

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Κ΄ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΛΗ΄

Δευτέρα 1 Δεκεμβρίου 2025

Αθήνα, σήμερα την 1η Δεκεμβρίου 2025, ημέρα Δευτέρα και ώρα 14.00΄ συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Ε΄ Αντιπροέδρου αυτής κ. ΟΔΥΣΣΕΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΥ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στη συζήτηση των

**ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ**

Με έγγραφό της η Γενική Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων ενημερώνει το Σώμα πως σήμερα οι επίκαιρες ερωτήσεις που θα συζητηθούν είναι οι εξής:

Η υπ' αρ. 260/20-11-2025, η υπ' αρ. 252/18-11-2025, η υπ' αρ. 267/21-11-2025, η υπ' αρ. 250/18-11-2025, η υπ' αρ. 273/24-11-2025, η υπ' αρ. 277/24-11-2025, η υπ' αρ. 251/18.11.2025, η υπ' αρ. 264/20-11-2025, η υπ' αρ. 270/24-11.2025, η υπ' αρ. 276/24-11-2025, η υπ' αρ. 43/6-10-2025, η υπ' αρ. 275/24-11.2025, η υπ' αρ. 265/20-11-2025 και η υπ' αρ. 258/20-11-2025. Οι υπ' αρ. 280/24-11-2025 και η υπ' αρ. 281/24-11-2025 δεν θα απαντηθούν λόγω αναρμοδιότητας.

Ξεκινάμε με την πέμπτη με αριθμό 260/20-11-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Σερρών της Κ.Ο. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ - ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ κ. Κωνσταντίνου Μπούμπα προς τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου με θέμα: «Μετατροπή της Ελεγχόμενης Δομής Προσωρινής Φιλοξενίας Αιτούντων Άσυλο Σερρών σε Κλειστή Ελεγχόμενη Δομή Κράτησης».

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ:** Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, καλό μήνα να έχουμε. Εμείς εκεί στον Νομό δεν μπορούμε να έχουμε καλό μήνα λόγω πολλών παραγόντων. Πρώτον, οι αγρότες είναι στις επάλξεις

μετά από όλα αυτά τα σκάνδαλα και τις αμαρτωλές ιστορίες περί εγκληματικής πυραμίδας -πρόκειται για τον ΟΠΕΚΕΠΕ-, αλλά μας έχετε γεμίσει Δομές, κύριε Πλεύρη, εκεί στις Σέρρες.

Δεν ξέρω αν η «Μέκκα του Καραμανλισμού» και η «Μέκκα της Νέας Δημοκρατίας», που αποκαλούσε κάποτε ο αείμνηστος Μιλτιάδης Έβερτ στον ιδεολογικό χώρο που πρεσβεύετε, μήπως τιμωρείτε τη γενέτειρα του ιδρυτή του κόμματος το '74 της Νέας Δημοκρατίας Κωνσταντίνου Καραμανλή, διότι έχουμε τη δομή με τους λαθρομετανάστες στον αστικό ιστό της πόλης που δημιουργεί προβλήματα. Έγινε μόνιμη εκεί, μπήκαν τα κοντέινερς, όλα καλά, ο φωτισμός, αλλά υπάρχουν προβλήματα στην ευρύτερη περιοχή, άμα ακούσετε τις διαμαρτυρίες ανθρώπων που δουλεύουν δίπλα σε σούπερ μάρκετ.

Και πάμε τώρα στο Κλειδί, που η κατάσταση είναι πραγματικά τραγική. Πρώτον, εδώ υπάρχουν έγγραφα με τα οποία -δεν ήσασταν εσείς τότε Υπουργός, αλλά *scripta manent*- από τις 29 Φεβρουαρίου του '24 και στις 24 Ιανουαρίου του '24 η Ένωση Αστυνομικών Υπαλλήλων Νομού Σερρών με τον τότε πρόεδρο, τον κ. Τάσο Αραμπατζή και σήμερα επίσης τον κ. Γιάννη Κούνιο προειδοποιούσε, διότι αυτό δεν είναι δομή, αυτό είναι μια ερμαφρόδιτη κατάσταση. Άλλοι μπαίνουν, το συρματοπλέγμα είναι σουρωτήρι. Δεν υπάρχει η κονσερτίνα, όπως ενδείκνυται, δεν υπάρχουν υπερυψωμένες σκοπιές,

είναι κάποιες σκοπιές που ήρθαν σε άθλια κατάσταση και τη συντήρησαν οι ίδιοι οι αστυνομικοί. Το θέμα είναι ότι ούτε θέρμανση έχουν. Βάζουν τα αυτοκίνητα να δουλεύουν καταναλώνοντας καύσιμα και τα αυτοκίνητα φθείρονται. Οι ίδιοι οι αστυνομικοί σερβίρουν φαγητό στους λαθροεισβολείς εκεί.

Κοιτάξτε τώρα ποια είναι η κατάσταση. Πενήντα στον αριθμό -ήταν εξήντα πέντε το καλοκαίρι- είναι ελεύθεροι στον ίδιο χώρο και οι επτακόσιοι -περίπου- είναι μέσα. Δηλαδή οι μέσα κοιτούν τους απέξω, τα οικόσιτα και μη οικόσιτα και καταλαβαίνετε πώς είναι η ψυχολογία, άλλοι ελεύθεροι, οι πενήντα -εξήντα πέντε ήταν- και άλλοι μέσα. Έρχονται, λοιπόν, τώρα οι αστυνομικοί για να κάνουν τους σεκιούριτι, να κάνουν το ντελίβερι, να μην έχουν τον απαιτούμενο εξοπλισμό. Και πάλι καλά, γιατί μέχρι τώρα ήταν οι συνοριοφύλακες. Τώρα έχει ενισχυθεί κατά τι με διμοιρίες και ΟΠΚΕ, αλλά και πάλι αυτό δεν είναι πανάκεια.

Κύριε Πλεύρη, κύριε Υπουργέ, το θέμα είναι ότι στις 8 Αυγούστου είχαμε μια απόδραση έξι ατόμων. Τους ψάχναμε στην ευρύτερη περιοχή. Πριν από λίγο καιρό έγινε μια εξέγερση εκεί από πολλούς κρατούμενους και είχαμε τριάντα συλλήψεις στο κρατητήριο των Σερρών και δεν μπορούν να πάνε και σε άλλους παρακείμενους σταθμούς, γιατί και τα κρατητήρια είναι σε άθλια κατάσταση εκεί. Αντιλαμβάνεστε ότι

είναι ένα πρόβλημα που αδικείται κατάφορα η κοινωνία των Σερρών -την αδικείτε-, γεμίζοντας νομές τον Νομό.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου):** Εγώ σας σέβομαι -και προσωπικά πολύ- και έχω παρακολουθήσει το έργο σας. Οφείλω να πω ότι η συγκεκριμένη ερώτηση μου προκαλεί εντύπωση και θα σας πω γιατί μου προκαλεί εντύπωση.

Καταλαβαίνω ότι η θέση και Βουλευτών του Νομού, αλλά και τοπικών αρχών, είναι ότι δεν θέλουν να έχουν καθόλου δομή πάνω στις Σέρρες, είτε στον αστικό ιστό, είτε στο Κλειδί. Στο Κλειδί η δομή ήταν ανοικτή. Τι σήμαινε ανοιχτή δομή στο Κλειδί; Στο Κλειδί σήμαινε ότι αυτοί που ήταν μέσα κυκλοφορούσαν ελεύθερα χωρίς κανέναν περιορισμό. Από το καλοκαίρι έχουμε πάρει την απόφαση προκειμένου η συγκεκριμένη δομή -όχι κάποια άλλη δομή- να λειτουργεί ως κλειστή δομή. Δηλαδή, όλοι όσοι βρίσκονται εκεί -πλην των πενήντα που λέτε που βρισκόντουσαν- είναι σε διοικητική κράτηση. Άρα, αυτό σημαίνει ότι δεν μπορούν να βγουν έξω. Θεωρώ ότι για την τοπική κοινωνία, μπορεί η αρχική θέση να είναι «δεν θέλουμε καθόλου δομή», αλλά αν υπάρχει μια δομή -φαντάζομαι εδώ δεν θα διαφωνείτε και εσείς, γιατί έχω δει και τις θέσεις του

κόμματός σας κατά καιρούς- προτιμά να είναι κλειστή η δομή και να μην βγαίνουν και όχι ανοιχτή και να κυκλοφορούν.

Εάν, λοιπόν, θέλετε να πάρω πίσω την απόφαση η οποία λειτουργεί από το καλοκαίρι, η απόφαση δεν είναι ότι δεν θα υπάρχει δομή στο Κλειδί, αλλά ότι η δομή θα λειτουργεί με ανοιχτούς όρους. Εγώ άκουσα με προσοχή τον Δήμαρχο που είπε: «Εμείς δεν θέλουμε καθόλου δομή. Για όσο, όμως, υπάρχει αυτή η δομή, να λειτουργεί με όρους κλειστής δομής».

Στο σημείο αυτό θέλω να σας πω ποια είναι η αξία και πιστεύω ότι αυτή η δυνατότητα που θα μου δοθεί να παρουσιάσω όλο το πρόγραμμα της μεταναστευτικής πολιτικής είναι κάτι στο οποίο αν μη τι άλλο μπορεί σε κάποια σημεία και να συμφωνείτε.

Αυτήν τη στιγμή ο κόσμος που έρχεται, χωρίζεται σε δύο κατηγορίες, σε αυτούς που πιθανά θα πάρουν άσυλο και πηγαίνουν σε δομές ανοιχτές και σε αυτούς που δεν έχουν προσφυγικό προφίλ και δεν θα πάρουν άσυλο. Σε αυτούς, λοιπόν, είναι πολύ σημαντικό να μπαίνουν σε διοικητική κράτηση, γιατί μπαίνοντας σε διοικητική κράτηση ακολουθείται η διαδικασία της απέλασης. Να σας ενημερώσω ότι ήδη από το Κλειδί έχουν γίνει μεταγωγές στα ΠΡΟΚΕΚΑ, σε κόσμο που πια ολοκληρώνεται η διαδικασία τους και πηγαίνει στην απέλαση. Γιατί στο προηγούμενο καθεστώς κάνανε αίτηση ασύλου, με το που κάνανε αίτηση ασύλου έμπαιναν σε καθεστώς ελευθερίας μέχρι να

εξεταστεί και κυκλοφορούσαν στις περιοχές μας. Τώρα τους έχουμε κλειστά. Το ότι έπρεπε να γίνουν ενισχύσεις και γίνονται καθημερινά σε συνεννόηση με την αστυνομία γίνονται, αλλά πιστεύω ότι η θέση πρέπει να είναι ξεκάθαρα ότι όπου υπάρχουν δομές που πρέπει να επιστρέψει ο κόσμος, αυτές πρέπει να είναι κλειστές και όχι ανοιχτές.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ:** Να ξεκαθαρίσουμε κάτι. Ιδεολογικά το κόμμα της Ελληνικής Λύσης είναι κατά των δομών. Είναι υπέρ της απέλασης, μακριά από εδώ, πίσω, όπως κάνουν Αυστραλία, Νέα Ζηλανδία, Καναδάς και άλλες χώρες, ακόμη και της Λατινικής Αμερικής, Κόστα Ρίκα κ.λπ..

Ακούστε τώρα, εμείς εδώ δεν ξέρουμε αν είναι ούτε ανοιχτή ούτε δομή. Είναι μια ερμαφρόδιτη κατάσταση και το ξέρετε, κύριε Υπουργέ, αλλιώς δεν θα είχαμε ούτε αποδράσεις στις 18 Αυγούστου, ούτε την τελευταία εξέγερση. Το συρματοπλέγμα παντού έχει τρύπες και βάζουμε εκεί να το φυλάνε. Υπερυψωμένες σκοπιές δεν έχουμε. Έχουμε κάποιες σκοπιές επί του προχείρου.

Να πάτε να κάνετε δομές -σας λέγαμε- στα ξερονήσια. Ναι, εκεί αλλάζει η κατάσταση, διότι εδώ είναι και η ιστορική περιοχή του Βουλγαροκτόνου και οστά έχουν βρεθεί στην περιοχή από τους αγωνιστές της κορυφογραμμής Μεταξά από τα οχυρά του

40 και είναι μια ιστορική περιοχή, ενάμισι χιλιόμετρο από τα σύνορα, κοντά στην πόλη του Σιδηροκάστρου, σε έναν πολύπαθο Δήμο -μεγάλον γεωγραφικά- και πολύ φοβάμαι ότι ουδέν μονιμότερο του προσωρινού. Πάτε να την κάνετε μόνιμη.

Κοιτάξτε τώρα, ο Νομός Σερρών σε ΑΕΠ έχει πάρει την κατιούσα, στις τελευταίες θέσεις, αγροτικός νομός έχει «καθαρίσει», τον έχετε «καθαρίσει» τον Νομό με όλη αυτήν την αγροτική και κτηνοτροφική πολιτική που είναι ταφόπλακα, πληρώνει την αμαρτία και το έγκλημα του ΟΠΕΚΕΠΕ και έχουμε φυλακές στη Νιγρίτα, δομή μέσα στην πόλη, μεγάλη δομή που έγινε μόνιμη, δομή δεύτερη που πάτε να τη μονιμοποιήσετε -γιατί αυτό λένε οι πληροφορίες- στη Σιντική. Οπότε, πείτε μου, σε αυτόν τον Νομό -ο οποίος είναι πέμπτος γεωγραφικά, ένας μεγάλος ευλογημένος τόπος τουριστικής και ιστορικής προβολής- πόσες δομές θα φέρετε ακόμη;

Εδώ και ο Δήμος Σερρών με έγγραφό του σας έχει πει ότι δεν γίνεται μια ίση κατανομή λαθροεισβολέων στη χώρα. Τους φέρνετε με καραβιές από την Κρήτη, έχει παρέλθει το τρίμηνο που ψηφίσατε εσείς και θεσπίσατε για την παροχή ασύλου, το τρενάρουν αυτοί με διάφορους τρόπους ενστάσεων και παραμένουν εκεί. Και οι πληροφορίες λένε αυτή τη στιγμή ότι είναι περίπου πεντακόσιοι και κάτι, πριν από λίγο καιρό ήταν επτακόσιοι πενήντα, ήταν οχτακόσιοι εξήντα. Οι πληροφορίες λένε ότι θα είναι πάνω από δύο χιλιάδες και καταλαβαίνετε πόσο ανάστατη είναι η τοπική κοινωνία.

Φωτισμός δεν υπάρχει, η μορφολογία του εδάφους της περιοχής είναι δύσβατη και περίεργη κατά περίπτωση. Άρα, πώς να τους βρεις;

Από εκεί και πέρα, ωραία τα παρουσιάζετε, αλλά απελάσεις γίνονται, κύριε Πλεύρη; Απελάσεις έχουμε λαθροεισβολέων από τη χώρα για να ξέρει και ο κόσμος ή όσοι έρχονται εδώ εφαρμόζεται το σχέδιο Ζέεχοφερ, που Ελληνική Λύση φώναζε από το 2019 γι' αυτό ότι όσοι έρχονται εδώ τελικά θα μείνουν στη χώρα με ό,τι αυτό συνεπάγεται;

Άρα, θέλω να μου πείτε ευθαρσώς για τις πληροφορίες που λένε ότι θα πάρετε χρήματα -μάλιστα, γίνεται λόγος για να ξέρει και ο κόσμος τούτη την ώρα και εμείς ως Ελληνική Λύση πρέπει να το πούμε- 10 εκατομμύρια ευρώ για να γίνει μόνιμη αυτή η δομή στην περιοχή εκεί, να είναι κλειστή μόνιμη -δόξα τω Θεώ- επένδυση στις Σέρρες.

Αντί να κάνουμε κάποια εργοστάσια τυποποίησης αγροτικών προϊόντων, κλείσαμε το εργοστάσιο ζάχαρης, κλείσαμε την τοματοβιομηχανία, κλείσαμε τα πάντα και κάνουμε φυλακές και δομές. Και έχουμε δεύτερο ΠΡΟΚΕΚΑ, δομή κράτησης, στο Παρανέστι Δράμας, όπου εκεί υπάρχουν οι συνθήκες φύλαξης και φέρνετε τώρα σε κοντινή χιλιομετρική απόσταση. Και φυλακές έχει η Δράμα, φυλακές έχει και η Νιγρίτα Σερρών. Έχουμε ΠΡΟΚΕΚΑ στο Παρανέστι Δράμας μικρότερης χωρητικότητας, κάνουμε μεγαλύτερης χωρητικότητας σε ένα πολύ καλό γεωγραφικό σημείο που συνδέει

Ελλάδα-Βουλγαρία σε ό,τι αφορά βεβαίως τη Βαλκανική και επιβαρύνει την περιοχή και άλλο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου):** Πρώτα από όλα, να ξεκινήσω να δούμε, κύριε συνάδελφε, τι έχει γίνει αυτό το διάστημα.

Τον Ιούλιο ψηφίστηκε η αναστολή εξέτασης ασύλου. Μάλιστα, κάποιοι έκαναν και κριτική στη συγκεκριμένη απόφαση και βλέπετε ότι τώρα την αντιγράφουν άλλες κυβερνήσεις υπερατλαντικές. Φαντάζομαι ακούσατε ότι κάνει αναστολή ασύλου οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής που δεν είχαν και αποφασίζουν να κάνουν αναστολή εξέτασης ασύλου.

Παράλληλα, ψηφίσαμε μια σειρά από μέτρα, τα οποία εδώ λέγατε αν θα φέρουν ή δεν θα φέρουν αποτέλεσμα. Έχουμε από τέσσερις μήνες -Αύγουστος, Σεπτέμβριος, Οκτώβριος, Νοέμβριος- στοιχεία για τις θαλάσσιες ροές το 2024: Ήταν είκοσι επτά χιλιάδες τριακόσιες είκοσι τέσσερις αφίξεις το 2024, επαναλαμβάνω τον Αύγουστο, Σεπτέμβριο, Οκτώβριο, Νοέμβριο. Το 2025 οι θαλάσσιες αφίξεις το ίδιο διάστημα - Αύγουστος, Σεπτέμβριος, Οκτώβριος Νοέμβριος- ήταν δεκατρείς χιλιάδες οχτακόσιες τριάντα επτά. Είχαμε 50% μείωση όταν τον Ιούλιο είχαμε έστω και μικρή αύξηση και η

μείωση αυτή συνδέεται και με τα μέτρα, γιατί βλέπουμε ότι αφορά πρωτίστως εθνότητες οι οποίες γνωρίζουν ότι πολύ πιθανόν δεν θα πάρουν άσυλο.

Παράλληλα, το παράδειγμα της Σιντικής έχει παίξει ρόλο σε αυτό, κύριε Μπούμπα. Γιατί; Διότι όταν ερχόταν κάποιος και έκανε αίτηση ασύλου και έλεγαν μέχρι να εξεταστεί το άσυλο είσαι σε καθεστώς ελευθερίας, αυτομάτως το αντιλαμβάνεστε δεν ερχόταν καθόλου στην εξέταση αν ήξερε ότι δεν θα πάρει άσυλο. Αν προερχόταν από χώρα που πιθανά θα έπαιρνε άσυλο, καθόταν ώστε να πάρει τα ταξιδιωτικά έγγραφα. Όταν γνωρίζει τώρα ότι μπαίνει σε συνθήκες διοικητικής κράτησης, αλλάζουν τα πράγματα. Πράγματι, υπάρχουν διαδικασίες που μπορεί κάποιος να καθυστερήσει όλο αυτό το πλαίσιο της επιστροφής του και πολλές φορές επειδή έχουν καταστρέψει και τα ταξιδιωτικά έγγραφα, για να τους λάβει πίσω, παραδείγματος χάριν, το Πακιστάν, το Μπαγκλαντές, η Αίγυπτος, είναι λογικό να θέλουν χρόνο για να επιβεβαιώσουν ότι είναι πολίτες τους.

Σε αυτό το διάστημα εμείς έχουμε δύο επιλογές: Ή θα κυκλοφορούν ελεύθεροι ή θα είναι σε κλειστή δομή.

Όσον αφορά τις απελάσεις που λέτε, ναι, κύριε Μπούμπα, αλλά πείτε μου τι πρέπει να γίνει μέχρι να γίνει απέλαση. Θες να τον απελάσεις στο Πακιστάν και σου λέει το Πακιστάν «χρειάζομαι δύο μήνες για να πιστοποιήσω ότι ο συγκεκριμένος που

απορρίφθηκε το άσυλό του είναι πολίτης μου». Εσείς τι προτιμάτε; Να τον έχουμε ελεύθερο ή να τον έχουμε κλειστά;

Εμείς, λοιπόν, ερχόμαστε και λέμε ότι αυτές οι περιπτώσεις είναι κλειστές γιατί -να αυξηθούν οι απελάσεις -που συμφωνώ απόλυτα μαζί σας, αυτός είναι ο βασικός στόχος και δεν είμαι ικανοποιημένος με πέντε και έξι χιλιάδες απελάσεις τον χρόνο, αυτό το νούμερο πρέπει να αυξηθεί και να πάει στο αντίστοιχο των ροών- είναι πολύ σημαντικό αυτός να βρίσκεται σε καθεστώς κράτησης και όχι σε καθεστώς ελευθερίας, γιατί στο καθεστώς ελευθερίας είναι πολύ πιθανό να ταλαιπωρεί ολόκληρη την κοινωνία γιατί θα είναι ελεύθερος αφενός και αφετέρου πολύ δύσκολα θα μπορείς να τον εντοπίσεις.

Συνεπώς, πρέπει να στηριχθεί οπωσδήποτε η μετατροπή δομών του Υπουργείου Μετανάστευσης σε δομές όχι του τύπου ΠΡΟΚΕΚΑ, αλλά τύπου που να εκτελείται διοικητική κράτηση. Μπορεί να υπάρχουν τέτοια θέματα που σωστά αναδεικνύετε; Υπάρχουν. Γι' αυτό τον λόγο σε συνεννόηση προσπαθούμε συνεχώς να τα βελτιώσουμε, ώστε και οι συνθήκες που μας ζητούν οι αστυνομικοί να είναι ακριβώς όπως οι ίδιοι επιθυμούν.

Η μεγάλη, όμως, εικόνα που εδώ κανονικά πρέπει να συμφωνήσουμε είναι ότι πρέπει να επιταχυνθούν οι απελάσεις και μέχρι αυτές να υλοποιηθούν -είτε οικειοθελείς

αποχωρήσεις είτε αναγκαστικές επιστροφές-, αυτοί να μην είναι σε καθεστώς ελευθερίας, γιατί μόνο τότε πιέζονται για να γίνουν πιο γρήγορα επιστροφές.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ:** Άρα, θα γίνουν μόνιμοι.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Συνεχίζουμε με την τρίτη με αριθμό 273/24-11-2025 επίκαιρη ερώτηση δευτέρου κύκλου της Βουλευτού Β1΄ Βόρειου Τομέα Αθηνών της Κ.Ο. Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας κυρίας Αφροδίτης Κτενά προς την Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με θέμα: «Να καταργηθεί ο απαράδεκτος νόμος για τις διαγραφές φοιτητών».

Παρακαλώ, κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

**ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΤΕΝΑ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, όσο πλησιάζει η προθεσμία που έχει ορίσει η Κυβέρνησή σας για την εφαρμογή των διατάξεων των νόμων για τις διαγραφές των φοιτητών, πληθαίνουν οι αντιδράσεις από την πανεπιστημιακή κοινότητα, από διδάσκοντες, από φοιτητές, από εργαζόμενους και βλέπουν το φως όλο και περισσότερες περιπτώσεις φοιτητών που επιβεβαιώνουν το άδικο αυτού του μέτρου.

Αποκαλύπτεται ότι ο μόνος λόγος που ψηφίσατε αυτόν τον νόμο είναι γιατί θέλετε να αδειάσετε τα πανεπιστήμια από ενεργότατους φοιτητές και όχι από φοιτητές που έχουν περάσει το 60 και το 70, όπως λέτε. Μιλάμε για φοιτητές που έχουν περάσει τα

τελευταία χρόνια και το αντεκπαιδευτικό, αντιεπιστημονικό και παράλογο μέτρο της ανώτατης διάρκειας φοίτησης καμία σχέση δεν έχει με την πραγματική διάρκεια των σπουδών. Όλα αυτά δείχνουν ότι φέρατε μέσα στο κατακαλόκαιρο -αυτό που λέμε «νύχτα ψηφίστηκε»- τον νόμο για τα πειθαρχικά και με εκβιασμούς επιδιώκετε να πιέσετε ΔΕΠ και διοικητικό προσωπικό στα πανεπιστήμια να εφαρμόσουν τον νόμο και αυτό δείχνει ακριβώς πόσο άδικος είναι αυτός ο νόμος.

Ζητάμε, λοιπόν, αντί να καταφέρεστε ενάντια στους φοιτητές, να ακούσετε τα αιτήματά τους, να καταργήσετε τον άδικο νόμο των διαγραφών, όλες τις διατάξεις σε όλους τους νόμους που θεσπίζουν ανώτατο όριο φοίτησης, να στηρίξετε τις προσπάθειές τους, αυτών και των οικογενειών τους, μέχρι τώρα γιατί έχουν καταβάλει τεράστιες προσπάθειες ενάντια σε πάρα πολλά προβλήματα κατ' αρχάς για να περάσουν και να έχουν μια θέση στα ανώτατα ιδρύματα και μετά να καταλάβετε ότι θέλουν στήριξη, προκειμένου να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους έτσι όπως πρέπει. Στήριξη θέλει και το πανεπιστήμιο το δημόσιο και το διδακτικό προσωπικό και το εργαστηριακό προσωπικό και το διοικητικό προσωπικό για να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν στις ανάγκες τις εκπαιδευτικές. Αυτό το πράγμα μπορεί να γίνει μόνο εάν η πολιτεία αποφασίσει επιτέλους να στελεχώσει επαρκώς τα ιδρύματα, να τα χρηματοδοτήσει επαρκώς.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Και σε αυτό το σημείο που έχουμε φτάσει εάν σας απασχολούν πραγματικά το ότι οι φοιτητές δεν ολοκληρώνουν έγκαιρα τις σπουδές τους θα πρέπει να αναζητήσετε τη λύση σε εκείνα τα προβλήματα που δημιουργούν αυτό το φαινόμενο και τα πραγματικά προβλήματα έχουν να κάνουν με την ίδια σας την πολιτική.

Δηλαδή, στηρίξτε τους φοιτητές ολόπλευρα, ώστε να μη χρειάζεται να εργάζονται, στηρίξτε τους ώστε να μη χρειάζεται να περνούν τα εξάμηνα το ένα μετά το άλλο μέχρι να βρουν μια θέση σε εργαστήρια, μέχρι να βρουν θέση πρακτικής, μέχρι να βρουν επιβλέποντα στην πτυχιακή. Στηρίξτε τους ώστε να μπορούν απερίσπαστα να σπουδάζουν στον τόπο του πανεπιστημίου χωρίς να χρειάζεται να φεύγουν γιατί δεν αντέχουν το κόστος διαβίωσης εκεί πέρα και το κόστος μετακίνησης.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού):** Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Να ευχηθώ και εγώ με τη σειρά μου καλό μήνα!

Κυρία Βουλευτή, με την επίκαιρη ερώτησή σας και επειδή έχουμε συζητήσει πάρα πολλές φορές σε αυτήν την Αίθουσα, πραγματικά χαίρομαι διότι μου δίνετε για άλλη μια φορά τη δυνατότητα να ξαναπώ χιλιοειπωμένα πράγματα, στα οποία έχω απαντήσει πάρα πολλές φορές και έχω καταδείξει πραγματικά το τι έχει κάνει αυτή η Κυβέρνηση τόσο για την υλικοτεχνική υποδομή, όσο και για τα μέλη ΔΕΠ και γενικά για το ανθρώπινο δυναμικό των πανεπιστημίων. Απλώς, μου δίνετε την ευκαιρία σήμερα να τα επαναλάβω για άλλη μια φορά και σας ευχαριστώ.

Μιλάτε για ενεργότατους φοιτητές. Ενεργότατος φοιτητής θεωρώ ότι δεν είναι ούτε αυτός που μπήκε το 1970 ούτε αυτός που μπήκε το 1980, διότι πραγματικά αυτοί οι συντοπίτες μας έχουν ξεχάσει ενδεχομένως ότι είναι φοιτητές. Άρα, λοιπόν, συζητάμε για έναν νόμο για την ανώτατη διάρκεια, ο οποίος δεν μπήκε αιφνιδιαστικά τέλος Ιουλίου. Ψηφίστηκε ο ν.4777 το 2021. Άρα, λοιπόν, για όσες φοιτήτριες και φοιτητές σε τετραετή προγράμματα σπουδών είχαν μπει πριν το 2017 -γιατί αν έχουν μπει μετά το 2017, δεν διαγράφονται φέτος- έχουν μπει σε πενταετή προγράμματα σπουδών πριν το 2016 και σε εξαετή προγράμματα σπουδών πριν το 2015, από το 2021 και μετά είχαν τη δυνατότητα να προσπαθήσουν να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους. Και έρχεται, λοιπόν, ο ν.5224 με ευεργετικές διατάξεις, κοινωνικές διατάξεις απέναντι σε όλα εκείνα τα παιδιά τα οποία έχουν προβλήματα, να τους δώσει τη δυνατότητα να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους.

Έτσι, λοιπόν, ο ν.5224 αναφέρει ότι μπορούν να υποβάλουν αίτηση παράτασης για δύο επιπλέον ακαδημαϊκά εξάμηνα -άρα, τρεις εξεταστικές περίοδοι- όσοι πληρούν κάποιες προϋποθέσεις, δηλαδή πρώτον να έχουν περάσει το 70% των πιστωτικών μονάδων του τμήματος στο οποίο φοιτούν και να έχουν συμμετάσχει σε τουλάχιστον δύο ακαδημαϊκές δοκιμασίες, σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών και στη μία επιτυχώς. Τέτοια μπορεί να ορίζεται η εξέταση μαθήματος, η υποστήριξη διπλωματικής. Θα έχουν, λοιπόν, τη δυνατότητα -αυτό στα τέσσερα τελευταία εξάμηνα- να κάνουν χρήση αυτής της ευεργετικής διάταξης.

Παράλληλα, εάν κάποια φοιτήτρια ή κάποιος φοιτητής βρίσκεται σε τμήμα το οποίο έχει πτυχιακή ή διπλωματική ή πρακτική άσκηση, δίνεται η δυνατότητα για ένα επιπλέον εξάμηνο. Επίσης, λέω ότι υπάρχει η δυνατότητα, αν κάποιος έχει δύο μαθήματα που του έχουν μείνει, μετά την παράταση να ζητήσει εμβόλιμη εξεταστική.

Ολοκληρώνοντας, θέλω να πω το εξής: Με όλα όσα εν περιλήψει ανέφερα στον χρόνο που μου διατίθεται, δεν είναι ένα μέτρο τιμωρητικό, αλλά είναι ένα μέτρο που σχετίζεται ξεκάθαρα με την παρουσία φοιτητικών καταλόγων καθαρών, όπως υπάρχουν σε όλα τα πανεπιστήμια της Ευρώπης, σε όλα τα πανεπιστήμια του κόσμου, με ακαδημαϊκά χαρακτηριστικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Ορίστε, κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

**ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΤΕΝΑ:** Κύριε Υπουργέ, επαναλαμβάνετε, πράγματι, αυτά που έχετε ξαναπεί, αλλά δεν απαντάτε. Η καθαρότητα των καταλόγων δεν έχει καμία σχέση με τις ανάγκες των φοιτητών. Και εδώ μιλάμε για τους φοιτητές και την ακύρωση, τη διαγραφή των προσπαθειών που έχουν καταβάλλει και αυτοί και οι οικογένειές τους για να φτάσουν μέχρι εδώ.

Μιλάτε για τις ευεργετικές διατάξεις του ν.5224. Το μόνο που κάνουν αυτές είναι ένας φερετζές, για να προχωρήσει παραπέρα αυτό το απαράδεκτο μέτρο. Και επιμένω ότι το θωρακίζετε με εκβιασμούς, με απειλή πειθαρχικών απέναντι στο διδακτικό προσωπικό και στο διοικητικό, εάν δεν εφαρμοστούν. Αυτό δεν έχει ξανακουστεί. Και γίνεται ακριβώς γιατί είναι παράλογο και άδικο αυτό το μέτρο και δεν εξυπηρετεί ούτε εκπαιδευτικές ούτε ακαδημαϊκές ούτε, φυσικά, κοινωνικές ανάγκες.

Μιλάτε συνέχεια για τις ευεργετικές διατάξεις. Ξέρετε πόσες περιπτώσεις δεν καλύπτονται από αυτές τις ευεργετικές διατάξεις; Ξέρετε πόσο λίγους φοιτητές και φοιτήτριες καλύπτουν αυτές οι ευεργετικές διατάξεις;

Θα καταθέσω στα Πρακτικά ανοιχτή επιστολή φοιτήτριας προς το Υπουργείο σας που μας την έχει στείλει, που περιγράφει λεπτομερώς τη δικιά της Οδύσσεια, αφού

πέρασε με πολλούς κόπους σε πανεπιστήμιο της περιφέρειας, σε τμήμα με υψηλή βάση εισαγωγής και για σοβαρά ιατρικής φύσης προβλήματα δεν μπόρεσε να παρακολουθήσει ως ήθελε. Ακολούθησαν και σοβαρά οικονομικά προβλήματα. Δεν υπήρχε η δυνατότητα να εργαστεί στην πόλη στην οποία πέρασε. Γύρισε στην Αθήνα για να μαζέψει χρήματα και να μπορέσει να συνεχίσει τις σπουδές της. Ενώ, λοιπόν, μάζευε χρήματα, έκανε αιτήσεις για μετεγγραφή. Κι εκεί έρχεται ο άλλος κόφτης, δικής σας πάλι νομοθεσίας και την έκοβε και δεν μπορούσε να πάρει ούτε μετεγγραφή σε τμήμα της Αθήνας, ώστε τουλάχιστον να σπουδάξει εκεί που εργάζεται κιόλας. Και όταν πια καταφέρνει να μαζέψει ένα ποσό προκειμένου να συνεχίσει τις σπουδές της, έρχεται ο κόφτης και της απορρίπτουν και τις αιτήσεις που κάνει για αναβολή σπουδών, γιατί δεν την πιάνει καμία από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στον νόμο σας.

Σας καταθέτω την επιστολή για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Αφροδίτη Κτενά καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Δεν υπάρχει περίπτωση κανένας νόμος να καλύψει όλες τις περιπτώσεις αυτών που αδικούνται από άδικα μέτρα. Δεν υπάρχει τέτοιος νόμος που να θεραπεύει την αδικία. Ο μόνος τρόπος για να το κάνετε είναι να αποσύρετε αυτές τις διατάξεις. Να

αφήσετε τα πανεπιστήμια να κάνουν τη δουλειά που ξέρουν καλύτερα, που είναι κοντά στους φοιτητές τους και ξέρουν τα προβλήματά τους.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Κι επειδή μιλάτε συνέχεια και για όλα όσα έχετε κάνει για την υλικοτεχνική υποδομή και για τη στελέχωση, δεν έχουμε τον χρόνο πράγματι να απαντήσουμε σημείο προς σημείο και να αποδείξουμε ότι αυτά όχι μόνο δεν έχουν σχέση με αυτό που λέμε, δηλαδή την αναβάθμιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, αλλά δεν έχουν αντανάκλαση και στο πρόβλημα που συζητάμε τώρα, δηλαδή στους φοιτητές που απειλούνται με διαγραφή. Ενδεχομένως, τα όποια ευεργετικά αποτελέσματα της παραπάνω στελέχωσης να τα καρπωθούν κάποιοι φοιτητές που τώρα μπαίνουν στο πανεπιστήμιο. Μιλάμε γι' αυτούς που πέρασαν όλην αυτήν την περίοδο των μνημονίων που άδειαζαν τα πανεπιστήμια, οι καθηγητές και ρήμαζαν οι υποδομές. Και παραμένουν έτσι, αλλά δεν θα αναφερθώ σε αυτό τώρα.

Μόλις σήμερα, νομίζω στην ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, υπήρξε δημοσίευμα που έλεγε ότι είναι μεγαλύτερος ο μέσος όρος αποφοίτησης -και το ξέρετε- από την τυπική διάρκεια σπουδών σε όλα τα τμήματα. Στα περισσότερα είναι και μεγάλη η απόκλιση. Αυτό και

μόνο θα έπρεπε να σας προβληματίσει ως προς το τι πραγματικά προσφέρετε στους φοιτητές, ώστε να ολοκληρώνουν στην ώρα τους.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Λειτουργήσε ο κόφτης όπως είδατε. Δεν πειράζει. Δεν έχετε, δυστυχώς, άλλο χρόνο. Θα μιλήσετε την επόμενη φορά.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού):** Κυρία Βουλευτή, νομίζω ότι γνωρίζετε και εσείς καλά, όπως γνωρίζω και εγώ πάρα πολύ καλά, ποιος είναι ο μέσος όρος φοίτησης σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα στα πανεπιστήμια. Σε κανένα πανεπιστήμιο, σε κανένα γνωστικό αντικείμενο, ο μέσος όρος φοίτησης δεν υπερβαίνει τον ανώτατο χρόνο φοίτησης, ο οποίος δίνεται με τον ν.4777/2021, όπου και εκεί καθορίζονται τα πράγματα. Μπήκε μετά ο ν.4957 και ήρθε ο ν.5224.

**ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΤΕΝΑ:** Δεν σημαίνει τίποτα αυτό.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού):** Μας κατηγορείτε ότι βάζουμε κόφτες. Είναι προφανές και με αυτά που είπα νωρίτερα και με αυτά που θα πω τώρα, ότι όχι μόνο κόφτες δεν μπαίνουν, αλλά μία φοιτήτρια ή ένας φοιτητής αν κάνει χρήση όλων εκείνων των δικαιωμάτων που του δίνει

ο νόμος, μπορεί πάρα πολύ εύκολα και να ολοκληρώσει αν θέλει και να συνεχίσει τις σπουδές του.

Άρα, λοιπόν, κατ' εξαίρεση χορηγείται υπέρβαση της ανώτατης χρονικής διάρκειας φοίτησης για σοβαρούς λόγους υγείας, που έχουν να κάνουν είτε με το πρόσωπο του φοιτητή, είτε με πρόσωπο συγγενούς πρώτου βαθμού εξ αίματος ή συζύγου ή προσώπου με το οποίο ο φοιτητής έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης.

Επίσης, υπάρχει το δικαίωμα για μερική φοίτηση για φοιτητές με πιστοποιημένη αναπηρία, για φοιτητές που αποδεδειγμένα αντιμετωπίζουν πρόβλημα υγείας, καθώς και για φοιτητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Κι εδώ μπαίνει και η περίπτωση εκείνη των φοιτητών και των φοιτητριών -που τους τιμώ- που εργάζονται, για να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους. Επίσης, φοιτητές που δεν έχουν υπερβεί το ανώτατο όριο, τους δίνεται η δυνατότητα να διακόψουν τη φοίτησή τους για δύο χρόνια, έτσι ώστε να μπορέσουν να ανακτήσουν όλα όσα λέτε. Ακόμη, πολύ απλά -όπως είπα και πριν, ο ν. 4777 ψηφίστηκε το 2021- από το 2021 όποια φοιτήτρια ήταν εκτός των χρονικών ορίων που είπα νωρίτερα, μπορούσε να έρθει και να συνεχίσει τις σπουδές.

Νομίζω, λοιπόν, ότι θα πρέπει να συμφωνήσουμε πως δεν διαγράφεται κάποιος ο οποίος αποδεικνύει μια πραγματική ενεργό συμμετοχή και πραγματικά επιθυμεί να ολοκληρώσει τις σπουδές του.

Τέλος, όσον αφορά τα υπόλοιπα τα οποία ρωτάτε -το είπα και νωρίτερα-, μου δίνετε για άλλη μια φορά την ευκαιρία να πω τι έχει κάνει αυτή η Κυβέρνηση τα τελευταία χρόνια.

Όσον αφορά τον αριθμό των μελών ΔΕΠ: 200 θέσεις το 2020, 350 θέσεις το 2021, 400 θέσεις το 2022 -μιλάω για θέσεις μελών ΔΕΠ, δεν βάζω μέσα ΕΤΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΕΠ, διοικητικό προσωπικό- 400 θέσεις το 2023, 360 θέσεις 2024, 754 θέσεις το 2025, συν 200 θέσεις για τις κλινικές ειδικότητες και 550 θέσεις θα είναι φέτος.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Πάμε λίγο στα οικονομικά. Και θα καταθέσω για άλλη μια φορά να υπάρχουν στα Πρακτικά της Βουλής το τι χρήματα έχουν δοθεί. Το 2025 υλοποιούνται στα πανεπιστήμια μας μέσω ΠΔΕ έργα ύψους 671 εκατομμυρίων ευρώ και έργα περίπου 400 εκατομμύρια ευρώ συγχρηματοδοτούμενα από το Εθνικό Ταμείο και από Ταμείο Ανάκαμψης.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού κ. Νικόλαος Πατπαϊωάννου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο Αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Επομένως, υπάρχουν δράσεις που αποδεικνύουν ξεκάθαρα ότι για εμάς το ελληνικό δημόσιο πανεπιστήμιο ήταν, είναι και παραμένει η κορωνίδα και προσπαθούμε τόσο σε υλικοτεχνική υποδομή -δηλαδή σε χρήματα, μέσα από εθνικούς πόρους ή και ευρωπαϊκούς- αλλά και με διδακτικό προσωπικό να βοηθήσουμε το πανεπιστήμιο.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Συνεχίζουμε με την πέμπτη με αριθμό 250/18-11-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου της Βουλευτού Αχαΐας της Κ.Ο. ΝΕΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ κυρίας Αθανασίας (Σίας) Αναγνωστοπούλου προς την Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με θέμα: «Ποινικοποίηση και καταστολή στο Δημόσιο Πανεπιστήμιο».

Προσοχή στον κόφτη.

Κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

**ΑΘΑΝΑΣΙΑ (ΣΙΑ) ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ:** Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ και για την υπενθύμιση.

Κύριε Υπουργέ, σας κάνω αυτή την ερώτηση -την έχω κάνει πολύ καιρό πριν, αλλά για διάφορους λόγους αναβαλλόταν-, καθώς είχαμε πρωτοφανή καταδίκη εικοσάχρονου φοιτητή σε δεκατέσσερις μήνες φυλάκιση, χωρίς αναστολή, με εξαγοράσιμη ποινή, η οποία προκαλεί τεράστια ερωτήματα όχι μόνο για τον ρόλο και τη λειτουργία του πανεπιστημίου, αλλά προκαλεί ερωτήματα για την ευθύνη που έχουμε όλοι μας απέναντι στο πανεπιστήμιο και στις νεότερες γενιές. Ο φοιτητής αυτός διώχθηκε γιατί έγραψε ένα σύνθημα στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο «Λευτεριά στην Παλαιστίνη».

Έχουμε δεύτερο πλήγμα με δεκατέσσερις φοιτητές, πάλι του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, οι οποίοι διώκονται ποινικά, επειδή μετείχαν σε συνέλευση, αποφασισμένη δημοκρατικά, στο πανεπιστήμιό τους. Αναβλήθηκε η δίκη, θα γίνει τον Ιούνιο.

Κι εγώ θέλω να ρωτήσω πάρα πολύ καθαρά μήπως μετά από αυτή την εγκύκλιο της 14-10-2025, τη διευκρινιστική εγκύκλιο, στο ν.5224/2025, έχουμε φτάσει σε μία πια κομβική στιγμή όπου χάρη στην Κυβέρνησή σας και στις προσπάθειες, οι οποίες ξεκίνησαν ήδη από το 2019, το πανεπιστήμιο από χώρος ελευθερίας, κοινότητας, ακαδημαϊκής κοινότητας, όπου και οι φοιτητές και φοιτήτριες ήταν μέλη αυτής της κοινότητας, μετατρέπεται σε ένα φρούριο καταστολής και αυταρχισμού.

Και ζητάω ευθέως, κύριε Υφυπουργέ, να αρθεί αυτή η διευκρινιστική εγκύκλιος και αυτός ο νόμος του 2025. Δεν μπορούμε να ανεχτούμε πανεπιστήμια αυταρχισμού και μάλιστα με ορολογία, η οποία είναι έωλη και πολιτικά και νομικά. Τι σημαίνει «παρακωλύεται η εύρυθμη λειτουργία του πανεπιστημίου» και ποιος το ορίζει αυτό;

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτιρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, τριάντα δύο μαθήτριες και μαθητές και δύο συνοδοί εκπαιδευτικοί από το Γυμνάσιο Οβρυάς Αχαΐας.

Η Βουλή σας καλωσορίζει!

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Σήμερα έχουμε κοινοβουλευτικό έλεγχο. Αυτή τη στιγμή είναι εδώ και ο Υφυπουργός Παιδείας και η Βουλευτής σας της Νέας Αριστεράς από την Αχαΐα, η οποία έχει κάνει ερώτηση. Στον κοινοβουλευτικό έλεγχο οι Βουλευτές μπορούν να κάνουν ερώτηση που αφορά κάποιο θέμα της περιοχής τους ή γενικότερα και η Κυβέρνηση, ο αρμόδιος Υπουργός, απαντά. Γι' αυτό βλέπετε, με τη σειρά τους, την εναλλαγή των Βουλευτών.

Ευχαριστούμε πάρα πολύ.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού):** Ευχαριστώ πολύ.

Να σας καλωσορίσω και εγώ στον ναό της Δημοκρατίας και εύχομαι του χρόνου ή σε κάποια χρόνια να είστε μέλη-φοιτητές των ελληνικών δημοσίων πανεπιστημίων.

Κυρία Βουλευτή, αναφορικά με το ερώτημά σας, θα ξεκινήσω με μία βασική παραδοχή για όλους εμάς, για την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, για την Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη, ότι θα δείχνουμε μηδενική ανοχή σε οποιαδήποτε ενέργεια διασαλεύει την εύρυθμη λειτουργία του πανεπιστημίου. Θα μας βρείτε απέναντι σε όποιον θέλει να πιστεύει ότι το πανεπιστήμιο είναι χώρος ακτιβισμού -προσέξτε, όχι ελεύθερης διακίνησης ιδεών, αλλά ακτιβισμού- όπως ο καθένας νομίζει, είτε φθείροντας την ξένη περιουσία, τη δημόσια περιουσία, είτε αναστέλλοντας την όποια ακαδημαϊκή ή ερευνητική δραστηριότητα. Εκεί είναι το σπίτι των φοιτητριών και των φοιτητών. Είναι το σπίτι του ακαδημαϊκού προσωπικό. Είναι ο χώρος όπου πρέπει να νιώθουμε άνετα, ήρεμα και ήσυχα για να επιτελέσουμε τον ρόλο μας.

Αναφορικά με το ερώτημά σας, όσον αφορά τον φοιτητή, ούτε το Υπουργείο Παιδείας ούτε το πανεπιστήμιο υπεισέρχεται στο έργο της δικαιοσύνης. Άρα λοιπόν δεν έχω να σχολιάσω τίποτα. Η δικαιοσύνη είναι ανεξάρτητη και κάνει τη δουλειά της.

Αναφορικά με το θέμα της κατάληψης στη Σχολή Αρχιτεκτόνων του ΕΜΠ που θίγεται, η διοίκηση του Πολυτεχνείου -σύμφωνα και με γραπτή ενημέρωση που μας έστειλε στο πλαίσιο της ερώτησής σας και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της-, ενήργησε ως όφειλε και με βάση το νόμο για την αντιμετώπιση κατάληψης δημόσιου χώρου και μάλιστα χώρου εκπαίδευσης.

Εκείνο που θέλω να πω είναι ότι, σύμφωνα με το νόμο, πειθαρχικά παραπτώματα για τους φοιτητές συνιστούν: η παραβίαση του αδιάβλητου των εξετάσεων, η λογοκλοπή, καταστροφή περιουσίας του πανεπιστημίου κινητής ή ακίνητης, η παρεμπόδιση της εύρυθμης λειτουργίας του πανεπιστημίου. Κι εδώ νομίζω ότι μεταξύ μας δεν χρειάζεται να το βάζουμε ως προμετωπίδα. Δεν συζητάμε για το αν θα μπει για πέντε λεπτά κάποιος να κάνει μια ανακοίνωση σε ένα αμφιθέατρο ή σε μια αίθουσα. Μιλάμε για καταλήψεις, μιλάμε για ενέργειες οι οποίες αναστέλλουν την ακαδημαϊκή λειτουργία του πανεπιστημίου. Επομένως όλα αυτά προβλέπονται μέσα στις διατάξεις του ν.5224.

Και έρχομαι να ρωτήσω: Ποια από τις πράξεις που μόλις σας ανέφερα πιστεύετε ότι δεν θα έπρεπε να θεωρείται πειθαρχικό παράπτωμα; Ποια από τις πράξεις που σας ανέφερα πιστεύετε ότι συνάδει με την ακαδημαϊκή διαδικασία και την απρόσκοπτη υλοποίησή της;

Άρα λοιπόν επανέρχομαι και λέω ότι αυτή η Κυβέρνηση είναι στοχευμένη και είναι σκληρά τοποθετημένη απέναντι σε οποιονδήποτε παρεμβαίνει, δημιουργεί πρόβλημα στο ελληνικό δημόσιο πανεπιστήμιο από το να είναι χώρος ηρεμίας, ησυχίας και ελεύθερης δημοκρατικής ανταλλαγής απόψεων.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

**ΑΘΑΝΑΣΙΑ (ΣΙΑ) ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ:** Καλωσορίζω κι εγώ τους μαθητές και τις μαθήτριες από την περιοχή μου και μάλιστα λίγο πιο πάνω από τη δικιά μου γειτονιά, την Οβρυά.

Κύριε Υφυπουργέ, μηδενική ανοχή στους νέους και τις νέες, απέραντη ανοχή στους κλέφτες του δημόσιου χρήματος, στους «φραπέδες», στους «χασάπηδες»,

απέραντη ανοχή σε αυτούς οι οποίοι μπορούν να έρχονται στην Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής και να την ξεφτιλίζουν στην κυριολεξία, και τη δημοκρατία και τους κοινοβουλευτικούς θεσμούς, με την πλάτη των Βουλευτών και των Βουλευτριών σας. Και αναφέρομαι στην υπόθεση Τρίμπαλη, εκπροσώπου της Krikel.

Εγώ, κύριε Υφυπουργέ, επειδή είμαι και πανεπιστημιακός όπως είσαστε κι εσείς, έχω ανοχή απέναντι στους νέους και στις νέες. Θέλω να μπορούν να έχουν έναν χώρο στον οποίο να εκφράσουν κριτική, να εκφράσουν συναίσθημα, να εκφράσουν αυτό που προσπαθούμε να τους μάθουμε στο πανεπιστήμιο, να αμφισβητούν. Γιατί αν δεν μαθαίνουν ούτε στο πανεπιστήμιο να αμφισβητούν -και δεν μιλάω για πράξεις, κύριε Υφυπουργέ, και το έχω αποδείξει, και το κόμμα μου και τα κόμματα από τα οποία προέρχομαι, όλη μου η πολιτική και η δημόσια διαδρομή, δεν μιλάω σε καμία περίπτωση για πράξεις οι οποίες θίγουν και αφορούν τον ποινικό κώδικα. Μιλάω για αυτές τις πράξεις που κάνουν τους νέους και τις νέες να αισθάνονται ότι το πανεπιστήμιο είναι χώρος που μπορούν να αμφισβητήσουν, να εκφράσουν κ.λπ.

Τι εμπόδισε την εύρυθμη λειτουργία του πανεπιστημίου; Ένα σύνθημα που να αξίζει μάλιστα είκοσι μήνες φυλάκιση σε αυτό το νέο παιδί -δεκατέσσερις μήνες, δεν θυμάμαι τώρα πόσο ακριβώς- εξαγοράσιμες και να λερωθεί το ποινικό του μητρώο; Πώς επιτρέπουμε εμείς οι ίδιοι, το ακαδημαϊκό προσωπικό, να γίνεται καταδότης με αυτό το

πειθαρχικό, την εγκύκλιο και τον νόμο για τα πειθαρχικά; Καταδότες γίνονται οι άνθρωποι, πρέπει να γίνουν.

Και πώς επιτρέπετε, εσείς που έχετε μηδενική ανοχή και μας το λέτε συνέχεια, πώς επιτρέπετε όλες αυτές τις παραβιάσεις του άρθρου 16; Από το αυτοδιοίκητο του πανεπιστημίου -γιατί τώρα δεν είναι αυτοδιοίκητο το πανεπιστήμιο- μέχρι την πανεπιστημιακή αστυνομία, μέχρι τα ιδιωτικά πανεπιστήμια;

Κύριε Υφυπουργέ, θα το πληρώσουμε όλοι ως κοινωνία. Θα το πληρώσουμε όλοι ως κοινωνία όταν οι νέοι και οι νέες πάνε να κάνουν μία συνέλευση και αποφασίζουν μία διήμερη κατάληψη και τους λέμε ότι δεν μπορείτε να το κάνετε στο πανεπιστήμιο.

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες, επειδή ακριβώς πρέπει να αποκτήσουν κριτική γνώση, επειδή ακριβώς πρέπει να αμφισβητήσουν, διαφορετικά η έρευνα δεν προχωράει, δεν είναι μαθητές. Κι εδώ μας ακούν οι μαθητές. Είναι φοιτητές και φοιτήτριες και είναι ισότιμοι της ακαδημαϊκής κοινότητας.

Δεν πρόκειται ποτέ να συναινέσω σε ανοχή σε όλα τα άλλα εγκλήματα και όχι στους νέους ανθρώπους. Εκατό φορές πιο ανεκτικοί πρέπει να είμαστε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Ελάτε, κύριε Υπουργέ.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού):** Κυρία Βουλευτή, εκεί ακριβώς είναι η διαφορά μας. Συμφωνούμε στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης, όμως διαφωνούμε ότι αυτή μπορεί να περάσει μέσα από καταλήψεις ακαδημαϊκών χώρων. Η κριτική σκέψη δημιουργείται μέσα από μια δημοκρατική ανταλλαγή απόψεων στις συνελεύσεις των φοιτητών και όχι στις καταλήψεις.

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Αριστεράς)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Παρακαλώ, ησυχία!

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού):** Επιπρόσθετα, βάλατε στη συζήτηση -και δεν θα ασχοληθώ- θέματα ΟΠΕΚΕΠΕ, θέματα που σχετίζονται με τα ΝΠΠΕ. Δεν έχουν σχέση με τη σημερινή σας ερώτηση. Είμαι όμως στη διάθεσή σας οποιαδήποτε στιγμή να τα συζητήσουμε.

Εκείνο όμως που θέλω να πω από αυτό το Βήμα είναι το εξής. Μιλήσατε για καταδότες. Θέλω να πω ότι κανένα μέλος ΔΕΠ του ελληνικού δημοσίου πανεπιστημίου δεν είναι καταδότης. Κανείς δεν δέχεται αυτόν τον χαρακτηρισμό. Και σας παρακαλώ, επειδή είστε και πανεπιστημιακός, να πάρετε πίσω αυτόν τον χαρακτηρισμό, που δεν συνάδει με μέλη ΔΕΠ των ελληνικών πανεπιστημίων.

Από εκεί και πέρα, εκείνο που θέλω να τονίσω είναι ότι η όλη διαδικασία -έχουμε πειθαρχική και ποινική- ξεκινάει από έγγραφη επίπληξη, απαγόρευση συμμετοχής στις εξετάσεις, προσωρινή ή μόνιμη απαγόρευση χρήσης εξοπλισμού, αναστολή φοιτητικής ιδιότητας και τέλος οριστική διαγραφή όταν το αδίκημα το οποίο ερευνάται και ποινικά θα έχει τελεσφορήσει.

Επίσης με τις διατάξεις του ν.5224 οποιαδήποτε καταστροφή δημόσιας περιουσίας, περιουσίας του ελληνικού λαού, αυτόματα αυτός που την προξένησε θα τη χρεώνεται. Τέλος οι ανώνυμοι!

**ΑΘΑΝΑΣΙΑ (ΣΙΑ) ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ:** Περιουσία του ελληνικού λαού δεν αφορά και το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ;

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού):** Επίσης η πειθαρχική ευθύνη, ο χρόνος αναστολής της όποιας φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετράται ούτε στον ανώτατο χρόνο φοίτησης ούτε στο χρονικό διάστημα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας μετά από αίτηση του φοιτητή. Η δίωξη και η τιμωρία των πειθαρχικών παραπτώματων αποτελεί καθήκον των πειθαρχικών οργάνων. Η μη άσκηση των αρμοδιοτήτων συνιστά και αυτή πειθαρχικό παράπτωμα.

Κυρία Βουλευτή, προσπάθησα εντός του χρόνου και για να μην ξεφύγω πολύ να παρουσιάσω τα βασικά σημεία του πειθαρχικού δικαίου των φοιτητών και να αποδείξω

ότι μιλάμε για προβλήματα τα οποία δημιουργούνται και δεν σχετίζονται με αυτήν την ακαδημαϊκή διαδικασία, ότι θα πρέπει να συμφωνήσουμε πως τόσο ο ν.4957 όσο και η διευκρινιστική εγκύκλιος στην οποία αναφέρεστε και η οποία γνωστοποιεί στα ΑΕΙ το νομικό πλαίσιο εξορθολογίζουν το πειθαρχικό δίκαιο των φοιτητών και δημιουργούν τις προϋποθέσεις, ώστε το ελληνικό δημόσιο πανεπιστήμιο να είναι και να πρεσβεύει αυτό που αξίζει, την ελευθερία του λόγου, των ιδεών και της έκφρασης, την προαγωγή της γνώσης, της έρευνας και της καινοτομίας. Αυτό το πανεπιστήμιο θέλουμε, γι' αυτό το πανεπιστήμιο είμαστε περήφανοι και μπορούμε να κοιτάμε τη νέα γενιά στα μάτια. Για ένα ελεύθερο, δημοκρατικό δημόσιο πανεπιστήμιο.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Συνεχίζουμε με την πρώτη με αριθμό 265/20-11-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Β' Αντιπροέδρου της Βουλής και Βουλευτή Κιλκίς της Κ.Ο. ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ κ. Γεωργίου Γεωργαντά προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα: «Ανάγκη άμεσης ολοκλήρωσης της οριστικής παραχώρησης των εκτάσεων που είχαν παραχωρηθεί σε καλλιεργητές του Αγίου Πέτρου Κιλκίς, με προσωρινό δικαίωμα καλλιέργειας».

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ (Β΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής):** Ευχαριστώ, κύριε

Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, υποχρεώθηκα να υποβάλω τη συγκεκριμένη επίκαιρη ερώτηση, καθώς ένα πρόβλημα πολλών δεκαετιών έχει γίνει πλέον επιτακτική ανάγκη να λυθεί, καθώς στον συνοικισμό του Αγίου Πέτρου Κιλκίς, μια αγροτική και ιδιαίτερα παραγωγική περιοχή του νομού Κιλκίς, υπάρχει ένα ζήτημα, μια εκκρεμότητα που έρχεται από τα παλιά και πλέον δημιουργεί πάρα πολλά ζητήματα στους καλλιεργητές.

Υπάρχει μια έκταση, περίπου 1.350 στρέμματα, τα οποία βρίσκονται εντός των ζωνών των αντιπλημμυρικών έργων του ποταμού Αξιού, η οποία από παλιότερα, από το 1967 αρχικώς και το 1971 στη συνέχεια, με αποφάσεις των Υπουργών Γεωργίας είχε παραχωρηθεί για καλλιέργεια σε δεκάδες ακτήμονες καλλιεργητές της περιοχής. Στη συνέχεια -και μάλιστα εκκρεμούσε η διαδικασία για την έκδοση οριστικών τίτλων- το 1991 επίσης με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών τότε είχαμε επανάληψη αυτής της πρόθεσης της πολιτείας για το συγκεκριμένο 2285 κοινόχρηστο τεμάχιο εκτάσεως 1.300 στρεμμάτων, όπως σας είπα, και εκεί προβλεπόταν ότι ο προσδιορισμός της έκτασης θα γίνει από τη Διεύθυνση Γεωργίας Κιλκίς σε συνεργασία με το Γραφείο Τοπογραφικής.

Δυστυχώς, ουδέποτε ολοκληρώθηκε η προβλεπόμενη τότε από τον νόμο διαδικασία. Στη συνέχεια, με κάποιες τροποποιήσεις του νομοθετικού διατάγματος και

την ύπαρξη ενός νέου πλέον νομοθετικού πλαισίου, δεν ήταν δυνατή η οριστική τακτοποίηση των συγκεκριμένων εκτάσεων με την έκδοση των τίτλων οι οποίοι προβλέπονται.

Και έτσι πολλές φορές αναγκάστηκε το νομοθετικό μας Σώμα να έρθει σε ειδικές ρυθμίσεις σε πολλές περιοχές της χώρας, για να μπορέσει κατά παρέκκλιση της αγροτικής νομοθεσίας να δοθούν οι τίτλοι εκεί που το πραγματικό και νομικό προυπάρχον καθεστώς είχε δημιουργήσει αυτή την προσδοκία στους καλλιεργητές.

Αναφέρω ενδεικτικά δύο τέτοιες ειδικές διατάξεις. Η μία είναι στον ν.2732/1999, όπου περίπου σε τριάντα περιοχές της χώρας υπήρξε η πρόβλεψη να διενεργηθεί κατά παρέκκλιση των διατάξεων της κείμενης αγροτικής νομοθεσίας η παραχώρηση συγκεκριμένων εκτάσεων με σχετική απόφαση του Υπουργού Γεωργίας. Και είναι μία ακόμη στον ν.3147/2003, όπου μάλιστα αναφερόταν ανάμεσα στις πολλές περιοχές της χώρας και μια περιοχή του Κιλκίς, η περιοχή του Βαλτοτοπίου του Κιλκίς, για το οποίο πράγματι εκδόθηκε στη συνέχεια ο σχετικός τίτλος.

Η παράκλησή μου - τα επόμενα θα τα πω στη δευτερολογία μου, κύριε Υπουργέ- είναι η ειδική αυτή διαδικασία που ακολουθήθηκε αρκετές φορές από το Κοινοβούλιο, να μπορέσει να ακολουθηθεί και τώρα, καθόσον ο ν.4661/2012 δυστυχώς δεν αφήνει κάποιο άλλο περιθώριο.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΔΡΙΑΝΟΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων):**  
Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητέ κύριε Αντιπρόεδρε, αγαπητέ συνάδελφε, η πρόθεση της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης επί διακυβέρνησης Νέας Δημοκρατίας να ρυθμίζει θέματα ακίνητης περιουσίας της αρμοδιότητάς του προς όφελος πάντα των παραγωγών αλλά και των επενδυτών, είναι αδιαμφισβήτητη και αποδεδειγμένη. Και πρώτος απ' όλους -νομίζω- το γνωρίζετε εσείς, γιατί επί Υπουργίας σας ρυθμίσατε ζητήματα της ακίνητης περιουσίας με διατάξεις που συμπεριλάβατε στο ν.5035/2023.

Η βούληση, λοιπόν, είναι δεδομένη και για το συγκεκριμένο θέμα που θέτετε σήμερα με την ερώτησή σας. Χρειάζονται, όμως, κάποιες διευκρινίσεις για όσους δεν γνωρίζουν. Πράγματι με Υπουργική Απόφαση του 1967 οι κοινόχρηστες εκτάσεις του αγροκτήματος Άγιος Πέτρος του Κιλκίς εντός ζώνης αντιπλημμυρικών έργων του ποταμού Αξιού, παραχωρήθηκαν κατά χρήση σε ακτήμονες καλλιεργητές του συνοικισμού Αγίου Πέτρου με προσωρινό και μετακλητό δικαίωμα καλλιέργειας βάσει των διατάξεων του κώδικα αποστραγγιζόμενων γαιών όπου ορίζονται και οι λοιπές

υποχρεώσεις των κληρούχων, όπως και η καταβολή ετήσιας αποζημίωσης χρήσης ή αυτοπροσώπως καλλιέργεια και άλλες υποχρεώσεις.

Και με Υπουργική, λοιπόν, Απόφαση του 1991 αποφασίστηκε η οριστική παραχώρηση των εκτάσεων αυτών για αποκατάσταση ακτημόνων, με την προϋπόθεση ότι θα έχει προηγηθεί ο προσδιορισμός της έκτασης από την Διεύθυνση Γεωργίας, πράγμα που ποτέ δυστυχώς δεν υλοποιήθηκε. Και τελικά η απόφαση ποτέ δεν εφαρμόστηκε, γιατί αναδείχθηκαν και άλλα πρακτικά προβλήματα, όπως για παράδειγμα η αδυναμία απόδειξης δικαιώματος επί του οικοπέδου ή του κλήρου.

Ακολούθησαν οι νόμοι, όπως αυτοί που αναφέρατε και εσείς, του 1999 και του 2003 για κάποιες περιοχές και μάλιστα σε εφαρμογή τους είχαν ξεκινήσει διαδικασίες οριστικής παραχώρησης σε ορισμένες περιοχές. Όμως, ο ν.4061/2012 κατήργησε όλες τις διατάξεις της εποικιστικής νομοθεσίας. Άρα καταργήθηκαν όλα όσα προαναφέρθηκαν με τη λογική ότι οι αποκαταστάσεις αφορούσαν άλλες ιστορικές περιόδους της χώρας με χιλιάδες πρόσφυγες και ακτήμονες και ότι στις σημερινές συνθήκες δεν νοείται πλέον θέμα αποκατάστασης.

Επομένως, στην παρούσα φάση δεν υφίσταται νομικό πλαίσιο για την οριστική παραχώρηση τέτοιων εκτάσεων πλην του άρθρου 22 του ν.4061, στον οποίο προβλέπονται περιπτώσεις όπου οι εκτάσεις μπορούν να παραχωρηθούν στους

δικαιούχους και το δημόσιο δεν προβάλλει δικαίωμα κυριότητας. Αντίθετα το άρθρο 23 του ίδιου νόμου κρίθηκε αντισυνταγματικό με την απόφαση 709/2020 της ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, όπως είχε συμβεί και με το άρθρο 5 του ν.3147/2003, που στην ερώτησή σας προτείνετε να επεκταθεί η εφαρμογή του. Και το οποίο κρίθηκε αντισυνταγματικό με την υπ' αριθμόν 521/2014 απόφαση της ολομέλειας του ΣτΕ.

Και στη δευτερολογία μου βεβαίως θα επανέλθω.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ (Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής):** Κύριε Υπουργέ, χαίρομαι που διαπιστώνω την πρόθεση του Υπουργείου να λυθεί αυτό το ζήτημα, γιατί το βέβαιο είναι ένα, ότι δεν ευθύνονται για όλη αυτή την κατάσταση οι καλλιεργητές. Και μιλάμε για πραγματικούς καλλιεργητές, οι οποίοι με τον κόπο τους μπορούν και κρατούν τον οικισμό του Αγίου Πέτρου πραγματικά ζωντανό και σε νέους ανθρώπους. Έχουν πολλές και ποικίλες παραγωγές. Και είναι απογοητευτικό για αυτούς να μην μπορούν τα κτήματα τα οποία εδώ και 50 χρόνια καλλιεργούν οι δικοί τους άνθρωποι, καλλιεργούσαν οι γονείς τους και τώρα τα έχουν οι ίδιοι, να μπορούν πραγματικά να τα αξιοποιήσουν όπως πρέπει.

Εγώ μένω σε μία παράγραφο από την απόφαση του Υπουργού Γεωργίας το 2003 για το αγρόκτημα Βαλτοτοπίου, που είναι ακριβώς η ίδια περίπτωση, για να δώσω να γίνει είναι κατανοητή η ανάγκη να επιλυθεί αυτό το ζήτημα. Λέει εκείνη η απόφαση: «Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι το υφιστάμενο νομικό και πραγματικό καθεστώς λόγω της μακροχρόνιας κατοχής της έκτασης, δεν μπορεί να ανατραπεί. Καταλαβαίνουμε όλοι ότι μετά από 50 χρόνια, που αυτοί οι άνθρωποι καλλιεργούν αυτά τα τεμάχια, η πολιτεία είναι αυτή η κυβέρνηση αυτή, το νομοθετικό Σώμα είναι αυτό, που πρέπει να βρει την καταλληλότερη και βεβαίως εντός του πλαισίου του νόμου λύση, για να μπορέσουν να δοθούν αυτοί οι οριστικοί τίτλοι, την οποία επιζητούν οι συγκεκριμένοι καλλιεργητές».

Να πω, όμως, και την παράμετρο που έχει δημιουργηθεί τώρα σε σχέση με την αδυναμία αυτή της πολιτείας να ολοκληρώσει όλα αυτά τα χρόνια τη συγκεκριμένη υποχρέωσή της, είναι ότι αυτή τη στιγμή οι καλλιεργητές αυτών των εκτάσεων επειδή ακριβώς δεν τους έχουν παραχωρηθεί οριστικά οι τίτλοι αλλά με την προσωρινή ουσιαστικά παραχώρηση που τους είχε δοθεί βρίσκονται μέσα στα τεμάχια αυτά και τα καλλιεργούν, σε ελέγχους οι οποίοι γίνονται φαίνεται ότι δεν υπάρχει τίτλος ιδιοκτησίας έγκυρος, ενώ ξέρουμε πολύ καλά όλοι ότι υπάρχει η αρχική απόφαση του Υπουργού Γεωργίας και μετέπειτα απόφαση του Υπουργού Γεωργίας επίσης, που τους έδωσε το δικαίωμα να καλλιεργούν τα συγκεκριμένα χωράφια. Πλην, όμως, αυτή τη στιγμή

φαίνεται ότι αυτό δεν έχει ολοκληρωθεί. Οπότε έρχονται και αντιμέτωποι με ποινές οι οποίες τους έχουν επιβληθεί.

Νομίζω, έχουν κάνει ενστάσεις όλοι εξ αυτών για τις ποινές που τους έχουν επιβληθεί, καθώς και πραγματική καλλιέργεια κάνουν αλλά και καλόπιστα βρίσκονται εντός των εκτάσεων τις οποίες καλλιεργούν με την προσδοκία που η ίδια πολιτεία τούς έδωσε για την οριστική παραχώρηση, η οποία έπρεπε να ακολουθήσει και να γίνει. Αυτό είναι ένα δεύτερο κεφάλαιο. Και είμαι σίγουρος ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες θα εξετάσουν τις ενστάσεις στο περιεχόμενό τους και με το πνεύμα το οποίο σας αναφέρω αυτή τη στιγμή, της καλοπιστίας αυτών των ανθρώπων, έτσι ώστε να λυθούν και αυτά τα ζητήματα. Αλλά βεβαίως αυτό που αφορά συνολικά το πρόβλημα, είναι η οριστική διευθέτηση του. Είμαι σίγουρος ότι από τη στιγμή που θα υπάρχει η πρόθεση, ο τρόπος θα βρεθεί.

Και σας καλώ σήμερα, κλείνοντας την δευτερολογία μου, πραγματικά να αναληφθεί η πρωτοβουλία εκείνη που είναι αναγκαία σε συνεργασία με όποια άλλη αρμόδια υπηρεσία είτε είναι η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και με τη συνδρομή τη δική μου -είμαι σίγουρος ότι δεν υπάρχει μόνο αυτή η περίπτωση θα υπάρχουν και άλλες τέτοιες περιπτώσεις στη χώρα που έχει μείνει έτσι ατελέσφορη η όποια προσπάθεια παραχώρησης πήγε να γίνει λόγω του νομοθετικού κενού το οποίο

υπάρχει- για να μπορέσουμε να δώσουμε αυτά τα κτήματα με οριστικούς τίτλους στους καλλιεργητές τους.

Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΔΡΙΑΝΟΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων):**  
Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητέ κύριε συνάδελφε, αντιλαμβάνομαι ότι λόγω αυτής της παρατεταμένης κατάστασης, όπως είπατε, με την οποία διαιωνίζεται ένα μη οριστικό καθεστώς, οι καλλιεργητές σήμερα βρίσκονται αντιμέτωποι με διοικητικές κυρώσεις όπως αναφέρατε, όταν για παράδειγμα προχωρούν στις δηλώσεις των καλλιεργειών. Και βεβαίως αντιλαμβάνομαι και το αίσθημα αδικίας -και είναι λογικό να υπάρχει- που αισθάνονται οι καλλιεργητές αυτοί, γιατί κατανοώ ότι έχουν δημιουργηθεί προσδοκίες ή προσδοκία για την οριστική παραχώρηση.

Είναι σημαντικό, όμως, να γίνει κατανοητό ότι και τα δύο άρθρα που κρίθηκαν αντισυνταγματικά, αφορούσαν στην εξαγορά ακινήτων διαχείρισης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης. Και εγκρίθηκαν με το σκεπτικό ότι γεννούν θέμα παραβίασης της αρχής της ισότητας των πολιτών και της αρχής του κράτους δικαίου. Αναλυτικότερα όλο

το σκεπτικό μπορεί να το διαβάσει κανείς στην απόφαση και θα καταθέσω στα Πρακτικά την περίληψη.

Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν θα μπορούσε να ληφθεί πρωτοβουλία πάλι για κάποια νομοθετική ρύθμιση του ζητήματος και προφανώς με μια άλλη προσέγγιση αυτή τη φορά. Να είναι, δηλαδή, πιο κοντά στο πνεύμα του άρθρου 22 του ν.4061 και πάντως σε συνεργασία με όλα τα συναρμόδια Υπουργεία, γιατί δεν εξαρτάται μόνο από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, όπως πολύ καλά γνωρίζετε. Στην πραγματικότητα μικρό ποσοστό των εκτάσεων του δημοσίου εμπίπτει στη διαχείριση του δικού μας του δικού μας Υπουργείου. Με την υπ' αριθμό 1722/156/26-06-2019 εγκύκλιο του ΥΠΑΑΤ ξεκαθαρίζεται απόλυτα ποια τεμάχια εμπίπτουν και ποια όχι στη διαχείριση του ΥΠΑΑΤ.

(RG)

Ειδικά, μάλιστα, ορίζεται τα τεμάχια που βρίσκονται εντός ζωνών έργων ανεξάρτητα από τον χαρακτηρισμό που φέρνουν στους πίνακες διανομής και αναδασμού, δεν υπάγονται στη διαχείριση του ΥΠΑΤ. Είναι ακριβώς η περίπτωση του τεμαχίου του Αγίου Πέτρου Κιλκίς και προς επίρρωση αυτού υπάρχει και το υπ' αριθμόν 3047010040/2019 έγγραφο της Κτηματικής Υπηρεσίας Κιλκίς του Υπουργείου Οικονομικών, όπου ρητά αναφέρεται ότι η συγκεκριμένη έκταση χαρακτηρίζεται ως

«κατακλυζόμενη έκταση δημοσίου», εμπίπτει στις ζώνες έργων του Αξιού ποταμού και η διαχείρισή του πραγματοποιείται από την ΔΑΟΚ Κιλκίς.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Ιωάννης Ανδριανός καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Δεδομένου ότι με τους νόμους 497/1974 και 3852/2010 και 4456/2017, μετά την αποπεράτωση του έργου, η διαχείριση της έκτασης περιέρχεται στην ευθύνη του οικείου ΓΟΕΒ ή της περιφέρειας. Πλέον η συγκεκριμένη έκταση δεν αποτελεί πεδίο αρμοδιότητας του Υπουργείου μας. Επομένως, καταλήγοντας, δεν έχουμε την ευθύνη και το δικαίωμα διαχείρισης της συγκεκριμένης έκτασης. Θέλουμε να ρυθμιστεί το θέμα και είναι για όλους ξεκάθαρο τι ισχύει και τι όχι, όχι μόνο για το Κιλκίς, αλλά και για όλες τις εκτάσεις της χώρας που είναι με παρόμοιο καθεστώς. Δεν είναι, όμως, θέμα απλό στη νομική -και το γνωρίζετε πολύ καλά και ως έγκριτος νομικός- και η επιτελική του διαχείριση, να πω και η ηθική του διαχείριση, γιατί η έκταση του δημοσίου είναι περιουσία όλων των Ελλήνων και ο χειρισμός αυτός απαιτεί δικαιοσύνη, σεβασμό στο δικαίωμα, όπως είπα, όλων των Ελλήνων.

Με σύνεση, λοιπόν, θα αναλάβουμε όποια ευθύνη και βεβαίως, πρωτοβουλία που μας αναλογεί στην κατεύθυνση της επίλυσης του ζητήματος.

Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Ο Βουλευτής κ. Χρήστος Στυλιανίδης ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό από 10-12-2025 έως 12-12-2025 και από 16-12-2025 έως 18-12-2025.

Η Βουλή εγκρίνει;

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω προς το Σώμα τα εξής:

Οι Υπουργοί Εθνικής Άμυνας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών, Εσωτερικών, Ανάπτυξης και Δικαιοσύνης κατέθεσαν στις 28-11-2025 σχέδιο νόμου: «Έγκριση σχεδίου Σύμβασης Τροποποίησης της υπό στοιχεία 014Γ/20 Σύμβασης για την επέκταση της εν συνεχεία υποστήριξης των μαχητικών αεροσκαφών τύπου «RAFALE»».

Οι Υπουργοί Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Εσωτερικών, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Προστασίας του Πολίτη, Υποδομών και Μεταφορών, Ανάπτυξης, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Δικαιοσύνης, Πολιτισμού, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Τουρισμού, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, καθώς και ο Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κατέθεσαν στις 28-11-2025 σχέδιο νόμου: «Ρυθμίσεις για τη δέσμευση, χρήση, μεταφορά και αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα-Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2009/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23<sup>ης</sup> Απριλίου 2009 σχετικά με την αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα σε γεωλογικούς σχηματισμούς και για την τροποποίηση της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2000/60/ΕΚ, 2001/80/ΕΚ, 2004/35/ΕΚ, 2006/12/ΕΚ και 2008/1/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΚ)1013/2006 (L 140)».

Παραπέμπονται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Δεν θα συζητηθούν λόγω αναρμοδιότητας η έβδομη με αριθμό 280/24-11-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου της Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας Πλεύση Ελευθερίας και Βουλευτού Β1' Βόρειου Τομέα Αθηνών κ. Ζωής Κωνσταντοπούλου, προς τον Υφυπουργό στον Πρωθυπουργό και Κυβερνητικό Εκπρόσωπο, με θέμα: «Η

συνεχιζόμενη κυβερνητική εμπλοκή σε ενέργειες συγκάλυψης του εγκλήματος των Τεμπών».

Επίσης, η έκτη με αριθμό 281/24-11-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας Πλεύση Ελευθερίας και Βουλευτού Β1' Βόρειου Τομέα Αθηνών κ. Ζωής Κωνσταντοπούλου, προς τον Υφυπουργό στον Πρωθυπουργό και Κυβερνητικό Εκπρόσωπο, με θέμα: «Ο εκ μέρους σας έλεγχος των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης».

Δεν θα συζητηθούν κατόπιν συνεννόησης η έβδομη με αριθμό 268/21-11-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Β2 Δυτικού Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής κ. Κωνσταντίνας Γιαννακοπούλου, προς τον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, με θέμα: «Διαδοχικές αντιφατικές αποφάσεις για τη μετεγγραφή μαθητή στο 18<sup>ο</sup> Σχολείο Περιστερίου».

Επίσης, η τρίτη με αριθμό 249/17-11-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Δράμας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία κ. Θεόφιλου Ξανθόπουλου, προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα: «Απαξίωση της Βουλής και συσκότιση γύρω από τη διαχείριση του νερού του Άρδα».

Η δέκατη πέμπτη με αριθμό 278/24-11-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας

κ. Εμμανουήλ Συντυχάκη, προς την Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, με θέμα: «Να λυθούν τα προβλήματα της Δημόσιας Σχολής Ανώτατης Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΑΕΚ) Ρεθύμνου Κρήτης».

Η δωδέκατη με αριθμό 272/24-11-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Β3 Νότιου Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας Νέα Αριστερά κ. Θεανώς Φωτίου, προς την Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, με θέμα: «Να εξασφαλιστεί η ορθή λειτουργία και η επαρκής στελέχωση του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης και το βέλτιστο συμφέρον των παιδιών της «Κιβωτού του Κόσμου» που επαναθυματοποιούνται».

Η έκτη με αριθμό 253/18-11-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Έβρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας Ελληνική Λύση-Κυριάκος Βελόπουλος κ. Παράσχου Παπαδάκη, προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, με θέμα: «Απόκτηση εμπράγματων δικαιωμάτων στη Θράκη από Τούρκους».

Και η δέκατη με αριθμό 266/21-11-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Α' Ανατολικής Αττικής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας Ελληνική Λύση-Κυριάκος Βελόπουλος κ. Στυλιανού Φωτόπουλου, προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, με θέμα: «Αρνητική για το στράτευμα η υπηρεσιακή τοποθέτηση είκοσι τεσσάρων

Επαγγελματικών Οπλιτών (ΕΠΟΠ) με ειδικότητα βρεφονηπιοκόμου-βρεφονηπιαγωγού σε στρατιωτικές μονάδες, όπου δεν λειτουργούν παιδικοί σταθμοί».

Δεν θα συζητηθεί λόγω κωλύματος του Βουλευτή η όγδοη με αριθμό 274/24-11-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του ΣΤ' Αντιπροέδρου της Βουλής και Βουλευτή Λάρισας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας κ. Γεωργίου Λαμπρούλη, προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Ανυπόστατες κατηγορίες για παράβαση καθήκοντος σε βάρος εφημερευόντων ψυχιάτρων».

Κυρία Σπυριδάκη, έχουμε ένα τεχνικό ζήτημα. Ο κύριος Υφυπουργός είναι εντός της Βουλής, είναι στην αρμόδια Επιτροπή και θα χρειαστεί να κάνουμε ένα μικρό διάλειμμα ολίγων λεπτών, για να προλάβει να κατέβει. Τί λέτε;

**ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ (ΚΑΤΕΡΙΝΑ) ΣΠΥΡΙΔΑΚΗ:** Ναι, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Θα διακόψουμε, λοιπόν, για λίγα λεπτά.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επαναλαμβάνεται η διακοπείσα συνεδρίαση.

Κύριοι συνάδελφοι, δεδομένου ότι ο κ. Γκίκας δεν έχει προλάβει να έρθει - κυρία Σπυριδάκη, θα περιμένετε με υπομονή για να απαντήσει ο κύριος Υπουργός στην ερώτησή σας-, θα συνεχίσουμε με την τέταρτη με αριθμό 252/18-11-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου της Κ.Ο. ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ κ. Εμμανουήλ Συντυχάκη προς τον Υπουργό Εσωτερικών με θέμα: «Κατεπείγοντα μέτρα για την ολοκλήρωση των κατεδαφίσεων όλων των επικινδύνως ετοιμόρροπων κτιρίων από τον σεισμό στο Αρκαλοχώρι στην Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου Κρήτης». Στην ερώτηση θα απαντήσει ο Υφυπουργός Εσωτερικών κ. Σπανάκης.

Ορίστε, κύριε Συντυχάκη, έχετε τον λόγο.

**ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, είναι τεράστιες οι κυβερνητικές ευθύνες για την κατάσταση των σεισμοπλήκτων στο Αρκαλοχώρι, για μια σειρά μεγάλων ζωτικής σημασίας προβλημάτων που αντιμετωπίζουν, όπως η κατεδάφιση των επικίνδυνων ετοιμόρροπων κτιρίων που δεν έχει ολοκληρωθεί, ενώ έχουμε μπει στον πέμπτο χρόνο μετά τον σεισμό.

Ειδικότερα, με την 27-5-2024 απόφαση εντάχθηκε στο «Τομεακό Πρόγραμμα του Υπουργείου Εσωτερικών 2021-2025» το έργο Ολοκλήρωση Κατεδαφίσεων Επικινδύνως Ετοιμόρροπων Κτιρίων από τον σεισμό στην Περιφέρεια Κρήτης, με διάθεση πίστωσης ποσού μόνο 1.000.000 ευρώ και αυτό για δύο σεισμόπληκτους δήμους. Συγκεκριμένα, είναι 800.000 ευρώ για τον Δήμο Μινώα και 200.000 ευρώ για τον Δήμο Αρχανών Αστερουσίων.

Στη συνέχεια, η Περιφερειακή Επιτροπή Κρήτης με απόφασή της στις 3-12-2024 αποφάσισε την ανάθεση της σύμβασης έργου με διαπραγμάτευση και μάλιστα με το εξευτελιστικό ποσό του 5% και με συνολική δαπάνη 949.999,99 ευρώ με ΦΠΑ 24%, κ.λπ..

Το γεγονός ότι αυτή η χρηματοδότηση είναι εντελώς ανεπαρκής αποτυπώνεται στα νούμερα, καθώς με την παραπάνω εργολαβία κατεδαφίστηκαν, σύμφωνα πάντα με τα στοιχεία των ίδιων των σεισμόπληκτων, αλλά και του Δήμου, περίπου πενήντα έξι κτίρια. Είχαν ήδη κατεδαφιστεί γύρω στα εκατόν εξήντα στο προηγούμενο διάστημα και απομένουν γύρω στα τετρακόσια πενήντα «κόκκινα» κτίρια στον Δήμο Μινώα.

Από τα στοιχεία αυτά επιβεβαιώνεται το ζήτημα ασφάλειας των κατοίκων οι οποίοι αναγκάζονται να κινούνται καθημερινά μέσα από ερείπια και επικίνδυνα ετοιμόρροπα κτίρια. Επιπρόσθετα, πολλά από αυτά αποτελούν και εστίες μόλυνσης με

πολλαπλασιασμό τρωκτικών, γεγονός που ελλοχεύει σοβαρούς κινδύνους για τη δημόσια υγεία. Ταυτόχρονα, σοβαρό είναι το πρόβλημα από πτώσεις δομικών τμημάτων από ιδιωτικές κατοικίες, μπαλκόνια που κρέμονται, καθώς οι ιδιοκτήτες με το περιορισμένο λαϊκό εισόδημα και χωρίς ουσιαστική κρατική αρωγή αδυνατούν να προχωρήσουν στις απαραίτητες αποκαταστάσεις των κτιρίων τους.

Επιπλέον, σοβαρό παραμένει το πρόβλημα με τον αμιάντο από στέγες και καπνοδόχους που μετά τον σεισμό είναι εκτεθειμένα ανάμεσα σε ερείπια των κτιρίων, με τον κίνδυνο να προκληθούν ανεπανόρθωτες ζημιές στην υγεία πολλών κατοίκων. Έχει επισημανθεί και από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ανατολικής Κρήτης τον Νοέμβρη του 2022 ότι στα πληγθέντα κτίρια είναι έντονη η παρουσία στοιχείων αμιάντου τόσο σε στέγες, όσο και σε καμινάδες.

Να σημειωθεί, επίσης, ότι στις 16 Μαΐου του 2025 κατέρρευσε τμήμα σεισμόπληκτου κτιρίου στο κέντρο του Αρκαλοχωρίου σε σημείο από όπου περνούν καθημερινά μικρά παιδιά για το σχολείο τους και στις 22 Μαΐου του 2025 μετά τον ισχυρό σεισμό των 6,1 ρίχτερ σημειώθηκαν νέες καταρρεύσεις τμημάτων «κόκκινων» κτιρίων, αποδεικνύοντας για άλλη μια φορά ότι ο κίνδυνος είναι ορατός, είναι υπαρκτός.

Σας ρωτάμε, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, τι μέτρα προτίθεται να πάρει η Κυβέρνηση μετά από τόσα χρόνια αναλγησίας, με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα και την

απαιτούμενη κρατική χρηματοδότηση, για την ολοκλήρωση των κατεδαφίσεων όλων των επικινδύνως ετοιμόρροπων κτιρίων από τον σεισμό του Αρκαλοχωρίου. Και, δεύτερον, να υπάρξει με κρατική ευθύνη και χρηματοδότηση η απομάκρυνση του αμιάντου με τήρηση όλων των κανόνων ασφαλείας και υγιεινής, χωρίς φυσικά την όποια επιβάρυνση των πληγέντων.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ-ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών):** Κύριε συνάδελφε, και στην πρωτολογία μου και στη δευτερολογία μου θα είμαι πολύ συγκεκριμένος και θα δοθούν απαντήσεις σε όσα έχετε θέσει στην επίκαιρη ερώτησή σας.

Θέλω, όμως, να σας πω ότι μέσω του Προγράμματος Θεομηνιών του Εθνικού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, του ΠΔΕ του Υπουργείου Εσωτερικών, ο Δήμος Μινώα Πεδιάδας χρηματοδοτήθηκε με συνολικό ποσό 4.660.000 ευρώ για την αντιμετώπιση των ζημιών από το 2021. Επίσης, στο πλαίσιο του «Τομεακού Προγράμματος του Υπουργείου Εσωτερικών της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2025», στον άξονα προτεραιότητας με αντικείμενο «Πρόληψη και Διαχείριση Κινδύνων»,

καθώς και στο Εθνικό Πρόγραμμα Φυσικών Καταστροφών, εκδόθηκαν προσκλήσεις μετά από εισήγηση της Κυβερνητικής Επιτροπής Κρατικής Αρωγής του άρθρου 13 του ν.4797/2021 και μέχρι σήμερα ο Δήμος Μινώα Πεδιάδας έχει υποβάλει και έχει ενταχθεί για έργα συνολικού προϋπολογισμού 4.450.000 ευρώ.

Περαιτέρω, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής του Υπουργείου Εσωτερικών έχει εκδώσει την πρόσκληση με τίτλο «Δράσεις για υποδομές που χρήζουν αντισεισμικής προστασίας», δηλαδή προσεισμικό έλεγχο. Η δράση αυτή αφορά στη χρηματοδότηση των δήμων όλης της χώρας σχετικά με τη διενέργεια πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων προσεισμικών ελέγχων σε κρίσιμες υποδομές, όπως για παράδειγμα τα σχολεία μας, οι αθλητικές εγκαταστάσεις και, φυσικά, τη λήψη μέτρων προστασίας που πρέπει να ληφθούν ανά περίπτωση.

Το συνολικό ποσό χρηματοδότησης που έλαβαν οι δήμοι οι οποίοι επλήγησαν από τον σεισμό του 2021 ανέρχεται σε ένα 1.580.000 ευρώ. Σε αυτούς συγκαταλέγεται και ο Δήμος Μινώα Πεδιάδας.

Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο της από 28/11/2023 ανακοίνωσης πρόθεσης χρηματοδότησης προτάσεων, κλήθηκε η Περιφέρεια της Κρήτης ως δυνητικός δικαιούχος για την υποβολή πρότασης στο Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Υπουργείου Εσωτερικών του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης 2021-2025 στον άξονα

προτεραιότητας με θέμα «Πρόληψη και Διαχείριση Κινδύνων» και τίτλο «Δεύτερη τροποποίηση ανακοίνωσης πρόθεσης χρηματοδότησης – πρόγραμμα φυσικών καταστροφών για τους ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού». Το έργο αφορούσε στην ολοκλήρωση κατεδαφίσεων επικινδύνως ετοιμόρροπων κτιρίων από τον σεισμό που εκδηλώθηκε τον Σεπτέμβριο του 2021 με επίκεντρο το Αρκαλοχώρι του Δήμου Μινώα Πεδιάδας.

Η συνολική δαπάνη ΕΠΑ που διατέθηκε στην Περιφέρεια Κρήτης με τη συγκεκριμένη χρηματοδότηση ανήλθε στο 1.000.000 ευρώ. Η χρηματοδότηση δόθηκε για να καλυφθεί η ανάγκη για την άμεση ολοκλήρωση των κατεδαφιστέων κτιρίων που έχουν κριθεί επικινδύνως ετοιμόρροπα από τη Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και το φυσικό αντικείμενο της πράξης, περιλαμβάνονταν φορτοεκφορτώσεις και η αποκομιδή προϊόντων κατεδαφίσεων σε χώρους κατάλληλα διαμορφωμένους και αδειοδοτημένους βάσει της νομοθεσίας.

Στο πλαίσιο αυτό, η Περιφέρεια Κρήτης και ο Δήμος Μινώα Πεδιάδας συμφώνησαν να συνεργαστούν και υπάρχει μεταξύ τους προγραμματική σύμβαση για την εκπόνηση του έργου. Η σύναψη προγραμματικής σύμβασης κρίθηκε ως ο πλέον πρόσφορος τρόπος υλοποίησης αυτού του τεράστιου έργου.

Στη δευτερολογία μου θα πω ακόμη περισσότερα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Κύριε Συντυχάκη, έχετε τον λόγο.

**ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ:** «Άλλα λόγια ν' αγαπιόμαστε»! Ξέρετε αυτή την παροιμία, κύριε Υπουργέ; Δεν κάνουμε συνολική αποτίμηση. Αν θέλετε, θα σας πω εγώ για τη συνολική αποτίμηση και θα πω και δυο κουβέντες, εφόσον το θέσατε στην πρωτολογία σας. Όμως, αυτά τα οποία έχει πάρει στοχευμένα ο Δήμος Μινώα Πεδιάδας για το θέμα των κατεδαφίσεων είναι 800.000 ευρώ και 200.000 ευρώ ο Δήμος Αρχανών – Αστερουσίων. Για το θέμα των κατεδαφίσεων το ποσό που έχει κοστολογηθεί συνολικά είναι περίπου στα 4.000.000 ευρώ.

Άρα λοιπόν μην πετάτε την μπάλα στην κερκίδα ή, θα έλεγα, μην παραδειγματίζεστε από τον κ. Τριαντόπουλο, ο οποίος τελικά ήταν και ασυνεπής, ήταν και ψεύτης. Ξέρουμε πάρα πολύ καλά στο Αρκαλοχώρι τα όσα μας έλεγε εδώ μέσα στο Κοινοβούλιο, πέρα από το μπάζωμα αυτού του εγκλήματος που έκανε στα Τέμπη.

Άρα λοιπόν είναι απαράδεκτο τόσα χρόνια τώρα, μετά τον καταστροφικό σεισμό, να υπάρχουν ακόμα κτίρια που αποτελούν δυνητική απειλή για τη ζωή και την καθημερινότητα των κατοίκων και των επισκεπτών της σεισμόπληκτης περιοχής.

Δηλαδή, με λίγα λόγια όλα αυτά τα χρόνια η αποκατάσταση της περιοχής έχει αφεθεί στον αυτόματο πιλότο. Αυτό ακριβώς συμβαίνει.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Επειδή, όμως, μας λέτε νούμερα -το συνηθίζει η Κυβέρνηση να λέει νούμερα έτσι φουσκωμένα, για να δημιουργείται η εντύπωση στον κόσμο ότι να, βρε παιδί μου, αυτή η Κυβέρνηση δίνει εδώ λεφτά για την αποκατάσταση των πληγέντων-, θα σας πω μόνο ότι πεντακόσιοι άνθρωποι εξακολουθούν να διαμένουν σε προσωρινά καταλύματα, τους γνωστούς οικισμούς, στα κοντέινερ δηλαδή, για τέταρτο συναπτό έτος και περίπου επτακόσιοι μαθητές εξακολουθούν να κάνουν μάθημα σε προκάτ αίθουσες κοντέινερ. Το αναφέρω, μια και το Υπουργείο Εσωτερικών έχει και την ευθύνη για τα σχολεία. Μιλάω για τα δύο δημοτικά και το ένα γυμνάσιο.

Πέρα από αυτά όμως, έχουμε και νέο γύρο πλειστηριασμών και μάλιστα τώρα, μέσα στις γιορτές. Και αντί να προχωρήσετε στην πρόταση που έχει κάνει το ΚΚΕ και κάνουν και οι κάτοικοι της περιοχής να απαγορεύσετε τους πλειστηριασμούς, υπάρχει προγραμματισμός να γίνουν είκοσι τέσσερις στον Δήμο Μινώα Πεδιάδας και έντεκα στον Δήμο Αρχανών - Αστερουσίων, συνολικά είκοσι πέντε. Και μάλιστα, για ευτελή ποσά,

της τάξεως των δύο χιλιάδων και των τριών χιλιάδων ευρώ. Δηλαδή, για τέτοια ποσά βγαίνουν στο σφυρί περιουσίες ανθρώπων.

Θα σας διαβάσω τι λέει ο Σύλλογος Σεισμοπλήκτων «Η Ελπίδα»: Αντί η Κυβέρνηση να είναι αρωγός στις ανάγκες της κοινωνίας και των πολιτών -δεν σας τα λέω εγώ, τα λέει ο Σύλλογος-, είναι αρωγός στις τράπεζες και τα funds, που ξεκληρίζουν περιουσίες ανθρώπων που δοκιμάζονται σκληρά από τον Σεπτέμβριο του 2021, τότε που ο φονικός σεισμός άλλαξε για πάντα τις ζωές τους. Το κράτος, αντί να συμμαχεί με τους απλούς ανθρώπους που πάσχουν, γίνεται φίλος των οικονομικών αρπακτικών. Και μάλιστα, όπως τονίζει, με τις νέες ρυθμίσεις οι τράπεζες και τα funds θα παίρνουν τα σπίτια χωρίς να ενημερώνουν έγκαιρα τον πολίτη για να κάνει τις ενέργειες που απαιτούνται ώστε να μην χαθεί η περιουσία του. Είναι λοιπόν απαράδεκτο το γεγονός ότι οι σεισμόπληκτοι μετά από τόσα χρόνια παίρνουν υποσχέσεις ότι τάχα μου θα επιλυθούν τα προβλήματα.

Δεν θα συνεχίσω περαιτέρω, γιατί θα γενικεύσουμε τα ζητήματα που αφορούν την περιοχή του Αρκαλοχωρίου, τα όσα έχουν υποστεί...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Κύριε Σπανάκη, έχετε τον λόγο.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ-ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών):** Κύριε συνάδελφε, με εκπλήσσει το γεγονός ότι στην επίκαιρη ερώτηση δεν αναφέρατε το κείμενο του Συλλόγου Σεισμοπλήκτων. Δεν καταλαβαίνω για ποιους λόγους το αποκρύψατε.

**ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ:** Σας το έχω στείλει.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ-ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών):** Δεν μου έχετε στείλει απολύτως τίποτα.

**ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ:** ... (δεν ακούστηκε).

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ-ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών):** Απολύτως τίποτα!

Στην πρωτολογία μου σας ανέφερα τα χρηματικά ποσά που έλαβε ο Δήμος, που δεν μπορείτε να τα αμφισβητήσετε. Αυτά είναι τα ποσά και τα έχει λάβει προς αποκατάσταση των ζημιών. Και σύμφωνα με την τελευταία ενημέρωση, τα σεισμόπληκτα κτίρια που έχουν χαρακτηριστεί κόκκινα και δεν έχουν κατεδαφιστεί είναι περίπου εκατό τριάντα έξι. Στο πρωτόκολλο του Δήμου μέχρι σήμερα έχουν κατατεθεί τριακόσιες σαράντα τέσσερις αιτήσεις για κατεδάφιση και απ' αυτές έχουν κατεδαφιστεί εκατό πενήντα δύο και πενήντα έξι από την Περιφέρεια. Αυτά είναι τα δεδομένα.

Στα κτίρια αυτά δεν περιλαμβάνονται τα μη ηλεκτροδοτούμενα επικινδύνως ετοιμόρροπα, που δεν κατεγράφησαν τα συνεργεία της αρμόδιας Γενικής Διεύθυνσης, αλλά κρίνονται ως επικίνδυνα από τις επιτροπές της αποκεντρωμένης διοίκησης.

Κατά την πραγματοποίηση των εργασιών κατεδάφισης των ετοιμόρροπων κτιρίων δεν εντοπίστηκαν αμιαντούχα υλικά. Επαναλαμβάνω, δεν εντοπίστηκαν αμιαντούχα υλικά! Μην δημιουργείτε κίνδυνο και ανασφάλεια στους κατοίκους.

Σε κάθε περίπτωση, εφόσον εντοπιστούν αμιαντούχα υλικά σε εργασίες κατεδάφισης που θα εκτελεστούν το επόμενο χρονικό διάστημα, η συλλογή και η διαχείριση θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με όσα ορίζει η σχετική νομοθεσία.

Πρέπει να τονίσω ότι και οι άλλοι δήμοι που επλήγησαν από τον σεισμό του 2021 ενισχύθηκαν με το ποσό των 6.690.000 ευρώ, όπως οι Δήμοι Μαλεβιζίου, Ηρακλείου και Αρχανών - Αστερουσίων.

Η Κυβέρνηση αποφάσισε επίσης τη χορήγηση επιδότησης ενοικίου συγκατοίκησης για τους ιδιοκτήτες και τους ενοικιαστές των κτιρίων που χαρακτηρίστηκαν ως προσωρινά ακατάλληλα για χρήση μέχρι την επισκευή τους, δηλαδή για τα κίτρινα, καθώς και αυτών που είναι χαρακτηρισμένα ως επικινδύνως ετοιμόρροπα και πρέπει να κατεδαφιστούν, δηλαδή τα κόκκινα. Η προβλεπόμενη

επιδότηση ορίστηκε από 300 έως 500 ευρώ μηνιαίως, ανάλογα με τα μέλη των συνοικούντων.

Στη σχετική κοινή υπουργική απόφαση είχε καθοριστεί για τους μεν ιδιοκτήτες και με δωρεάν παραχώρηση χρήστες να χορηγηθεί επιδότηση μέχρι την επισκευή ή την ανακατασκευή της κατοικίας και με ανώτατο χρονικό διάστημα τα δύο χρόνια, για τους δε ενοικιαστές για έξι μήνες. Στη συνέχεια, τον Φεβρουάριο του 2025 παρατάθηκε κατά δύο χρόνια η χορήγηση της επιδότησης ενοικίου συγκατοίκησης στους δικαιούχους ιδιοκτήτες ή με δωρεάν παραχώρηση χρήστες πληγείσων κατοικιών.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Συνεχίζουμε με την πρώτη με αριθμό 267/21-11-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Β3΄ Νότιου Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής κ. Παύλου Χρηστίδη προς τον Υπουργό Εσωτερικών, με θέμα: «Κλείσιμο των κολυμβητηρίων με σοβαρές επιπτώσεις για την υγεία των ΑμεΑ».

Ορίστε, κύριε συνάδελφε.

**ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ:** Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Καλό μήνα.

Κύριε Υπουργέ, τα δημοτικά κολυμβητήρια, παρότι πρέπει να είναι διαρκώς ανοικτά και προσβάσιμα σε όλους, με παράλληλη τήρηση όλων των απαραίτητων μέτρων ασφαλείας και συντήρησής τους, κλείνουν το ένα μετά το άλλο εξαιτίας χρόνιων

γραφειοκρατικών αγκυλώσεων, δημιουργώντας μια πολύ δύσκολη κατάσταση αποκλεισμού, ειδικά συμπολιτών μας που ανήκουν στην κατηγορία των ατόμων με αναπηρία, ωφελούμενους, μαθητές, αθλούμενους, χιλιάδες πολίτες όλων των ηλικιών, ακαδημίες, πρωταθλητές, ανθρώπους οι οποίοι είτε κάνουν θεραπευτική κολύμβηση είτε κάνουν κολύμβηση για λόγους υγείας, όλους όσους συμμετέχουν στον υγρό στίβο.

Επισημαίνουμε ότι πλήττεται ένας πολύ μεγάλος αριθμός ΑμεΑ και ωφελουμένων εξαιτίας του απρόσμενου κλεισίματος των κολυμβητηρίων, ειδικά στους Δήμους Βύρωνα και Ζωγράφου, αλλά και Αθηναίων, με ολέθριες συνέπειες για την υγεία τους.

Ως γνωστόν, η θεραπευτική κολύμβηση είναι απολύτως απαραίτητη, ειδικά στα άτομα με αναπηρία, χάρη στις ευεργετικές ιδιότητες του νερού. Επομένως, είναι πολύ σημαντικό να δούμε πώς στηρίζουμε τους ανθρώπους αυτούς, οι οποίοι μέσω της θεραπευτικής αυτής διαδικασίας βελτιώνουν αισθητά τη φυσική τους κατάσταση και την κινητικότητά τους σε σχέση με τον συντονισμό και την ισορροπία, την ψυχική τους υγεία και ευεξία, ακόμα και την εν γένει καθημερινή λειτουργικότητά τους.

Ειδικά το Δημοτικό Κολυμβητήριο Βύρωνα, το οποίο εξυπηρετεί εκατό σαράντα άτομα με αναπηρία, παραμένει κλειστό εδώ και επτά εβδομάδες. Παρότι πρόκειται για ένα άρτια οργανωμένο και σύγχρονο κολυμβητήριο που προσφέρει πολύτιμη στήριξη και θεραπεία σε δεκάδες πολίτες της Αθήνας και του Νοτίου Τομέα, η συνέχιση της

αναστολής στερεί από τα άτομα αυτά ένα ζωτικό μέσο αποκατάστασης και ευεξίας που έχουν πραγματικά ανάγκη, ενώ παράλληλα δημοτικοί υπάλληλοι εργάζονται κανονικά και το νερό φυσικά θερμαίνεται, γεγονός που επιβαρύνει τους δημότες και με το κόστος λειτουργίας.

Κατόπιν όλων αυτών, σας ρωτάμε: Σε ποιες ενέργειες προτίθεστε να προβείτε για την άμεση επαναλειτουργία των κλειστών δημοτικών κολυμβητηρίων και ιδιαίτερα εκείνων που διαθέτουν τις κατάλληλες υποδομές για τη διεξαγωγή της θεραπευτικής κολύμβησης, η οποία συνίσταται ειδικά στην εγκεφαλική παράλυση, στις κακώσεις, στις μυοπάθειες και τις διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές; Σε ποια κολυμβητήρια της περιοχής φυσικά θα μπορούν να μεταβαίνουν, αν μπορούν να μεταβαίνουν, τα άτομα με αναπηρία κατά το διάστημα αυτό που παραμένουν κλειστά τα εν λόγω κολυμβητήρια; Και πώς θα καθίσταται εφικτή η μετάβασή τους σε αυτά, για να μην διαλύονται οικονομικά οικογένειες, δάσκαλοι, προπονητές, όλοι αυτοί οι οποίοι συμμετέχουν σε αυτή τη διαδικασία;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Κύριε Σπανάκη, πριν σας δώσω τον λόγο, επιτρέψτε μου να κάνω μία ανακοίνωση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του

κτιρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, τριάντα ένας μαθήτριες και μαθητές και δύο συνοδοί εκπαιδευτικοί από το Γυμνάσιο Οβρυάς Αχαΐας, το δεύτερο τμήμα.

Καλωσορίζουμε τα παιδιά.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Να σας ενημερώσουμε ότι σήμερα είναι ο κοινοβουλευτικός έλεγχος όπου Βουλευτές όλων των κομμάτων θέτουν ερωτήσεις και η Κυβέρνηση απαντά για θέματα που αφορούν είτε την περιοχή σας είτε γενικότερα ζητήματα. Σήμερα βρίσκεται εδώ ο κ. Σπανάκης, Υφυπουργός Εσωτερικών.

Ελάτε, κύριε Υπουργέ.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ-ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών):** Κύριε συνάδελφε, είναι μια πάρα πολύ σημαντική ερώτηση. Διάβασα με πάρα πολύ προσοχή λέξη προς λέξη την επίκαιρη ερώτησή σας. Δεν πρόκειται για κλείσιμο των κολυμβητηρίων. Πρόκειται για αδειοδότηση και συμμόρφωση με την κείμενη νομοθεσία των κολυμβητηρίων στα οποία πηγαίνουν γονείς και συνοδεύουν άτομα με ειδικές ανάγκες. Στο ερώτημα αν είναι λογικό το 2025 -σε λίγες εβδομάδες 2026- να πηγαίνουν τα παιδιά μας σε κολυμβητήρια χωρίς άδεια -γιατί έχουμε και τέτοια περίπτωση- ή με

θέμα με βελτιώσεις που πρέπει να γίνουν, νομίζω ότι όλοι θα συμφωνήσουμε ότι πρέπει να γίνουν οι κατάλληλες ενέργειες.

Εξαιτίας της ερώτησής σας και απαντώντας στην επίκαιρη ερώτησή σας θέλω να σας πω ότι για τον δήμο Βύρωνα που μάλιστα είναι και δήμος της εκλογικής μας περιφέρειας μέχρι τα μέσα Δεκεμβρίου θα κατατεθεί ο φάκελος για την άδεια λειτουργίας της κολυμβητικής δεξαμενής για να ακολουθήσει η διαδικασία του ελέγχου από την αρμόδια υπηρεσία της περιφέρειας ώστε να αρχίσει η λειτουργία του κολυμβητηρίου.

Δεύτερον, για το δήμο Ζωγράφου είναι στη διαδικασία ελέγχου του φακέλου από την αρμόδια υπηρεσία της περιφέρειας Αττικής. Άρα, λοιπόν, για το δήμο Βύρωνα και Ζωγράφου έχουμε μπει στην τελική ευθεία για να ολοκληρωθεί η διαδικασία οι οποίες μάλιστα έχουν τρέξει πολύ γρήγορα από τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Τρίτον, για το δήμο Αθηναίων και το κολυμβητήριο στο Γουδή, επίσης μέρος της εκλογικής μας περιφέρειας, η αίτηση για άδεια λειτουργίας κατατέθηκε στις 30-10-2025 και αναμένεται η επιθεώρηση από την αρμόδια υπηρεσία της περιφέρειας Αττικής. Για το κολυμβητήριο της Γκράβας έχει γίνει ήδη εργολάβος στην υπηρεσία του ΟΠΑΝΔΑ, δηλαδή του Οργανισμού Πολιτισμού Αθλητισμού και Νεολαίας του δήμου Αθηναίων και βρίσκεται σε διαδικασία προετοιμασίας του φακέλου αδειοδότησης καθώς υπήρχαν

ελλιπή στοιχεία. Η εκτιμώμενη επαναλειτουργία προσδιορίζεται σε ενάμιση μήνα από σήμερα.

Κολυμβητήριο Κολοκυνθούς. Στο επόμενο διάστημα προγραμματίζεται η εκπόνηση στατικής και ηλεκτρομηχανικής μελέτης και έκδοση πιστοποιητικού πυροπροστασίας. Ο χρονικός ορίζοντας επαναλειτουργίας του κολυμβητηρίου προγραμματίζεται σε λίγους μήνες από σήμερα.

Κύριε συνάδελφε, καταλαβαίνετε πάρα πολύ καλά ότι δεν μπορεί να λειτουργεί ένα κολυμβητήριο χωρίς να υπάρχει στατική επάρκεια. Δεν μπορεί να λειτουργεί ένα κολυμβητήριο χωρίς να υπάρχει η σχετική πυροπροστασία. Άρα, λοιπόν, για όλα αυτά οι αρμόδιες υπηρεσίες και των δήμων αλλά και της περιφέρειας έχουν ενεργοποιηθεί προκειμένου τα κολυμβητήριά μας να είναι σε άριστη κατάσταση σύμφωνα με τη νομοθεσία ώστε τα παιδιά μας -γιατί για τα παιδιά μας πρόκειται- να είναι σε ασφαλή κολυμβητήρια.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

**ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, σε συνέχεια της απάντησης που έδωσε ο κύριος Υπουργός θέλω να πω ότι είναι προφανές ότι τα ζητήματα που έχουν έρθει δεν είναι ζητήματα που αφορούν μόνο τον νότιο τομέα. Θα τελειώσω τη συζήτηση με τον

νότιο τομέα διότι είναι κάτι το οποίο εκτός από εκλογική μας περιφέρεια αφορά χιλιάδες συμπολίτες μας οι οποίοι καθημερινά αγωνιούν για μια εξέλιξη. Δεν θα έπρεπε να έχουμε φτάσει καν στη σημερινή επίκαιρη ερώτηση. Να πω ότι έχουν υπάρξει δήμαρχοι από όλη την Ελλάδα οι οποίοι μιλούν για τους πρωταθλητές μας του υγρού στίβου και οι οποίοι είναι αναγκασμένοι να φτάνουν μέχρι και τη Βουλγαρία για να κάνουν προπονήσεις για να συμμετέχουν σε ανταγωνιστικά αγωνίσματα τα οποία έχουν χαρίσει στην πατρίδα μας πολύ μεγάλες νίκες και στιγμές περηφάνιας. Δεν είναι η υποδοχή στο αεροδρόμιο στον κάθε ολυμπιονίκη και παραολυμπιονίκη κάτι το οποίο τελειώνει με μία φωτογραφία. Πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη μας ότι όταν φέρνετε εδώ μια νομοθέτηση όπως φέρατε με τον ν.3106 προϋποτίθεται ότι θα δώσετε και τα ανάλογα χρήματα σε ένα δήμο να μπορεί να κάνει τη λέξη «συντήρηση» πραγματικότητα. Γιατί εύκολα σήμερα εδώ μπορούμε να λέμε ότι ο άλφα ή βήτα δήμος δεν έχει κάνει τη συντήρηση αλλά το βασικό ζήτημα σήμερα εδώ είναι αν έχουν τους πόρους να κάνουν τη συζήτηση. Και αυτό το οποίο λένε όλοι είναι ότι οι πόροι αυτοί ούτε πιστώθηκαν ούτε μεταφέρθηκαν, ούτε προφανώς έπεσαν γιατί δεν θα μπορούσαν ποτέ να έχουν πέσει. Τι έχει αυτό ως συνέπεια; Να διαλύονται αθλητές. Αθλητές οι οποίοι πρωταγωνιστούν σε εθνικά πρωταθλήματα, αθλητές οι οποίοι πρωταγωνιστούν στην Ευρώπη, πρωταγωνιστούν στο διεθνές στερέωμα.

Δεύτερον, να διαλύονται προγραμματισμοί προπονητών, ομάδων. Να διαλύονται και των πρωταθλητών μας όλοι οι προγραμματισμοί.

Τρίτον, όλα αυτά τα ζητήματα τα οποία συζητάμε δεν έχουν να κάνουν μόνο με το κομμάτι του πρωταθλητισμού στο οποίο δίνουμε πολύ μεγάλη σημασία και το οποίο θα έπρεπε να το έχετε σκεφτεί πολύ νωρίτερα, αλλά μιλάμε για όλους εκείνους τους συμπολίτες μας οι οποίοι παρακολουθούν μαθήματα κολύμβησης για λόγους καθημερινής εκγύμνασης, για λόγους ευεξίας, για λόγους υγείας και οι οποίοι σήμερα είναι αποκλεισμένοι με ό,τι αυτό συνεπάγεται για το κομμάτι και της ψυχικής τους υγείας και της σωματικής τους άθλησης.

Εδώ πρέπει να συζητήσουμε για το εξής το οποίο θα ήταν τραγικό. Θα ήταν αστείο αν δεν ήταν τραγικό. Έχετε φέρει ρύθμιση για μάθημα το οποίο σχετίζεται με την κολύμβηση. Τρεισήμισι χιλιάδες παιδιά στο δήμο Ζωγράφου δεν μπορούν να κάνουν το υποχρεωτικό μάθημα της κολύμβησης. Εννιακόσιοι αθλούμενοι στο Ιλίσιο κολυμβητήριο δεν το έχουν κάνει. Κάντε τον υπολογισμό για όλη τη χώρα. Έχουμε ένα υποχρεωτικό μάθημα στο οποίο κάποιοι δεν μπορούν να πάνε επειδή δεν υπάρχουν οι αρμόδιες ρυθμίσεις.

Φυσικά θα κλείσω με το ζήτημα της θεραπευτικής κολύμβησης. Πέρα και πάνω από κόμματα, πέρα και πάνω από χρώματα. Εδώ πρέπει να δούμε σοβαρά ότι μιλάμε

για οικογένειες οι οποίες επτά εβδομάδες έχουν ανθρώπους οι οποίοι δεν μπορούν να παρακολουθήσουν τα απαραίτητα μαθήματα θεραπευτικής κολύμβησης. Αυτό είναι κάτι αδιανόητο. Είναι ένα κόστος το οποίο πέρα από οικονομικό που διαλύει τις οικογένειες, διαλύει τα σωματεία και διαλύει οποιοδήποτε προγραμματισμό, προσβάλλει την ανθρώπινη φύση και την κοινωνική μας εξέλιξη. Είναι αδιανόητο εν έτει 2025 να μην υπάρχει η απαραίτητη πρόβλεψη για να μπορούν αυτοί οι άνθρωποι να ακολουθήσουν τη θεραπεία τους. Και θα πρέπει αύριο να πάρετε όλες τις απαραίτητες πρωτοβουλίες για να γίνει αυτό πράξη.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ-ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών):** Κύριε συνάδελφε, ως προς τα κολυμβητήρια του δήμου Αθηναίων τα δεδομένα είναι τα εξής. Στο κολυμβητήριο Κολοκυνθούς δεν είχε εκδοθεί ποτέ άδεια λειτουργίας. Και μην μπλέκετε τη λειτουργία με τη συντήρηση. Στου Γουδή και στην Γκράβα έχουν λήξει οι άδειες λειτουργίας. Τα τελευταία χρόνια και τα τρία κολυμβητήρια λειτουργούσαν βάσει παρατάσεων που χορηγούνταν από την περιφέρεια και τον δήμο γιατί η διαδικασία έκδοσης άδειας λειτουργίας είναι σύνθετη και ιδιαίτερα χρονοβόρα. Όμως κατά την τρέχουσα χρονιά δεν δόθηκε παράταση με αποτέλεσμα να υποχρεωθούν τα

κολυμβητήρια να διακόψουν τη λειτουργία τους έως ότου ολοκληρωθεί η διαδικασία έκδοσης της απαραίτητης άδειας. Ο δήμος Αθηναίων και για τα τρία κολυμβητήρια επισπεύδει την εκπόνηση μελετών και εργασιών ανακαίνισης προκειμένου να εκδοθούν οι απαραίτητες άδειες.

Είπα και προηγουμένως και επαναλαμβάνω ότι στο κολυμβητήριο Κολοκυνθούς στο οποίο υλοποιούνται εργασίες ανακαίνισης προγραμματίζεται εκπόνηση στατικής και ηλεκτρομηχανικής μελέτης και έκδοση πιστοποιητικού πυροπροστασίας. Ο χρονικός ορίζοντας επαναλειτουργίας θα είναι σε μερικούς μήνες από σήμερα. Το κολυμβητήριο της Γκράβας έχει ήδη ελεγχθεί. Η κολυμβητική δεξαμενή στο Γουδή βρίσκεται στη φάση ολοκλήρωσης των απαιτούμενων παρεμβάσεων στο μηχανοστάσιο. Η νέα αίτηση για άδεια κατατέθηκε στις 30-10-2025. Σας το ανέφερα και προηγουμένως. Μέχρι την επαναλειτουργία των εν λόγω κολυμβητηρίων οι ανάγκες για άσκηση των ατόμων με αναπηρία μπορούν να καλυφθούν στο Σεράφειο κολυμβητήριο. Άρα, στην ερώτησή σας σας απαντώ ότι δεν αφήνουμε χωρίς κολυμβητική δεξαμενή, χωρίς κολυμβητήριο, τα παιδιά αυτά. Θα μπορούν να καλυφθούν οι ανάγκες από το Σεράφειο κολυμβητήριο που λειτουργεί σε καθημερινή βάση. Στο Σεράφειο μάλιστα υπάρχουν ατομικά προγράμματα θεραπευτικής κολύμβησης εξειδικευμένα για τις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία.

Θέλω, όμως, να δούμε τις ανάγκες, κύριε συνάδελφε, και σε γενικότερο επίπεδο. Και επιτρέψτε μου, κύριε Πρόεδρε, να ανακοινώσω στην Αίθουσα ότι ήδη το Υπουργείο Εσωτερικών θα προχωρήσει στη στέγη στο κολυμβητήριο του Ωραιοκάστρου στη Θεσσαλονίκη. Επίσης, θέλω να ανακοινώσω ότι θα ικανοποιηθεί αίτημα του δήμου Μοσχάτου-Ταύρου. Το Μοσχάτο θα αποκτήσει ανοικτό κολυμβητήριο δίπλα, πλάι, πίσω από το δημοτικό στάδιο του Μοσχάτου. Δεν είχε μέχρι σήμερα και υπήρχαν ανάγκες.

Η Κυβέρνησή μας βρίσκεται εδώ να αντιμετωπίσει τα προβλήματα της καθημερινότητας, να ικανοποιήσει αιτήματα των πολιτών. Άρα, λοιπόν, ενημερώνω το Σώμα ότι το Υπουργείο Εσωτερικών θα χρηματοδοτήσει την αγορά και κατασκευή ενός νέου ανοιχτού κολυμβητηρίου στο Μοσχάτο Αττικής.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Ωραία. Κλείσαμε με το Μοσχάτο.

Θα συνεχίσουμε με της συζήτηση της δεύτερης με αριθμό 258/20-11-2025 επίκαιρης ερώτησης πρώτου κύκλου της Βουλευτού Λασιθίου της Κ.Ο. ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ κ. Αικατερίνης (Κατερίνας) Σπυριδάκη -την οποία ευχαριστούμε για την υπομονή της- προς τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, με θέμα:

«Ανεξέλεγκτες μεταναστευτικές ροές στην Ιεράπετρα, χωρίς υποδομές και χωρίς πολιτική – μια περιοχή στα όριά της».

Παρακαλώ, κυρία Σπυριδάκη, έχετε τον λόγο.

**ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ (ΚΑΤΕΡΙΝΑ) ΣΠΥΡΙΔΑΚΗ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, στην Ιεράπετρα, τη νοτιότερη πόλη της Ευρώπης, οι αφίξεις παράτυπων μεταναστών και προσφύγων δεν είναι συγκυριακό φαινόμενο. Είναι καθημερινότητα, είναι πραγματικότητα, είναι πίεση, είναι αγωνία.

Θέλω σήμερα να μιλήσουμε με στοιχεία, με σεβασμό στους ανθρώπους που φτάνουν στις ακτές μας, αλλά και σεβασμό προς τους ανθρώπους που τους υποδέχονται και τους ανθρώπους που τους διαχειρίζονται. Γι' αυτό και αυτό που νιώθουν οι πολίτες της Ιεράπετρας είναι ξεκάθαρο. Μπροστά σε έναν μεταναστευτικό διάδρομο που έχει αλλάξει, τα ερωτήματά τους είναι απολύτως εύλογα και απολύτως πρακτικά: Πού είναι η πολιτεία; Πού είναι η φύλαξη των θαλάσσιων συνόρων; Πού είναι το σχέδιο και μέχρι πότε η Ιεράπετρα θα είναι αποδέκτης αυτών των ροών;

Ας δούμε, λοιπόν, τι έχει συμβεί μέσα στους τελευταίους πέντε μήνες. Από τον Ιούλιο μέχρι τα μέσα Νοεμβρίου, η Ιεράπετρα έχει δεχτεί επαναλαμβανόμενα περιστατικά, με δεκάδες ανθρώπους σε σκάφη. Όμως, από 18 Νοεμβρίου έχουμε ξεπεράσει κάθε προηγούμενο. Εκεί ξεκινάει, λοιπόν, η κορύφωση. Στις 18 Νοεμβρίου,

δίπλη επιχείρηση διάσωσης, ενενήντα δύο άνθρωποι δυτικά της νήσου Χρυσή, δύο λέμβοι, εξήντα στο πρώτο, τριάντα δύο στο δεύτερο. Στις 19 Νοεμβρίου, εβδομήντα άνθρωποι. Στις 23 Νοεμβρίου, τριάντα πέντε άνθρωποι.

Μιλάμε, λοιπόν, για πάνω από πεντακόσιους ενενήντα ανθρώπους μόνο μέσα σε λίγες ημέρες. Και αυτό δεν είναι όλο. Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του Λιμενικού Σώματος, από τέσσερις χιλιάδες τριακόσιες είκοσι έξι αφίξεις το 2024, από τις αρχές του 2025, έχουμε ήδη δεκαέξι χιλιάδες πεντακόσιες είκοσι τέσσερις αφίξεις, 282% αύξηση.

Και τι έχουμε σε όλα αυτά; Έναν δήμο, τον Δήμο Ιεράπετρας, να έχει ξοδέψει πάνω από 30.000 ευρώ για σίτιση, για καθαριότητα, για απολυμάνσεις, για μεταφορές, όλα από ιδίους πόρους.

Πάμε, λοιπόν και στο Λιμενικό. Οργανόγραμμα τριάντα εννέα άτομα. Στα χαρτιά υπηρετούν είκοσι ένα. Στην πράξη, λόγω αποσπάσεων και μετακινήσεων, μόλις δώδεκα. Μας φέρατε πρόσφατα ένα ταχύπλοο από το Λιμεναρχείο Ηρακλείου. Αυτό δεν είναι ενίσχυση. Είναι, στην ουσία, μεταφορά του προβλήματος από τη μία υπηρεσία στην άλλη. Δεν χτίζουμε έτσι στόλο. Απλώς, μπαλώνουμε τρύπες.

Την ίδια στιγμή, το πλωτό ασθενοφόρο έχει μετατραπεί σε μέσο διάσωσης. Απαιτούνται τρεις άνθρωποι, οι οποίοι πρέπει να είναι μονίμως σε ετοιμότητα. Αυτό δεν λέγεται στελέχωση. Λέγεται εξάντληση.

Κύριε Υπουργέ, μια ολόκληρη περιοχή λειτουργεί μόνη της. Ο Δήμος, το Λιμενικό, το Νοσοκομείο, η Αστυνομία, ο Ερυθρός Σταυρός, οι εθελοντές, οι πολίτες. Και η πολιτεία είναι απύσχα!

Γι' αυτό σας ρωτώ: Σκοπεύετε να ενισχύσετε άμεσα το Λιμεναρχείο Ιεράπετρας με μόνιμο προσωπικό και επιχειρησιακά μέσα; Αν ναι, πότε και πόσα; Και δεύτερον, ποιο είναι το επιχειρησιακό σχέδιο του Υπουργείου για τον νότο της Κρήτης, τη νοτιότερη θαλάσσια διαδρομή της Ευρώπης, όπου οι αφίξεις αυξάνονται και το κράτος εμφανίζεται εντελώς απροετοίμαστο;

Σας ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

**ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΓΚΙΚΑΣ (Υφυπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής):**  
Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία συνάδελφε, το μεταναστευτικό γενικά είναι ένα υπαρκτό και σύνθετο ζήτημα, το οποίο μας απασχολεί και απασχολεί και τη χώρα μας. Ειδικά για την Ιεράπετρα και ολόκληρη τη νότια Κρήτη, η διαχείριση των αυξανόμενων μεταναστευτικών ροών από τη Λιβύη μας απασχολεί ιδιαίτερα. Τα στοιχεία στα οποία θα αναφερθώ προκύπτουν από επίσημη ενημέρωση των συναρμοδίων Υπουργείων και

από τη διαρκή συνεργασία του Υπουργείου μας με το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και με το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου.

Λοιπόν, τα πραγματικά δεδομένα για την Ιεράπετρα είναι συγκεκριμένα. Μόνο μέσα στο 2020-2025 και έως τις 20 Νοεμβρίου, είχαμε αφίξεις. Καταγράφηκαν δεκατρία και αν βάλω και τις 23 του μηνός, δεκατέσσερα περιστατικά παράνομων αφίξεων στην περιοχή, με συνολικά πεντακόσιους δεκαεννιά συν τριάντα πέντε αλλοδαπούς και είκοσι πέντε συλλήψεις διακινητών.

Από την πλευρά μας, το Λιμενικό Σώμα – Ελληνική Ακτοφυλακή περιπολεί καθημερινά με ένταση τόσο σε επίπεδο έρευνας και διάσωσης όσο και στο επίπεδο της φύλαξης των συνόρων, προσαρμόζοντας τον επιχειρησιακό του σχεδιασμό στα νέα δεδομένα.

Και επί τη ευκαιρία, θα ήθελα άλλη μια φορά να ευχαριστήσω τα στελέχη μας, πραγματικά, γιατί δίνουν μεγάλο αγώνα, με καιρικές συνθήκες πολλές φορές δύσκολες, φυλάσσοντας τα θαλάσσια σύνορα και διασφαλίζοντας τα εθνικά μας κυριαρχικά δικαιώματα.

Στο πλαίσιο αυτό, λοιπόν, εφαρμόζεται ήδη η ευρωπαϊκή επιχείρηση «Ελλάδα 2025» σε συνεργασία με τη FRONTEX, όπου στην περιοχή της Κρήτης επιχειρούν ένα μη επανδρωμένο αεροσκάφος, μακράς όμως εμβέλειας, ένα επανδρωμένο αεροσκάφος,

πλοίο ανοικτής θαλάσσης και τέσσερα σκάφη παράκτιας επιτήρησης. Παράλληλα, αναδιαμορφώνονται διαρκώς οι περιπολίες των διαθέσιμων λιμενικών μέσων, ώστε να καλύπτονται οι ζώνες αυξημένης πίεσης.

Ταυτόχρονα, υλοποιούμε ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα αναβάθμισης του Λιμενικού Σώματος, με νέα μέσα επιτήρησης, με προμήθεια σκαφών -έχετε ακούσει- καθώς και ενίσχυση του στόλου των χερσαίων, βεβαίως και των πλωτών μέσων. Μάλιστα, όλο το πρόγραμμα με απόφαση της Κυβερνητικής Επιτροπής έχει ανατεθεί στη Μονάδα Στρατηγικών Συμβάσεων του Υπερταμείου, για να επισπευσθεί η διαδικασία.

Ως προς τη στελέχωση, έχουν ήδη πραγματοποιηθεί τοποθετήσεις νέων στελεχών στην Κρήτη. Επίσης, έχουμε μηνιαίες έκτακτες ενισχύσεις από άλλες λιμενικές Αρχές και ειδικά, τον Δεκέμβριο, η Ιεράπετρα θα πάρει ενίσχυση τεσσάρων στελεχών.

Σε ό,τι αφορά τη μεταγενέστερη διαχείριση των αφίξεων, επειδή στην Κρήτη δεν λειτουργούν ούτε κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης ούτε υπάρχουν κλειστές ελεγχόμενες δομές, οι αλλοδαποί μεταφέρονται συντεταγμένα προς δομές της ηπειρωτικής χώρας και πάντα σε συνεργασία με το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου.

Τέλος, θέλω να πω ότι έχει θεσπιστεί μηχανισμός χρηματοδότησης των δήμων που υφίστανται πίεση από μεταναστευτικά ρεύματα και ακόμη και χωρίς την ύπαρξη δομών φιλοξενίας -ο Δήμος Ιεράπετρας υπάγεται σε αυτή τη διαδικασία- ώστε να μπορούν να αντλήσουν χρήματα για να καλύπτουν αυτές τις λειτουργικές ανάγκες, με επιστροφή βέβαια τεκμηριωμένων δαπανών.

Στη δευτερολογία μου θα αναφερθώ επιπλέον.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Κυρία Σπυριδάκη, έχετε τον λόγο.

**ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ (ΚΑΤΕΡΙΝΑ) ΣΠΥΡΙΔΑΚΗ:** Κύριε Υπουργέ, σας έχουμε ακούσει ξανά να μιλάτε για επιτεύγματα, για νέα μέσα, για έργα που τρέχουν. Όμως, το κεντρικό ερώτημα παραμένει το ίδιο. Σας ρωτώ ξανά: Τι από αυτά έχει φτάσει στην Ιεράπετρα; Τι έχει υλοποιηθεί. Ποιο πρόγραμμα είναι σήμερα ενεργό στο πεδίο; Διότι στα χαρτιά λέμε πολλά. Η πραγματικότητα, όμως, στην Ιεράπετρα -την οποία και ζω- είναι απολύτως διαφορετική. Η πραγματικότητα είναι οι ροές που έχουν αυξηθεί 282%. Είναι, όπως είπατε σωστά, οι πεντακόσιοι ενενήντα τρεις άνθρωποι στην Ιεράπετρα μόνο τους τελευταίους μήνες, συνεχείς διασώσεις, συνεχείς αφίξεις, συνεχείς πιέσεις.

Πάμε να δούμε, λοιπόν, τα προγράμματα που μας είπατε ότι τρέχουν. Είναι τα 450 εκατομμύρια ευρώ συγχρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Μιλήσατε για το μεγαλύτερο πρόγραμμα ενίσχυσης Λιμενικού, δύο υπερσύγχρονα πλοία ανοικτής θαλάσσης με ελικοδρόμιο, δεκαέξι περιπολικά σκάφη διαφόρων κατηγοριών, κινητές μονάδες επιτήρησης και συντονισμού, οχήματα με θερμικές κάμερες, X-ray vans και μη επανδρωμένα αεροσκάφη για θαλάσσια επιτήρηση.

Πολύ ωραία ακούγονται όλα αυτά, αλλά ποτέ παραδίδονται, ποτέ θα τα δούμε να επιχειρούν και ποια από αυτά θα προστατεύουν τα σύνορα της Κρήτης; Υπάρχει χρονοδιάγραμμα; Διότι προς το παρόν, βλέπουμε λόγια και αποτελέσματα αποτυχιών και απουσίας σχεδιασμού.

Πάμε στο «ΑΙΓΙΣ 2». Το παρουσιάσατε κάπως σαν το άλμα στο μέλλον, τεχνητή νοημοσύνη, νέα σκάφη, ελληνικά ναυπηγεία, αλλά σήμερα τι έχουμε; Υπάρχει συμβασιοποίηση; Υπάρχει προκήρυξη; Υπάρχουν δεσμευτικές προθεσμίες ή μιλάμε για ένα σχέδιο που μένει στη σφαίρα της υπόσχεσης;

Και πάμε στο πιο κρίσιμο: Το Εθνικό Σύστημα Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Επιτήρησης, 62 εκατομμύρια ευρώ κοινοτικοί πόροι. Είναι ένα έργο που θα μπορούσε να μας δώσει πραγματική εικόνα των θαλάσσιων συνόρων και θα συνέβαλε ενεργά στη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών.

Πέντε χρόνια μετά το έργο έχει μείνει στάσιμο. Ο διαγωνισμός δεν έχει περάσει στη δεύτερη φάση. Απορρίφθηκαν οκτώ από τους δέκα ενδιαφερόμενους. Ένα χρόνο και πέντε μήνες είναι κολλημένος στο ΣΤΕ. Ο προϋπολογισμός, εν τέλει, δεν επαρκεί. Οι προδιαγραφές πρέπει να ξαναγραφτούν. Υπάρχει και το πλέον σοβαρό ενδεχόμενο το έργο να βγει άγονο ή ακόμα και να ματαιωθεί. Κύριε Υπουργέ, αυτό δεν λέγεται απλώς καθυστέρηση. Λέγεται θεσμική αποτυχία και αφορά το πιο κρίσιμο εργαλείο θαλάσσιας επιτήρησης της χώρας.

Την ίδια ώρα στην Ιεράπετρα έχουμε συνεχείς αποβιβάσεις, έχουμε μετανάστες σε σχολεία, σε γυμναστήρια, σε κτίρια, σε αγροτικούς συνεταιρισμούς, στα χωριά μας. Έναν δήμο που όπως σας είπα έχει πληρώσει 35.000 ευρώ γιατί δεν έχει καμία οικονομική στήριξη από το Υπουργείο Μετανάστευσης. Ένα Λιμενικό κι ένα Λιμεναρχείο χωρίς προσωπικό και χωρίς μέσα. Μας είπαν θα πάρουμε τέσσερα άτομα και φεύγουν τρία. Άρα, μας λέτε ότι θα αυξηθούμε κατά ένα άτομο. Αυτή είναι η ενίσχυση που ήρθατε σήμερα να μας πείτε. Και μια κοινωνία που νιώθει ότι η πολιτεία απουσιάζει.

Όλα αυτά, όμως, που μας είπατε όντως στην Ιεράπετρα δεν υπάρχουν. Υπάρχει ένας Δήμος, που όπως σας είπα, σηκώνει ένα βάρος που δεν του αναλογεί, ένα Λιμεναρχείο στα όρια του και μια κοινωνία που ζει κάθε εβδομάδα με το άγχος πότε θα έρθει η επόμενη βάρκα.

Κύριε Υπουργέ, σας ρωτώ λοιπόν ξανά: Πώς θα στηρίξετε την Ιεράπετρα, τότε θα παραδοθούν τα μέσα, τότε θα μας δώσετε έστω τα τριάντα εννέα άτομα που λέει το οργανόγραμμα και τότε θα υπάρξει πραγματική πρόοδος στα προγράμματα που σας προανέφερα.

Σας τα λέω όλα αυτά γιατί η θωράκιση των συνόρων δεν γίνεται με δελτία τύπου, αλλά με έργα κι εμείς έργα σήμερα δεν βλέπουμε. Η Ιεράπετρα και η Κρήτη αξίζει μια πολιτεία που θα είναι παρούσα και όχι απύουσα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

**ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΓΚΙΚΑΣ (Υφυπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής):**  
Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία συνάδελφε, μου λέτε τώρα ότι η προστασία των συνόρων γίνεται με δελτία τύπου. Δεν νομίζω ότι περιποιεί τιμή να λέγονται αυτά τα πράγματα σε αυτή την Αίθουσα.

Επαναλαμβάνω, το Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή τηρεί και ακολουθεί ένα σημαντικό έργο. Σέβεται την ανθρώπινη ζωή στη θάλασσα, φυλάττει τα σύνορα. Έχει πάνω από χίλια εκατό στελέχη αυτή τη στιγμή στα πλωτά του Λιμενικού Σώματος.

Έχουμε πολλά πλωτά που περιπολούν σε όλες τις θάλασσες και κάνει το μέγιστο το οποίο μπορεί.

Σας είπα ότι έχουμε σε εξέλιξη ένα μεγάλο εξοπλιστικό πρόγραμμα, το μεγαλύτερο στην ιστορία του Λιμενικού Σώματος. Ήδη έχουμε παραλάβει τα πέντε φινλανδικά τα οποία περιπολούν στην πρώτη γραμμή στο Αιγαίο. Ακολουθούν και άλλα σκάφη. Τώρα σε λίγο θα βγει ο διαγωνισμός όπως ανακοίνωσε πρόσφατα ο Βασίλης Κικίλιας, ο Υπουργός μας, για τα δύο μεγάλα σκάφη τα OPV, που είναι σχεδόν σαν κορβέτες, να το πω έτσι για να το καταλάβουμε, ακολουθούν και άλλα μικρότερα, συστήματα εντοπισμού, drones κλπ.

Βεβαίως θα πάρει και η Ιεράπετρα, όπως θα πάρουν και όλα τα λιμάνια, εννοώ οι περιοχές οι οποίες έχουν επιχειρησιακό ζήτημα. Η Ιεράπετρα και η Νότια Κρήτη αντιμετωπίζουν αυτή τη στιγμή μια αυξημένη ροή, αλλά δεν είναι μόνο η Νότια Κρήτη. Ξέρετε ότι χτες τα χαράματα ήρθαν εκατόν σαράντα δύο παράνομοι μετανάστες στην Ψέριμο; Συλλάβαμε και τρεις διακινητές. Υπάρχει αυτό το φαινόμενο, αυτό το πρόβλημα. Αυτό καλούμαστε να το διαχειριστούμε και το διαχειριζόμαστε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο για τα δεδομένα της εποχής.

Από εκεί και πέρα, για να επανέλθω, γιατί πράγματι εγώ κατανοώ την αγωνία που μεταφέρετε εκ μέρους της τοπικής κοινωνίας και η τοπική κοινωνία έχει δίκιο σε πάρα πολλές περιπτώσεις. Να σας πω ότι όπως έχει αναγγελθεί, μέσα στο 2026, τον

επόμενο χρόνο, θα υπάρξει μία σημαντική ενίσχυση του προσωπικού του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής με κατάταξη χιλίων -πεντακόσιοι συν πεντακόσιοι- λιμενοφυλάκων. Αυτή η ενίσχυση θα βοηθήσει πάρα πολύ όλα τα λιμεναρχεία και όλες τις μονάδες της πρώτης γραμμής και παράλληλα με τα νέα αποκτήματα που θα έρχονται κατά διαστήματα, πραγματικά θα αυξηθούν και οι επιχειρησιακές δυνατότητες του Λιμενικού Σώματος, αλλά και βεβαίως θα διευκολυνθεί και το προσωπικό μας.

Να σας πω επίσης σε ό,τι αφορά τη μη ύπαρξη μόνιμων δομών στην Κρήτη, έχει επιλεγεί το μοντέλο της άμεσης μεταφοράς των νεοεισερχομένων, αλλά σε λειτουργούσες δομές στην ηπειρωτική χώρα. Γιατί το κάνουμε αυτό; Το κάνουμε για να αποφεύγεται η δημιουργία άτυπων χώρων φιλοξενίας και η επιβάρυνση των δήμων πέραν των αντοχών τους. Γιατί όταν μείνουν εκεί μία βδομάδα, δέκα μέρες, δεκαπέντε μέρες καταλαβαίνετε τι πρόβλημα υπάρχει. Οπότε μέσα σε ώρες μεταφέρονται.

Παράλληλα, και το γνωρίζετε αυτό, ο ν.4662/2020 με το άρθρο 195 προβλέπει να στηρίζονται οικονομικά οι ΟΤΑ, οι δήμοι δηλαδή, που επωμίζονται δαπάνες για τη φιλοξενία, σίτιση κλπ. των παράνομων μεταναστών. Άρα, λοιπόν, μπορεί ο Δήμος Ιεράπετρας να ζητήσει και να αποζημιωθεί για τα 30 χιλιάρικά ή για όσα χιλιάρικά είναι.

Θέλω να διαβεβαιώσω ότι η Κυβέρνηση δεν υποτιμά το πρόβλημα ούτε αφήνει μόνη την Ιεράπετρα ή τη Νότια Κρήτη ή το Ανατολικό Αιγαίο ή όλη τη χώρα. Κάνουμε αυτό που μπορούμε επ' ωφελεία του εθνικού συμφέροντος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Λόγω καθυστέρησης του κ. Μαμουλάκη και καθώς δεν υπάρχει Υπουργός για την επόμενη ερώτηση, πρέπει να κάνουμε μία μικρή διακοπή.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επαναλαμβάνεται η διακοπείσα συνεδρίαση.

Ακολουθεί η πρώτη με αριθμό 43/6.10.2025 ερώτηση του κύκλου αναφορών και ερωτήσεων του Βουλευτή Ηρακλείου της Κ.Ο. «ΣΥΡΙΖΑ-ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ» κ. Χαράλαμπου (Χάρη) Μαμουλάκη προς τον Υπουργό Ανάπτυξης με θέμα: «Έχει αποκατασταθεί ο υγιής ανταγωνισμός στον κλάδο κατασκευών δημοσίων έργων;».

Στην ερώτηση θα απαντήσει ο Υφυπουργός Ανάπτυξης, ο κ. Λάζαρος Τσαβδαρίδης.

Κύριε Μαμουλάκη, έχετε τον λόγο.

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ:** Καταρχάς, ευχαριστώ, κυρία

Πρόεδρε, ευχαριστώ και τον κ. Τσαβδαρίδη, γιατί η κίνηση στους δρόμους της Αθήνας - άρτια αφιχθείς από την Κρήτη- είναι πραγματικά αδιανόητη και αυτό είναι τεράστιο ζήτημα. Δεν είναι της παρούσης, αλλά νομίζω ότι πρέπει να απασχολήσει και την Κυβέρνηση, διότι οι στοίχοι αυξάνονται ετησίως -όπως στοίχος το αυτοκίνητο- και δυστυχώς είναι πεπερασμένο το οδικό δίκτυο, άρα είναι λίγο δύσκολη η άσκηση.

Μπαίνουμε κατευθείαν στο ζήτημα που κληθήκατε και σήμερα να απαντήσετε, κύριε Υφυπουργέ, κύριε Τσαβδαρίδη. Είναι ένα ζήτημα που φυσικά αφορά τον ανταγωνισμό, ένα τεράστιο θέμα στη χώρα, τη μικρή οικονομία στην Ελλάδα -δυστυχώς- που διέπεται από ένα έλλειμμα ανταγωνισμού, ένα δομικό έλλειμμα ανταγωνισμού, αλλά πιο συγκεκριμένα αναφέρομαι στον κατασκευαστικό κλάδο, το οποίο ούτως η άλλως για άλλη μια φορά επιβεβαιώνεται. Οι επιχειρηματικοί δρώντες είναι τέσσερις, πέντε εταιρείες -εβδόμης τάξεως εννοώ- και ελέω μάλλον αυτής της διαπιστώσεως όντως η Επιτροπή Ανταγωνισμού διεξήγαγε έναν αιφνίδιο έλεγχο τον Ιανουάριο του 2021. Μάλιστα για κανονιστική παρέμβαση σε κλάδους της οικονομίας αποφάσισε αυτεπαγγέλτως την εκκίνηση της σχετικής διαδικασίας. Είχαμε βέβαια μια εύλογη καθυστέρηση, όπως αντιλαμβάνεστε, στο αποτέλεσμα του ελέγχου και αυτό είναι ένα τεράστιο ζήτημα που αφορά την Επιτροπή Ανταγωνισμού, την οποία πολιτικά

εποπτεύετε -την εν λόγω αρχή- και νομίζω ότι πρέπει να τεθεί και ένα ευρύτερο ζήτημα στη δημόσια σφαίρα για το θέμα της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Έστω, λοιπόν και με αυτήν την καθυστέρηση είχαμε ένα αποτέλεσμα. Το ερώτημα που τίθεται εδώ -και είναι κρίσιμο νομίζω- είναι ποιες είναι οι ενέργειες που έχετε προβεί από την έκδοση της απόφασης του 2023 της Επιτροπής Ανταγωνισμού, προκειμένου να αποκατασταθούν οι συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού στον υποκλάδο κατασκευής των δημοσίων έργων. Δηλαδή, ουσιαστικά η απόφαση που έλαβε η Επιτροπή Ανταγωνισμού έπιασε τόπο; Αυτό είναι το ερώτημα. Τι ενέργειες κάνατε εσείς γι' αυτό;

Επίσης, έχει υποβληθεί το προβλεπόμενο στην παράγραφο 6 του άρθρου 11 του ν.3959/2011 -του αρχικού νόμου- αίτημα από τον Υπουργό Ανάπτυξης πριν από τη συμπλήρωση των δύο ετών και πάντως τουλάχιστον ενός έτους από την έκδοση της με αριθμό 805/2023 απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού; Σε θετική περίπτωση, ποιο είναι το περιεχόμενο του ως προς τις συνθήκες ανταγωνισμού στον υποκλάδο κατασκευής δημοσίων έργων ή και τι μέτρα έχουν καταβληθεί;

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Κύριε Τσαβδαρίδη, έχετε τον λόγο.

**ΛΑΖΑΡΟΣ ΤΣΑΒΔΑΡΙΔΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):** Ευχαριστώ, κυρία

Πρόεδρε.

Αξιότιμε κύριε συνάδελφε, επιτρέψτε μου να ξεκινήσω λέγοντας ότι η ανησυχία σας για την εμπέδωση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού στον κρίσιμο κλάδο των κατασκευών δεν είναι μόνο θεμιτή, αλλά αποτελεί και κοινή αγωνία της Κυβέρνησης.

Έρχομαι στο πρώτο σκέλος της ερώτησής σας αναφορικά με τις ενέργειες της πολιτείας μετά την έκδοση της απόφασης 805/2023 της Επιτροπής Ανταγωνισμού, με την οποία απόφαση η Επιτροπή Ανταγωνισμού επέβαλε -όπως ξέρετε- συγκεκριμένα διορθωτικά μέτρα στις ελεγχόμενες επιχειρήσεις. Συγκεκριμένα τι της είπε; Αφενός τους είπε ότι είναι υποχρεωμένες οι επιχειρήσεις να ανακοινώνουν στην Επιτροπή Ανταγωνισμού την απόκτηση ποσοστού μετοχικού κεφαλαίου άνω του 5% στο μετοχικό κεφάλαιο ανταγωνιστικής επιχείρησης, μέτρο που λειτουργεί ως αποτρεπτικός μηχανισμός για διαφανείς κινήσεις συγκέντρωσης, αφετέρου συνέστησε την εφαρμογή σινικών τειχών -Chinese walls-, δηλαδή μέτρων που θα αποτρέπουν τη διαρροή εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών μεταξύ των ανταγωνιστικών επιχειρήσεων στις οποίες το ίδιο εταιρικό σχήμα διαθέτει μετοχικό κεφάλαιο, όπως στοιχείων προσφορών σε δημόσιους διαγωνισμούς.

Η ως άνω απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού δεν περιείχε άλλες προτάσεις προς την πολιτεία για τη λήψη μέτρων αποκατάστασης του υγιούς ανταγωνισμού στον κλάδο της κατασκευής δημοσίων έργων.

Περνώ τώρα στα κρίσιμα ερωτήματα σχετικά με τις διαδικασίες και τα χρονοδιαγράμματα που ορίζει ο ν.3959/2011 στο άρθρο 11. Εδώ οφείλουμε να είμαστε ακριβείς ως προς τη νομική πραγματικότητα. Από την παράγραφο 1 του άρθρου 11 του ν.3959/2011 προβλέπεται ότι η Επιτροπή Ανταγωνισμού έχει τη δυνατότητα να εξετάζει τις συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού σε κλάδους της αγοράς, είτε αυτεπαγγέλτως, είτε κατόπιν αιτήματος του Υπουργού Ανάπτυξης.

Στην περίπτωση τώρα της απόφασης 805/2023 της Επιτροπής Ανταγωνισμού η διαδικασία -όπως είπατε και εσείς- έχει κινηθεί αυτεπαγγέλτως. Η διαδικασία της παραγράφου 6 του άρθρου 11 του ν.3959/2011 αφορά στον προγραμματισμό της Επιτροπής Ανταγωνισμού με βάση και το γεγονός ότι η αποτελεσματικότητα των επιβαλλόμενων μέτρων -τα δύο μέτρα που επέβαλε στις επιχειρήσεις- απαιτεί χρόνο, δεδομένου και των σημαντικών ρυθμιστικών αλλαγών που έχουν επέλθει στο δίκαιο περί δημοσίων συμβάσεων με τον ν.4782/2021 και τον ν.5167/2024, δηλαδή ο πρόσφατος νόμος -ο τελευταίος- που ψήφισε η δική μας Κυβέρνηση.

Στο μέτρο αυτό η πρόωγη εκκίνηση της διαδικασίας της παραγράφου 6 με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης θα ήταν προβληματική, δεδομένου ότι θα

συνιστούσε άκαιρη και άσκοπη παρέμβαση στην ανεξάρτητη έρευνα της Επιτροπής Ανταγωνισμού, η οποία συνεχίζεται. Με άλλα λόγια, η αποτελεσματικότητα των μέτρων που επέβαλε στις ελεγχόμενες επιχειρήσεις η Επιτροπή Ανταγωνισμού, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην απόφαση, απαιτεί χρόνο για να αναδειχθεί και στο μέτρο αυτό θα ήταν άκαιρο από την πλευρά του Υπουργείου να μην αφήσει την Επιτροπή Ανταγωνισμού να κάνει τη δουλειά της και να αποφασίσει ανεξάρτητα, ως ανεξάρτητη αρχή, έχοντας και όλα τα σχετικά στοιχεία στη διάθεσή της.

Για τα υπόλοιπα θα σας απαντήσω στη δευτερολογία μου.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Κύριε Μαμουλάκη, έχετε τρία λεπτά για τη δευτερολογία σας.

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ:** Ευχαριστώ.

Θα ήθελα, κύριε Τσαβδαρίδη, να μου διευκρινίσετε λίγο, γιατί δεν κατάλαβα από την πρωτολογία σας -φαντάζομαι θα έχετε τη δυνατότητα- ποιες είναι ακριβώς οι ενέργειες στις οποίες έχετε προβεί μετά την έκδοση της απόφασης με αριθμό 805/2023. Βγάζει μια απόφαση η Επιτροπή Ανταγωνισμού, κοινοποιείται στο Υπουργείο που πολιτικά εποπτεύεται. Τι έλαβε χώρα αμέσως μετά; Είναι προφανώς προ διετίας αυτό. Δεν είχατε εσείς την πολιτική ευθύνη, αλλά πρέπει να γνωρίζουμε ακριβώς τι έχει συμβεί, δηλαδή αν όντως αποκαταστάθηκαν οι συνθήκες του υγιούς ανταγωνισμού στον κρίσιμο αυτό υποκλάδο της κατασκευής δημοσίων έργων.

Πρόκειται για ένα κλάδο, κυρία Πρόεδρε, που αν μη τι άλλο πάσχει από ανταγωνισμό και τις συνέπειες του ελλείμματος ανταγωνισμού τις βιώνουν οι πολίτες, διότι τα έργα τα οποία συμβασιοποιούν αυτές οι τέσσερις εταιρείες είναι με πολύ μικρές πια εκπτώσεις. Άρα, ουσιαστικά το έλλειμμα ανταγωνισμού τους δίνει τη δυνατότητα συνεννόησης μεταξύ των, γιατί το manipulation και η καρτελοποίηση είναι πάρα πολύ εύκολο όταν είναι μόνο τέσσερις οι επιχειρηματικοί όμιλοι, πολλώ δε μάλλον στα δημόσια έργα. Αυτό το γνωρίζουμε και το γνωρίζω και εγώ από προσωπική εμπειρία.

Άρα, θέλω να καταλήξω ότι είναι πάρα πολύ κρίσιμο, κύριε Τσαβδαρίδη, να ακούσουμε τι ενέργειες έκανε η Κυβέρνηση εκείνη τη χρονική περίοδο φαντάζομαι μετά την έκδοση της αποφάσεως.

Επίσης, επαναλαμβάνω το δεύτερο ερώτημα αν έχει υποβληθεί το προβλεπόμενο στην παράγραφο 6 του άρθρου 11 του ν. 3959/2011 αίτημα από τον Υπουργό Ανάπτυξης. Δηλαδή, έγινε το αίτημα που προβλέπει η νομοθεσία ή όχι; Αυτό νομίζω είναι ξεκάθαρο. Δεν μου ήταν απόλυτα ευκρινές. Θα έχετε τη δυνατότητα φαντάζομαι να το διευκρινίσετε.

Το τρίτο είναι αν η εκκίνηση η προβλεπόμενη της παραγράφου 6 του άρθρου 11 διαδικασία του νόμου του 2011 για τη διαδικασία εξέτασης από την Επιτροπή Ανταγωνισμού του υποκλάδου αυτού αν, ναι, έχει αποκατασταθεί. Αυτό είναι το κρίσιμο

ερώτημα, όπως αντιλαμβάνεστε, της συζήτησης εδώ. Έχουμε διαπιστώσει ότι υπάρχει έλλειμμα ανταγωνισμού στις κατασκευαστικές έκτης και ειδικά έβδομης τάξης που αριθμούν ένα μονοψήφιο ισχνό αριθμό και το ερώτημα είναι τι κάνουμε γύρω απ' αυτό. Τα χρόνια περνούν, οι πόροι είναι πολλοί, οι δε ενωσιακοί πόροι πολλοί και ετερόκλητοι -RRF, ΕΣΠΑ- και είναι μεγάλης και ζωτικής σημασίας για το δημόσιο συμφέρον να υπάρχει ανταγωνισμός, γιατί από τις εκπτώσεις που θα προκύψουν θα μπορούμε να μοχλεύσουμε τους πόρους και να κατασκευάσουμε ακόμα περισσότερα έργα. Και αυτό είναι το κρίσιμο.

Και, βέβαια, ερωτώ σε τι ενέργειες έχει προχωρήσει η Κυβέρνησή σας. Εδώ, βέβαια, ειρίσθω εν παρόδω πρέπει να σας πω ότι τη συζήτηση αυτή την επαναλάβαμε την προηγούμενη βδομάδα στο σκέλος των υποδομών με τον κ. Ταχιάο. Εζητήθη μια λίστα των έργων συμπράξεων δημοσίου-ιδιωτικού τομέα, των λεγόμενων ΣΔΙΤ, των παραχωρήσεων και των αμιγώς δημοσίων έργων. Δεν την έχουμε λάβει ακόμα. Δεν είναι μεν της αρμοδιότητάς σας, αλλά στη λογική του αιτήματος κατάθεσης εγγράφων, οφείλω να την επαναλάβω έστω και για τα Πρακτικά.

Και, εν κατακλείδι, το κρίσιμο ερώτημα είναι αν θα εξετάζατε -και αυτό είναι ένα θέμα που αφορά γενικότερα την Κυβέρνηση- μια ΠΝΠ, μια πράξη νομοθετικού περιεχομένου, όπως παραδείγματι τις σχετικές με το όριο του ανεκτέλεστου, κάτι

αντίστοιχο, για να μπορούν οι κατασκευαστικές τεχνικές εταιρείες μικρότερης τάξεως - αυτό θέλουμε, να ενισχύσουμε τον ανταγωνισμό, να μπορούν και οι μικρομεσαίοι εργολήπτες- να μπορούν να συμμετάσχουν σε διαγωνισμούς μεγαλύτερης εμβέλειας. Δηλαδή, ψάχνουμε να βρούμε -και αυτός είναι ο σκοπός της Αντιπολίτευσης να είναι χρήσιμη καταθέτοντας προτάσεις- πώς θα λυθεί το έλλειμμα ανταγωνισμού: Δίνοντας κίνητρα στους μεσαίους και τους μικρότερους να διεκδικήσουν έργα μεγαλύτερου προϋπολογισμού. Υπάρχει κάτι τέτοιο σκεπτικό της Κυβέρνησης; Διότι με την ΠΝΠ με το ανεκτέλεστο φάνηκε ότι είχε ένα άλφα αποτέλεσμα. Θα μπορέσει να γίνει και κάτι άλλο περαιτέρω γι' αυτό; Όμως, δίνω μεγάλη έμφαση στο πρώτο σκέλος της ερώτησης.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο να ολοκληρώσετε την απάντησή σας.

**ΛΑΖΑΡΟΣ ΤΣΑΒΔΑΡΙΔΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):** Κύριε συνάδελφε, επανέρχομαι σε αυτά που σας είπα προηγουμένως. Τα λέω απλά και κατανοητά για να μπορέσει να γίνει ένας διάλογος, ο οποίος θα είναι γόνιμος.

Σας είπα το εξής: Η Επιτροπή Ανταγωνισμού έλεγξε κάποιες επιχειρήσεις και είπε στις επιχειρήσεις στις ελεγχόμενες ότι «όταν θα αποκτάτε σε μια ανταγωνιστική επιχείρηση ποσοστό 5% του μετοχικού κεφαλαίου, θα το γνωστοποιείτε σε μένα, στην

Επιτροπή Ανταγωνισμού» και το δεύτερο που τους είπε είναι «θα εφαρμόσετε μέτρα που θα αποτρέπουν τη διαρροή ευαίσθητων πληροφοριών μεταξύ των ανταγωνιστικών επιχειρήσεων».

Πέραν αυτών που συνέστησε στις ελεγχόμενες επιχειρήσεις, δεν μίλησε καθόλου προς την Κυβέρνηση, προς την πολιτεία, δεν περιείχε δηλαδή καμία άλλη πρόταση ή συγκεκριμένη απόφαση προς την πολιτεία, για τη λήψη μέτρων αποκατάστασης του υγιούς ανταγωνισμού στον κλάδο των κατασκευών.

Από εκεί και πέρα, πάρθηκαν αυτά τα μέτρα σε βάρος των επιχειρήσεων. Θέλει και κάποιο χρόνο, όπως αντιλαμβάνεστε, η Επιτροπή Ανταγωνισμού για να δει στην πράξη αυτά τα μέτρα πώς λειτουργούν, αν μπορούν να αποτρέψουν συνθήκες μη ανταγωνισμού στον κατασκευαστικό κλάδο και τώρα περιμένουμε το πόρισμα αυτό για το πώς πήγε η υλοποίηση αυτών των μέτρων και τι αποτελέσματα είχαν. Σε αυτό το σημείο βρισκόμαστε σήμερα.

Αρα, ως προς το τρίτο ερώτημα όσον αφορά την αυτεπάγγελτη κίνηση της Επιτροπής Ανταγωνισμού θέλω να σας κάνω γνωστό ότι με το υπ' αριθ. πρωτοκόλλου 6840/14 Οκτωβρίου 2025 έγγραφο της Επιτροπής Ανταγωνισμού ενημερωνόμαστε ότι επί του παρόντος δεν υφίσταται πόρισμα επί της ανάγκης άρσης ή τροποποίησης των

επιβληθέντων μέτρων. Δεν έχουμε ακόμη -έτσι;- το αποτέλεσμα του πώς πήγε η εφαρμογή των μέτρων αυτών. Το περιμένουμε.

Σχετικά με το αν εκκίνησε η διαδικασία της παραγράφου 6, είναι φανερό ότι δεν απαιτείται από τον νόμο και δεν είναι σκόπιμη και η δημόσια ανακοίνωση της έναρξης υποβολής του πορίσματος, καταγραφής του πορίσματος, σύνταξης του πορίσματος από την Επιτροπή Ανταγωνισμού. Ωστόσο, η Κυβέρνηση αναμένει με εξαιρετικό ενδιαφέρον το πόρισμα και είναι και ένα εργαλείο, αν θέλετε, όπως και εσείς πολύ σωστά επισημάνατε, που θα μας δείξει αν η αγορά άνοιξε ή αν απαιτούνται και άλλες πρόσθετες παρεμβάσεις που πρέπει να γίνουν εκ μέρους της πολιτείας.

Αντιλαμβάνομαι, λοιπόν, ότι η νομική συζήτηση είναι απαραίτητη. Όμως, η ουσία του προβλήματος βρίσκεται στην πραγματική οικονομία και εδώ έρχομαι στην έκτη ερώτησή σας για τα εμπόδια εισόδου στις μικρές και το ανεκτέλεστο υπόλοιπο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Σας γνωρίζουμε, λοιπόν, ότι με τα άρθρα 30 και 32 του ν. 5167/2004 σχετικά με το όριο του ανεκτέλεστου αυτά καταργήθηκαν, μεταξύ άλλων και σε συμμόρφωση με μια απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, της 1271/2024, και τις αποφάσεις 27, 28, 29 του δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις οποίες κρίθηκε ότι οι διατάξεις που

αφορούν στο ανεκτέλεστο αντίκεινται στις γενικές αρχές του Ενωσιακού Δικαίου. Άρα, δεν υπάρχει σήμερα αυτό. Μπορούν και οι μικρότερες επιχειρήσεις. Δεν έχουν αυτό το πρόβλημα του ανεκτέλεστου των συμβάσεων.

Όμως, θέλω να πω και κάτι άλλο: Ενώ διαμαρτύρεστε ότι το ανεκτέλεστο έχει μια αντιανταγωνιστική επίδραση, εσείς όχι μόνο δεν καταργήσατε τις σχετικές διατάξεις, αλλά τις επεκτείνετε και τις επαναλάβατε με τον ν. 4472/2017.

Δεύτερον, θέλω να πω ότι κακώς δεν γνωρίζετε ότι οι διατάξεις περί του ανεκτέλεστου έχουν καταργηθεί από το τέλος του 2024 με τον ν. 5167/2024.

Τρίτον, δεν κατάλαβα σε ποιες πράξεις νομοθετικού περιεχομένου αναφέρεστε. Αυτές που ψηφίστηκαν την περίοδο του COVID και αφορούσαν το ανεκτέλεστο;

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ:** Όχι, για την ΠΝΠ αναφέρομαι περί κατάργησης του ορίου του ανεκτέλεστου. Είπατε εκεί και καλώς για δεκαετή...

**ΛΑΖΑΡΟΣ ΤΣΑΒΔΑΡΙΔΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):** Άλλαξε.

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ:** Άλλαξε τώρα. Πολύ ωραία. Θα κάνετε κάτι αντίστοιχο με ΠΝΠ για να ενισχυθεί ο ανταγωνισμός; Αυτό είναι το παράδειγμα της έκτης ερώτησης. Για να το διευκρινίσω το λέω.

**ΛΑΖΑΡΟΣ ΤΣΑΒΔΑΡΙΔΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):** Πάντως, το καταργήσαμε και διευκολύναμε να αποτραπούν όλα αυτά τα εμπόδια που είχαν να κάνουν με την είσοδο...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία. Έχει κλείσει το σύστημα.

Επομένως, περνάμε στην επόμενη ερώτηση, που είναι η ενδέκατη με αριθμό 275/24-11-2025 επίκαιρη ερώτηση δευτέρου κύκλου του Βουλευτή Ιωαννίνων της Κ.Ο. Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας κ. Νικόλαου Έξαρχου προς την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης με θέμα: «Για την επίλυση του ζητήματος των σαράντα τεσσάρων εργαζομένων της πτωχευμένης Meeting Point Hotel Management Hellas, Τουριστική & Ξενοδοχειακή Α.Ε., ώστε να λάβουν το επίδομα ανεργίας της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης».

Έχετε τον λόγο, κύριε Έξαρχε.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ (ΠΑΚΟΣ) ΕΞΑΡΧΟΣ:** Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, τον Ιούνιο του 2024 -το ξέρετε το θέμα, έχουμε επανέλθει, αλλά δεν δόθηκε λύση, οπότε νομίζω ότι σήμερα πρέπει να το συζητήσουμε- η εταιρεία «Meeting Point, Τουριστική και Ξενοδοχειακή» που διαχειριζόταν στην Κέρκυρα το

ξενοδοχειακό συγκρότημα «Sandy Beach» και «Sandy Villas» ανακοίνωσε την πτώχευσή της.

Πριν κατατεθεί η αίτηση πτώχευσης, η συγκεκριμένη εταιρεία μεταβίβασε την εκμετάλλευση του ξενοδοχειακού συγκροτήματος στην εταιρεία «3R CORFU». Η διαδικασία της λύσης των συμβάσεων και η μεταφορά στη διάδοχο εταιρεία ολοκληρώθηκε ομαλά για περίπου τετρακόσιους εργαζόμενους, όχι όμως και για τους σαράντα τέσσερις εργαζόμενους, των οποίων δεν λύθηκε η σύμβασή τους από τη «Meeting Point» στη διάδοχο εταιρεία. Ακολούθησε η αίτηση πτώχευσης της εταιρείας. Οι σαράντα τέσσερις εργαζόμενοι μαζί με άλλους περίπου τετρακόσιους συνέχισαν να εργάζονται στη διάδοχο εταιρεία χωρίς να εργάζονται πουθενά αλλού και χωρίς να έχουν καμία μεταβολή στους όρους εργασίας τους.

Με τη λήξη της περιόδου του 2024 αιτήθηκαν προς τη ΔΥΠΑ την επιδότησή τους ως εποχιακοί άνεργοι, όμως του ΕΡΓΑΝΗ συνεχίζουν να εμφανίζονται ως εργαζόμενοι της Meeting Point, δηλαδή της εταιρείας που έχει πτωχεύσει. Αυτό είχε ως συνέπεια να μην εγκριθεί η επιδότηση ανεργίας τους για το 2024, να μην μπορούν να καταθέσουν για ανεργία ούτε φέτος το 2025, αλλά και να κινδυνεύουν με επιβολή προστίμου από τη ΔΥΠΑ, ενώ σε κάποιους εργαζόμενους που ανήκαν στην ίδια κατηγορία και πήραν επιδότηση, τώρα τους τη ζητάνε αναδρομικά πίσω.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Το θέμα το έχουμε γνωστοποιήσει και με σχετική αναφορά στη Βουλή. Παρά τις διαβεβαιώσεις του Υπουργείου Εργασίας και της ΔΥΠΑ ότι θα λυθεί το θέμα, η απάντηση που έλαβε το Εργατικό Κέντρο Κέρκυρας από τη ΔΥΠΑ στις 3 Ιουλίου ήταν μία απλή παράθεση της νομοθεσίας και η διαπίστωση ότι χρειάζεται νομοθετική ρύθμιση.

Πέντε μήνες, λοιπόν, δεν έχει γίνει τίποτα. Και ρωτάμε τα εξής: Σε ποιες ενέργειες σκοπεύετε να προβείτε, ώστε να λάβουν οι εργαζόμενοι το επίδομα ανεργίας που δικαιούνται από τη ΔΥΠΑ. Ρωτάμε αν θα προχωρήσετε στην απαραίτητη νομοθετική ρύθμιση, ώστε να μπορέσει η ΔΥΠΑ να καταβάλει τα επιδόματά τους.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Στην ερώτηση θα απαντήσει ο Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης κ. Κωνσταντίνος Καραγκούνης.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης):** Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Πράγματι, κύριε συνάδελφε, έχουμε συζητήσει αρκετές φορές για το ζήτημα αυτό και η αλήθεια είναι ότι και εσείς έχετε προφανώς το ανάλογο ενδιαφέρον και με το Κομμουνιστικό Κόμμα έχουμε συζητήσει.

Θέλω λίγο να ξεκαθαρίσουμε κάποια συγκεκριμένα νομικά μεν ζητήματα, αλλά είναι απαραίτητα για τη συνέχιση και την εξέλιξη και την ευόδωση της όποιας διαδικασίας. Θα το πω αυτό γιατί ξέρω ότι μας ακούνε και αυτοί οι εργαζόμενοι.

Πρώτα από όλα, να πούμε ότι σύμφωνα με το νομοθετικό πλαίσιο, η τακτική επιδότηση ανεργίας χορηγείται σε όλους τους ασφαλισμένους υπό τη βασική προϋπόθεση μεταξύ άλλων της λύσης ή λήξης της εργασιακής σχέσης. Επιπλέον, η καταγγελία της εργασιακής σχέσης θεωρείται έγκυρη εφ' όσον έχει γίνει εγγράφως, έχει καταβληθεί η οφειλόμενη αποζημίωση και έχει καταχωρηθεί η απασχόληση του απολυόμενου ή έχει ασφαλιστεί. Πέραν αυτής της προϋπόθεσης, απαιτείται και η ηλεκτρονική υποβολή αυτής, η οποία πραγματοποιείται εντός τεσσάρων ημερών από το αντίστοιχο γεγονός.

Τώρα, η καταγγελία της σύμβασης εργασίας παράγει τα έννομα αποτελέσματά της κατά την κοινοποίησή της προς αυτόν στον οποίο απευθύνεται, από τότε δηλαδή που η σχετική σαφής περί καταγγελία δήλωση του εργοδότη περιέλθει κατά τον νόμιμο τρόπο στον απολυόμενο μισθωτό.

Στην περίπτωση της πτώχευσης -εδώ είναι αυτό στο οποίο πρέπει να δώσετε την προσοχή- η λύση της εργασιακής σχέσης και η ακριβής ημερομηνία αυτής βεβαιώνεται από τον σύνδικο. Προκειμένου να αιτηθεί επιδότησης ο άνεργος του οποίου καταγγέλθηκε η εργασιακή σχέση κατόπιν πτώχευσης της επιχείρησης οφείλει να υποβάλει αίτηση για επιδότηση σε αρμόδια Υπηρεσία της ΔΥΠΑ, στο Κέντρο Πρόσθετης Απασχόλησης του τόπου κατοικίας μέσα σε εξήντα ημέρες από τη λύση της σχέσης εργασίας. Η αίτηση υποβάλλεται αυτοπροσώπως στο αρμόδιο κατάστημα ηλεκτρονικά. Σε περίπτωση αδυναμίας προσκόμισης των απαιτούμενων δικαιολογητικών, οι υποβληθείσες αιτήσεις παραμένουν σε εκκρεμότητα -και αυτό είναι σημαντικό- μέχρι να διαπιστωθεί η πλήρωση των προϋποθέσεων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Αρμόδιος φορέας για την εξέταση των αιτήσεων είναι η ΔΥΠΑ. Θα σας διαβάσω και μια απόφαση του Δ.Σ. της ΔΥΠΑ, όπως έχει τροποποιηθεί το 2020. Για την έγκριση υπαγωγής στην τακτική επιδότηση λόγω ανεργίας απαιτείται εξακρίβωση της πλήρωσης των προϋποθέσεων του ισχύοντος νομικού πλαισίου περί τακτικής επιδότησης ανεργίας μέσω της αναζήτησης πληροφοριών της παραγράφου 1 του άρθρου 4 της παρούσας, οι οποίοι αντλούνται είτε αυτεπαγγέλτως κατά οιονδήποτε τρόπο από τους αρμόδιους φορείς, είτε με την προσκόμιση όσων δικαιολογητικών δεν είναι δυνατόν να αναζητηθούν αυτεπαγγέλτως από τον ίδιο τον ενδιαφερόμενο.

Στην περίπτωση των δικαιολογητικών για τη συλλογή των οποίων απαιτείται η συνδρομή των ασφαλισμένων, η προσκόμιση αυτών μπορεί να γίνει εντός της τασσόμενης προθεσμίας είκοσι ημερών, κλπ.

Στην περίπτωση υποβολής των δικαιολογητικών μετά την έκδοση απόφασης αφού η Υπηρεσία εκτιμήσει ως επαρκείς τους λόγους καθυστερημένης προσκόμισής τους, δύναται να ανακαλέσει την απορριπτική αυτή απόφαση.

Τώρα θα σας διαβάσω το έγγραφο της ΔΥΠΑ -και κλείνω, κυρία Πρόεδρε- συμπληρωματικά σε επίκαιρη ερώτηση Βουλευτών του ΚΚΕ που επίσης είχε κατατεθεί: «Σας γνωρίζουμε ότι η επιδότηση των ασφαλισμένων θα καταστεί δυνατή εφ' όσον ο σύνδικος της πτώχευσης προβεί σε καταγγελία των συμβάσεων εργασίας τους, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 5 του ν.3198/1955 ως ισχύει, το άρθρο 38 του ν.4488/2017, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, το άρθρο 167 Α΄ Κεφάλαιο Γ΄ -είναι ο ν.4738/2020 ως ισχύει- αφού στην περίπτωση της πτώχευσης -και εδώ είναι το σημαντικό, το λέει μέσα και ο νόμος- η ακριβής ημερομηνία για τη λύση της εργασιακής σχέσης βεβαιώνεται από τον σύνδικο της πτώχευσης, ο οποίος νομιμοποιείται να προβεί σε αυτές τις ενέργειες».

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Είναι μεν διαδικαστικό, είναι νομικό ζήτημα, αλλά όπως το λέει και η ΔΥΠΑ -και νομίζω ότι είναι μια θετική εξέλιξη- θα καταστεί δυνατή η καταβολή και η επιδότηση στους ασφαλισμένους, από τη στιγμή που θα γίνει η καταγγελία από τον σύνδικο.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Ορίστε, κύριε Έξαρχε, έχετε τον λόγο.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ (ΠΑΚΟΣ) ΕΞΑΡΧΟΣ:** Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Καραγκούνη, εγώ δεν έκανα οκτακόσια χιλιόμετρα εδώ για να μου διαβάσετε τον νόμο ούτε οι εργαζόμενοι περιμένουν να σας ακούσουν να τους διαβάσετε τον νόμο. Οι εργαζόμενοι σήμερα ήταν στη ΔΥΠΑ και έκαναν συμβολική κατάληψη στη νότια Κέρκυρα, για να λύσετε το πρόβλημα. Το ξέρετε το πρόβλημα και πρέπει να το λύσετε. Απαιτούν να το λύσετε νομοθετικά. Εσείς είστε Υπουργός. Μιλάμε για τους εργαζόμενους...

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης):** Δεν χρειάζεται να μου το πείτε καν αυτό.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ (ΠΑΚΟΣ) ΕΞΑΡΧΟΣ:** Ναι, εντάξει τώρα. Δεν είναι έτσι, κύριε Καραγκούνη. Αυτοί οι εργαζόμενοι δούλευαν επτά στα επτά για έξι μήνες, χωρίς ρεπό, χωρίς Σαββατοκύριακα, χωρίς τίποτα. Είναι αυτοί για τους οποίους κομπάζετε εσείς και λέτε εδώ μέσα για τα 17 δισεκατομμύρια έσοδα από τον τουρισμό και δεν μπορούν να

πάρουν Ταμείο Ανεργίας. Το ξέρετε το ζήτημα. Το έχουμε συζητήσει επανειλημμένα. Λύστε το. Είστε Υπουργός. Εσείς νομοθετείτε. Δεν λέμε μόνο να μπουν στο Ταμείο τώρα, αλλά αναδρομικά να πάρουν και τα περσινά, κύριε Υπουργέ. Πώς έβγαλαν χειμώνα αυτοί οι άνθρωποι πέρυσι, με μηδέν εισόδημα και με αυτήν την ακρίβεια;

Εδώ είναι σοβαρά αυτά τα ζητήματα. Δεν είναι απλώς να πούμε τον νόμο. Κοιτάξτε, μιλάτε για ψηφιακό κράτος. Πώς γίνεται, λοιπόν, αυτό το ψηφιακό σας κράτος να αναγνωρίζει τους εργαζόμενους αλλού να δουλεύουν και αλλού να φαίνονται δηλωμένοι; Δηλαδή, εκεί δεν λειτουργεί το ψηφιακό κράτος; Όταν είναι να πάρετε, λειτουργεί με ταχύτητα και μια χαρά. Όταν είναι να δώσετε, υπάρχει πρόβλημα. Και αυτό φάνηκε και προχθές. Το έκανε και προχθές η Κυβέρνησή σας με τους βιοπαλαιστές αγροτοκτηνοτρόφους. Τους βάλατε τα ψίχουλα και τους τα ξαναπήρατε αμέσως την επόμενη στιγμή για χρέη στον ΕΛΓΑ. Εκεί, το ψηφιακό κράτος δούλεψε ρολόι.

Και από πάνω, όχι μόνο αυτό, αλλά τους στείλατε και τα MAT, τις δυνάμεις καταστολής με τα χημικά, για να τους ξυλοφορτώσουν! Ποιους; Αυτούς τους βιοπαλαιστές αγρότες και κτηνοτρόφους που είναι όλον τον χρόνο στα χωράφια και στα μαντριά με τις γαλότσες στα πόδια, που παλεύουν να ζήσουν με αξιοπρέπεια οι άνθρωποι τις οικογένειές τους και διεκδικούν το αυτονόητο, δηλαδή να τους δώσετε αυτά που τους χρωστάτε! Κι εσείς χωρίς ντροπή στέλνετε και τα MAT! Δηλαδή, στην

ουσία τι κάνετε, που είναι η ίδια περίπτωση με τους εργαζόμενους της Κέρκυρας; Εκεί που τους χρωστάτε, τους παίρνετε και το βόδι!

Από την άλλη, επικαλείστε τον νόμο. Οι νόμοι, κύριε Καραγκούνη, δεν πέφτουν από τον ουρανό. Τους νόμους τους ψηφίζουν οι Υπουργοί και οι κυβερνήσεις. Σήμερα είστε εσείς, χθες ήταν οι προηγούμενοι, πριν ήταν οι άλλοι και πάει λέγοντας. Όμως, όλοι έχετε ένα κοινό σημείο. Όταν πρόκειται για τα συμφέροντα του λαού, έχετε νόμους, έχετε κόφτες, έχετε οροφές δαπανών. Όταν πρόκειται για τα κέρδη των καπιταλιστών και για τις ανάγκες του ΝΑΤΟ και των συμμάχων σας, είστε και ανοιχτοχέρηδες και γρήγοροι στο να νομοθετείτε. Δεν χάσατε καθόλου χρόνο, ενώ ψηφίζατε μαζί με τους συνοδοιπόρους σας εδώ μέσα στη Βουλή τον νόμο-έκτρωμα -και μάλιστα στείλατε και κοκορομαχίες για τα μάτια- πίσω από κλειστές πόρτες και στα μουλωχτά μαζί με τους βιομήχανους και τους ξεπουλημένους, τους ανυπόληπτους εργατοπατέρες του ΠΑΣΟΚ, της Νέας Δημοκρατίας και του ΣΥΡΙΖΑ, αυτά τα λουλούδια της πλειοψηφίας της ΓΣΕΕ, ετοιμάζατε το νέο έγκλημα, δηλαδή το νομοσχέδιο, που του βάλατε μάλιστα και τον φερετζέ «Επαναφορά των συλλογικών συμβάσεων», που φυσικά δεν είναι τίποτα άλλο από το σχέδιο υποταγής των εργαζόμενων στα «θέλω» των εργοδοτών.

Όμως, μια του κλέφτη, δυο του κλέφτη, τρεις και την κακή του μέρα, λέει ο λαός, κύριε Καραγκούνη. Και αυτή η κακιά ημέρα για όλους σας, για όλους εσάς που

υπηρετείτε τους καπιταλιστές, αστικά κόμματα, εργοδοτοπατέρες και λοιποί, θα είναι για τον λαό και ηλιόλουστη και ανοιξιιάτικη μέρα, για όλον τον λαό, για τους εργαζόμενους που υποφέρουν από αυτήν την πολιτική του κεφαλαίου.

Με την οργάνωσή τους, οι εργάτες, οι αγρότες, οι αυτοαπασχολούμενοι, η νεολαία, με το ΚΚΕ μπροστά και ακόμα πιο δυνατό, θα τα καταφέρουμε. Θα φτιάξουμε την κοινωνία που θέλουμε, την κοινωνία που έχουμε ανάγκη για να ζήσουμε σαν άνθρωποι, κύριε Καραγκούνη! Δεν θα περιμένουμε τα επιδόματα της ΔΥΠΑ για να ζήσουμε!

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για να ολοκληρώσετε την απάντησή σας.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης):** Ευχαριστώ πάρα πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Θα επαναλάβω, γιατί ίσως δεν έγινε κατανοητό, ότι πράγματι από τους τετρακόσιους σαράντα τέσσερις εργαζόμενους...

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ (ΠΑΚΟΣ) ΕΞΑΡΧΟΣ:** Το καταλάβαμε πολύ καλά, μη μας υποτιμάτε.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης):** Όχι, καθόλου, καθόλου. Από τους τετρακόσιους σαράντα τέσσερις

εργαζόμενους, οι τετρακόσιοι ήδη ομαλώς μετέβησαν στη νέα επιχείρηση και είναι σημαντικό αυτό. Δεν χάθηκαν θέσεις εργασίας.

Από την άλλη, σας λέω ότι προφανώς μεταφέρω τον νόμο. Ο νόμος δεν είναι από τώρα, ισχύει από το '55. Υπάρχει μια συγκεκριμένη διαδικασία και νομίζω ότι είναι ξεκάθαρο αυτό που λέει και η ΔΥΠΑ, από τη στιγμή που θα γίνει και η αίτηση από τον σύνδικο, προχωράνε οι διαδικασίες. Νομίζω ότι είναι πάρα πολύ κατανοητό και φαντάζομαι ότι...

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ (ΠΑΚΟΣ) ΕΞΑΡΧΟΣ:** Δεσμεύεστε ότι θα πληρωθούν αναδρομικά από την περασμένη χρονιά;

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης):** Διαβάζω και πάλι αυτό που λέει η ΔΥΠΑ...

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ (ΠΑΚΟΣ) ΕΞΑΡΧΟΣ:** Εσείς είστε ο Υπουργός. Αφήστε τη ΔΥΠΑ.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης):** Ο Υπουργός, προφανώς, θα εφαρμόσει τον νόμο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Ωραία, αλλά δεν γίνεται με διάλογο αυτό, λυπάμαι.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης):** Δεν πειράζει.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Εντάξει, εντάξει.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης):** Ας με διακόψει, δεν έχω κανένα πρόβλημα.

Λέει, λοιπόν, η ΔΥΠΑ: «Σας γνωρίζουμε ότι η επιδότηση των ασφαλισμένων θα καταστεί δυνατή εφόσον ο σύνδικος της πτώχευσης προβεί σε καταγγελία των συμβάσεων εργασίας τους, σύμφωνα με την τάδε παράγραφο και το νόμο...» που ισχύει, όπως ξέρετε, από το '55, δεν ισχύει από τώρα.

Οπότε νομίζω είναι αρκετά ξεκάθαρο το τι μπορεί να γίνει σε αυτή την περίπτωση και να λυθεί το πρόβλημα, πράγματι, γι' αυτούς τους σαράντα τέσσερις εργαζόμενους που υπάρχει αυτή, θα έλεγα, η εκκρεμότητα και είναι σημαντικό, αλλά να βλέπουμε και το σύνολο.

Τώρα, επειδή πάντα ο στόχος μας είναι -και καλά κάνετε και το αναφέρατε- και μου δίνετε τη δυνατότητα να το αναδείξω ακόμα μια φορά, θα το αναδεικνύουμε συνέχεια μέχρι τις εκλογές, συνέχεια, όπου βρεθούμε και όπου σταθούμε θα λέμε αυτό

το οποίο πετύχαμε με τους εθνικούς και κοινωνικούς εταίρους που κάθισαν σε ένα τραπέζι διαβούλευσης και φτάσαμε σε αυτό το πάρα πάρα πολύ σημαντικό αποτέλεσμα, στο οποίο όλα τα κόμματα ζητούσαν την επέκταση των συλλογικών συμβάσεων να καλύπτουν ακόμη περισσότερους εργαζόμενους, αλλά και την πλήρη μετενέργεια, αγαπητέ συνάδελφε -επαναλαμβάνω, την πλήρη μετενέργεια- αυτά που δεν μπορούσαν να γίνουν εφικτά όλα τα προηγούμενα χρόνια.

Αντιλαμβάνομαι ότι κι εσάς σας φέρνει σε μια δύσκολη θέση -εννοώ πολιτικά και απήχησης, το αντιλαμβάνομαι- διότι πράγματι εδώ ήρθε μια -το έλεγε ο Πρωθυπουργός- μια κεντροδεξιά κυβέρνηση και έθεσε το θέμα, σε συμφωνία με τους εργαζόμενους και με τους εργοδότες, να φτάσουμε σε αυτό το πολύ σημαντικό αποτέλεσμα ακόμα περισσότεροι εργαζόμενοι να καλύπτονται...

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ (ΠΑΚΟΣ) ΕΞΑΡΧΟΣ:** Δεκαεπτά ώρες παρά!

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης):** Εκτός αν δεν το θέλετε! Αν έρθετε και πείτε ότι δεν σας αρέσει η μετενέργεια, η πλήρης μετενέργεια, πείτε το.

Κύριε συνάδελφε, έχετε κάποιον Βουλευτή...

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ (ΠΑΚΟΣ) ΕΞΑΡΧΟΣ:** Η μετενέργεια προϋποθέτει σύμβαση.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής**

**Ασφάλισης):** Δεν ξέρω αν θα μιλήσει κάποιος από εσάς στη συνέχεια, να βγει και να πει για ένα-δύο λεπτά αν σας αρέσει η μετενέργεια ή η επεκτασιμότητα των συλλογικών συμβάσεων. Μη μου πείτε ότι δεν σας αρέσει και αυτό. Αυτό είναι το πολύ σημαντικό που πετύχαμε και ήταν όλα αυτά τα χρόνια ένα ζητούμενο πράγματι των μεταμνημονιακών χρόνων.

Φαντάζομαι ότι αυτό το θέλετε. Έτσι δεν είναι; Και μεγαλύτερους μισθούς για τους εργαζόμενους και να καλύπτονται από συλλογικές συμβάσεις εργασίας και να μην είναι έκθετοι μετά το τρίμηνο. Πράγματι ήταν ένα ζητούμενο των μεταμνημονιακών χρόνων. Αλλά αυτό άλλαξε τώρα, πάει, τι να κάνουμε; Το καταλαβαίνω είναι λίγο δύσκολο να το αντιληφθείτε και να το καταλάβετε και υπό μία έννοια να το δεχτείτε, αλλά έγινε.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ (ΠΑΚΟΣ) ΕΞΑΡΧΟΣ:** Το έχουμε καταλάβει. Να είστε βέβαιος.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής**

**Ασφάλισης):** Οπότε καλό είναι να λέτε και κανένα μπράβο στις πολιτικές, τις οποίες εφαρμόζουμε, προστασίας των εργαζομένων, αλλά βεβαίως και των συνεπών επιχειρήσεων.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ (ΠΑΚΟΣ) ΕΞΑΡΧΟΣ:** Τι θα γίνει; Θα τα πάρουν τα λεφτά αναδρομικά οι άνθρωποι;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Ακολουθεί η δέκατη τέταρτη με αριθμό 277/24-11-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου της Κ.Ο. ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ κ. Εμμανουήλ Συντυχάκη προς τον Υπουργό Υγείας με θέμα: «Να δοθεί άμεση λύση για τα προβλήματα του Κέντρου Ψυχικής Υγείας και των Μονάδων Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης στα Χανιά».

Στην ερώτηση θα απαντήσει ο Υφυπουργός Υγείας κ. Δημήτριος Βαρτζόπουλος.

Κύριε Συντυχάκη, έχετε τον λόγο.

**ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ:** Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, σοβαρά είναι τα προβλήματα στο Κέντρο Ψυχικής Υγείας και τις μονάδες ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης στα Χανιά, συνεπεία της διαχρονικά κυβερνητικής διαλυτικής πολιτικής που αντιμετωπίζει την υγεία ως κόστος και ως ατομική ευθύνη για τις λαϊκές οικογένειες.

Έχουν οξυνθεί τα προβλήματα υποστελέχωσης, νέες προσλήψεις δεν υπάρχουν και ταυτόχρονα οι αποχωρήσεις, αποσπάσεις, μετακινήσεις, συνταξιοδοτήσεις οδηγούν σε οριακή κατάσταση τη λειτουργία και την εξέλιξη του θεραπευτικού έργου. Το προσωπικό μετακινείται από τη μία κοινοτική δομή στην άλλη, προκειμένου να

καλυφθούν οι βάρδιες. Οι διπλοβάρδιες είναι κανόνας, ενώ υπάρχουν δεκάδες οφειλόμενα ρεπό και κανονικές άδειες και οι εργαζόμενοι βρίσκονται άτυπα σε ένα εργασιακό on-call από τα σπίτια τους. Μετακινούνται ανά διαστήματα νοσηλευτές και άλλες υγειονομικές μονάδες, όπως τις TOMY, ενώ αποδυναμώνονται και εκείνες, οι μονάδες δηλαδή από τις οποίες μετακινούνται.

Πάνω από τρία χρόνια δεν υπάρχει παιδοψυχίατρος στο Κέντρο, ενώ είναι γνωστό πως έχει απομείνει μόνο ένας στο δημόσιο ΕΣΥ για όλη την Κρήτη. Στο τμήμα ανηλίκων οι ψυχίατροι είναι μόνο τρεις, οι δύο μόνιμοι και ο ένας επικουρικός, οι οποίοι εφημερεύουν και στην Ψυχιατρική Κλινική Νοσοκομείου Χανίων. Υπάρχουν σοβαρές ελλείψεις εργοθεραπευτών, ειδικών θεραπειών, φυσικοθεραπευτών, καθώς και στο προσωπικό καθαριότητας.

Όπως αντιλαμβάνεστε λοιπόν οι εργαζόμενοι είναι εργασιακά εξοντωμένοι, απαξιωμένοι και ταυτόχρονα με πολύ χαμηλούς μισθούς και δεν καλύπτονται οι ανάγκες και των ασθενών.

Επισφαλής είναι, επίσης και η λειτουργία του ξενώνα «Ανατολή». Επίκειται η έξωση του ξενώνα. Ήταν στα τέλη του Νοέμβρη, το μήνα που πέρασε έληγε σύμβαση, την ώρα που αυξάνονται τα αιτήματα για εισαγωγή σε κοινοτική δομή. Ακόμα, δεν έχει φτιαχτεί το νέο οργανόγραμμα και ο οργανισμός του Κέντρου Ψυχικής Υγείας.

Υπάρχουν επίσης ζητήματα υποχρηματοδότησης. Το Νοσοκομείο Χανίων καλύπτει τα λειτουργικά έξοδα των κοινοτικών δομών, αλλά οι εργαζόμενοι εκφράζουν και δικαιολογημένα την ανησυχία τους, καθώς δεν γνωρίζουν έως πότε θα ισχύσει αυτό.

Τέλος, πρόσφατα χωρίς αιτιολόγηση από το υπηρεσιακό συμβούλιο και χωρίς καμία ενημέρωση κόπηκε το επίδομα των προϊσταμένων.

Σας ρωτάμε λοιπόν, κύριε Υπουργέ: Ποια μέτρα προτίθεται να πάρει η Κυβέρνηση για προσλήψεις μόνιμου προσωπικού όλων των απαιτούμενων ειδικοτήτων και μονιμοποίηση των συμβασιούχων εργαζομένων, με αυξήσεις στους μισθούς και ένταξη στα βαρέα και ανθυγιεινά, για την πλήρη στελέχωση και τις ανάγκες του Κέντρου και των μονάδων ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης Χανίων; Ποιος είναι ο σχεδιασμός για τον νέο οργανισμό; Γιατί κόπηκε και θα επανέλθει το επίδομα των προϊσταμένων; Και, τέλος, τι μέτρα προτίθεστε να πάρετε για την πλήρη, στο ύψος των αναγκών και αποκλειστικά κρατική οικονομική χρηματοδότηση για τις κοινοτικές δομές και να μη συγχωνευθούν, να μην κλείσει καμία κοινοτική δομή και να αναπτυχθούν οι δημόσιες δομές, για να καλυφθούν οι ανάγκες;

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Κύριε Βαρτζόπουλε, έχετε τον λόγο.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΡΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Υγείας):** Κύριε συνάδελφε, τώρα

εσείς είστε και νέος άνθρωπος, αλλά σίγουρα θα ενθυμείστε ότι μια φορά κι έναν καιρό υπήρχαν άσυλα στη χώρα. Τα άσυλα αυτά κάποια στιγμή, πριν από είκοσι-είκοσι πέντε χρόνια, διελύθησαν. Τα άσυλα αυτά ήταν στα Χανιά, στην Κέρκυρα, στην Τρίπολη και στην Πέτρα Ολύμπου. Η δημιουργία των καινούριων κοινοτικών δομών έδωσε σε αυτές τις περιοχές τη δυνατότητα να έχουν ένα καθετοποιημένο σύστημα παροχής υπηρεσιών, το οποίο πραγματικά δύσκολα το βρίσκει κανείς στην Ευρώπη.

Έτσι λοιπόν στα Χανιά -και μια για τα Χανιά μιλάμε- από τις τριάντα έξι συνολικές δομές ψυχικής υγείας που έχει η Κρήτη, τα Χανιά έχουν τις δεκαπέντε και το συγκεκριμένο Κέντρο Ψυχικής Υγείας, για το οποίο αναφέρεστε, εκτός από τις υπηρεσίες του ως κέντρου ψυχικής υγείας, έχει κινητή μονάδα, έχει και ένα κέντρο ημέρας -νοσοκομείο ημέρας-, έχει ένα κέντρο το οποίο προσφέρει ψυχολογική υποστήριξη στους ογκολογικούς ασθενείς και έχει δύο οικοτροφεία, τρεις ξενώνες και τέσσερα προστατευόμενα διαμερίσματα. Πρόκειται δηλαδή για μια παροχή υπηρεσιών διάφορων επιπέδων, που πραγματικά δύσκολα απαντάται όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και σε άλλες χώρες της Ευρώπης σε τοπικό επίπεδο.

Όσον αφορά τη στελέχωση αυτού του Κέντρο Ψυχικής Υγείας Χανίων, όπως είπατε σωστά, υπάρχουν: τρεις γιατροί ειδικοί ψυχίατροι -ξέρετε, υπάρχουν κλινικές που

έχουν μόνο τέσσερις-, οκτώ ψυχολόγοι, μία εργοθεραπεύτρια, επτά κοινωνικοί λειτουργοί, είκοσι τέσσερις νοσηλευτές ΤΕ, είκοσι τρεις νοσηλευτές ΔΕ, έξι επισκέπτες υγείας, πέντε διοικητικοί και επτά άτομα λοιπού προσωπικού.

Ως προς τις προσλήψεις, σε πρώτη φάση αναμένουμε τρεις του επικουρικού προσωπικού -θα τις πάρουμε τις επόμενες εβδομάδες, νοσηλεύτριες- για τους τρεις ξενώνες.

Όσον αφορά το ιατρικό προσωπικό, το Εθνικό Δίκτυο Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας θα προκηρύξει το επόμενο έτος πενήντα οκτώ θέσεις ειδικών ψυχιάτρων και παιδοψυχιάτρων, εκ των οποίων στην Κρήτη έρχονται οι εξής:

Στα Χανιά μία θέση επιμελητή β' παιδοψυχιάτρου. Στα Χανιά επίσης δύο θέσεις για την Ψυχιατρική Κλινική του Νοσοκομείου Χανίων, μία διευθυντού και μία επιμελητού α'. Τρεις θέσεις παιδοψυχιάτρων για την παιδοψυχιατρική κλινική του Ηρακλείου. Δύο θέσεις ψυχιάτρων για την ψυχιατρική πανεπιστημιακή κλινική του Ηρακλείου και δύο θέσεις, όπως σας είπα, ψυχιάτρων για την κλινική του Ιατρείου, μία για το Ρέθυμνο και μία θέση επιμελητή β' ψυχιατρικής για το Κέντρο Ψυχικής Υγείας Άγιος Νικόλαος.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Κύριε Συντυχάκη, έχετε τον λόγο.

**ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ:** Είναι αυτό που λέει ο λαός μας, «όποιος δεν θέλει να ζυμώσει, μέρες, χρόνια κοσκινίζει».

Ξέρετε τι κάνατε εσείς, όχι μόνο εσείς, αλλά διαχρονικά όλες οι κυβερνήσεις με το πρόσχημα της αποασυλοποίησης; Έχετε διαλύσει όλες τις δημόσιες δομές, που συν τοις άλλοις θα μπορούσαν να συμβάλουν στην κοινωνική ένταξη αυτών των ανθρώπων. Οι αριθμοί που αναφέρατε προφανώς δεν επαρκούν για να καλύψουν το σύνολο των αναγκών που υπάρχουν. Με την τραγική υποστελέχωση η φροντίδα, η θεραπεία και η υποστήριξη των ψυχικά πασχόντων είναι εξαιρετικά επισφαλής και ανεπαρκής, την ώρα που η Κυβέρνηση υποκριτικά μιλάει για τη συμπερίληψη των ατόμων με ειδικές ανάγκες και των χρονίως πασχόντων.

Εντωμεταξύ την ίδια στιγμή καλπάζει ο αριθμός αιτούντων για μέριμνα και διάγνωση μαθησιακών δυσκολιών, σχολικού εκφοβισμού, αναπτυξιακών διαταραχών αλλά και αιτήματα για στήριξη από την ενδοοικογενειακή βία. Αυξάνεται το ποσοστό των αυτοχειριών την τελευταία δεκαετία, ενώ το ίδιο αυξάνεται και το burn out, δηλαδή η επαγγελματική εξουθένωση. Τα αιτήματα από την κοινότητα για εισαγωγή σε κοινοτική δομή αυξάνονται και είναι σε αναμονή εδώ και κάποια χρόνια, αναμένοντας μια ειδοποίηση την οποία αδυνατούν να ενεργοποιήσουν για πολλούς ενδιαφερόμενους. Οι εισαγγελικές παραγγελίες για ενδοοικογενειακή βία και θεραπευτική αντιμετώπιση είναι

δεκάδες. Χωρίς παιδοψυχίατρο, είναι φύσει αδύνατο να αντιμετωπιστούν αυτά. Οι δομές για την προστασία εγκαταλελειμμένων παιδιών ή εκείνων που είναι θύματα παιδικής κακοποίησης, είναι ανύπαρκτες ή ανεπαρκείς εν πάση περιπτώσει.

Και ξέρετε, τα Χανιά είναι ένας από τους νομούς που πρωτοπόρησαν στην ανάπτυξη της κοινοτικής ψυχιατρικής. Και αντί να δημιουργηθούν νέες δομές για τις ανάγκες που υπάρχουν, όπως για παράδειγμα ξενώνας φροντίδας ψυχικά ασθενών που δεν έχουν οικογενειακό περιβάλλον στήριξης, η δομή «Ανατολή» -σας την ανέφερα στην πρωτολογία- οδεύει για κλείσιμο. Κινδυνεύουν να χαθούν εκεί δεκαπέντε θέσεις. Έχετε να απαντήσετε κάτι γι' αυτό;

Και το ερώτημα είναι, τι προβλέπεται για αυτή η δομή; Θα κλείσει; Θα στηριχτεί; Και ποια είναι τα μέτρα που θα πάρετε αν είναι να παραμείνει ανοιχτή; Πώς θα ολοκληρωθεί η κοινοτική ψυχιατρική και η μεταρρύθμιση με τόσο ελάχιστο προσωπικό; Ή μήπως στοχεύετε με μπαλώματα και εργαζόμενους με μπλοκάκι να δώσετε τη λύση; Πώς θα καλυφθούν οι αυξημένες ανάγκες θεραπευτικών σχεδιασμών ενημέρωσης, πρόληψης, ευαισθητοποίησης εκπαίδευσης του πληθυσμού, χωρίς τα κατάλληλα και επαρκή δημόσια κτίρια που στεγάζονται οι δομές κοινότητας; Ή μήπως μέσω της απαξίωσης και της εγκατάλειψης έχετε σκοπό, προετοιμάζετε δηλαδή το έδαφος για να τα δώσετε στην ιδιωτική αγορά και με την άνθιση των γνωστών ΑΜΚΕ στον τομέα της

ψυχικής υγείας; Ποιο κοινωνικό και θεραπευτικό έργο μπορεί να παραχθεί με τον κατακερματισμό και με τις τεράστιες ελλείψεις που υπάρχουν;

Αυτή κατά την άποψή μας είναι η μεταρρύθμισή σας, δηλαδή το να διαλύσετε, να κλείσετε τις δημόσιες υπηρεσίες ψυχικής υγείας και απεξάρτησης. Είναι στόχος της Κυβέρνησης να υλοποιηθούν κατά γράμμα οι κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για διάλυση της δημόσιας ψυχικής υγείας και απεξάρτησης και να δοθούν φυσικά βορά στους ιδιώτες και στις μη κερδοσκοπικές εταιρείες.

Γι' αυτό λοιπόν εμείς ως ΚΚΕ, όχι απλά είμαστε ευαίσθητοι, αλλά καλούμε τον λαό, καλούμε τους εργαζόμενους, καλούμε τους πάσχοντες στις δομές ψυχικής υγείας, τις οικογένειες των ασθενών, τους συνδικαλιστικούς φορείς και όλο τον λαό να βγουν μπροστά και να δυναμώσουν τη διεκδίκηση για όλα αυτά που πραγματικά τους ανήκουν και πρέπει να έχουν οι δημόσιες δομές.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, σαράντα τρία μέλη από το ΚΑΠΗ της Λάρισας.

Η Βουλή τούς καλωσορίζει!

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Κύριε Βαρτζόπουλε, έχετε τον λόγο να ολοκληρώσετε την απάντησή σας.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΡΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Υγείας):** Κύριοι συνάδελφοι, ωραία τα λέτε έτσι περιγραφικά, είναι και εύηχα. Ας δούμε λίγο τα νούμερα. Να πάμε μόνο στις στεγαστικές δομές που λειτουργούν στα πλαίσια του Κέντρου Ψυχικής Υγείας Χανίων. Σχέση προσωπικού προς ωφελούμενους: Στο Οικοτροφείο «Απανεμιά» το σύνολο του προσωπικού είναι δώδεκα άτομα. Η πληρότητα είναι δώδεκα άτομα. Στον Ξενώνα «Ανατολή» το προσωπικό είναι έντεκα άτομα και η πληρότητα δεκαπέντε άτομα. Στον Ξενώνα «Ναϊάδες» το συνολικό προσωπικό είναι οχτώ άτομα και η πληρότητα οχτώ άτομα. Στο Οικοτροφείο «Επάνοδος» το προσωπικό είναι εννιά άτομα και η πληρότητα δεκατέσσερα άτομα. Στον Ξενώνα «Εδέμ» το προσωπικό είναι δέκα άτομα και η πληρότητα δεκατρία άτομα. Τα προστατευόμενα διαμερίσματα είναι τέσσερα. Έχουμε σύνολο προσωπικού τρία άτομα και ωφελούμενων, δηλαδή, διαβιούντων εκεί μέσα οχτώ άτομα. Συνολικά είναι εβδομήντα ωφελούμενοι και πενήντα τρία άτομα προσωπικό. Η αναλογία είναι ενάμιση άτομο προσωπικό ανά δύο ασθενείς. Αυτή είναι αναλογία Ελβετίας, κύριε συνάδελφε. Να μην πούμε Λουξεμβούργο, αλλά Ελβετίας.

Να πούμε λίγο για τα χρήματα, τη λεγόμενη υποχρηματοδότηση. Το μέσο κόστος όλων αυτών των δομών στη χώρα εκκινεί από τα 70 ευρώ και καταλήγει στα 148 ευρώ.

Τώρα, επειδή τις μεταφέρουμε στον ΕΟΠΥΥ, ξέρουμε πάρα πολύ καλά τι κοστίζει ανά κεφαλή η φιλοξενία σε τέτοιες δομές. Ο μέσος όρος, λοιπόν, είναι 95 ευρώ το άτομο. Και μάλιστα σε αυτά τα 95 ευρώ δεν περιλαμβάνονται τα επιδόματα που παίρνουν οι ασθενείς, οι ωφελούμενοι, δηλαδή. Επειδή θεωρούνται δομές ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης, δεν σταματά η χορήγηση αυτών και των συντάξεων, εφόσον υπάρχουν, και των επιδομάτων εκ του ΕΦΚΑ, εφόσον υπάρχουν, στους ωφελούμενους ασθενείς.

Ξέρετε πόσο πληρώνει η Γερμανία στις δομές τύπου Ε' για βαρέως πάσχοντες από αλτσχάιμερ και αγγειακή άνοια; Η Γερμανία δίνει 70 ευρώ και 95 ευρώ δίνει η φιλτάτη πατρίς.

Τώρα, όσον αφορά τα άλλα ζητήματα που θέσατε, σχετικά με το μέλλον των κρατικών δομών. Φυσικά και δεν πρόκειται να κλείσει καμία κοινοτική δομή. Και μου κάνει εντύπωση πραγματικά αυτή η εμμονή σας να λέτε για τις ΑΜΚΕ και ότι είναι ιδιωτικοποίηση. Πρώτον, οι ΑΜΚΕ δεν είναι καπιταλιστικές ενώσεις. Είναι μη κερδοσκοπικές. Δεύτερον, στις ΑΜΚΕ καταβάλει νοσήλια το ταμείο και οι ασθενείς, όπως σας είπα προηγουμένως, δεν έχουν απολύτως καμία συμμετοχή. Άρα, εσάς τι σας ενδιαφέρει; Τι πληρώνουν οι ασθενείς ή το αν υπάρχουν δημόσιοι υπάλληλοι;

Από εκεί και πέρα λέγω σαφώς ότι δεν πρόκειται να κλείσει καμία κοινοτική δομή. Δεύτερον, όσον αφορά τα προβλήματα που υπάρχουν στην Κρήτη γνωρίζετε πάρα πολύ καλά πού οφείλονται. Οφείλονται στο γεγονός ότι οι συντοπίτες σας προτιμούν τα διαμερίσματά τους και τα οικήματα τους -και καλά κάνουν- να τα δίνουν στο AIRBNB και να μην τα νοικιάζουν σε εμάς, παρ' ότι εμείς προσφέρουμε αύξηση ενοικίου 50%. Δίνουμε για μια τέτοια δομή 15 κλινών 6.500 και 7.000 το μήνα στην αγορά.

Εν πάση περιπτώσει, να ξέρετε, δεν πρόκειται να κλείσει απολύτως κανένας. Δεν υπάρχει κανένα θέμα χρηματοδότησης. Και όλες αυτές οι φήμες ότι το τι θα γίνουν μετά οι δομές αυτές εδώ τη στιγμή που δεν θα τις πληρώνει πλέον το νοσοκομείο, είναι απολύτως σαφές. Θα πληρώνονται από το Εθνικό Δίκτυο Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας. Είναι ΕΣΥ όλα. Η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υποθέσεων του Υπουργείου τα πληρώνει είτε έτσι είτε γιουβέτσι.

Άρα, λοιπόν, δεν υπάρχει κανένας λόγος ανησυχίας. Και ευτυχώς μιλάτε για τη μακροχρόνια φροντίδα. Σας καλώ σαν κόμμα να ψηφίσετε το νομοσχέδιο που θα φέρουμε το 2026.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Ακολουθεί η δεύτερη με αριθμό 264/20-11-2025 επίκαιρη ερώτηση δευτέρου κύκλου του Βουλευτή Πρεβέζης της Κ.Ο. ΣΥΡΙΖΑ-

ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ κ. Κωνσταντίνου Μπάρκα προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα: «Αυθαίρετα πρόστιμα "ρευματοκλοπής" από τον ΔΕΔΔΗΕ και απειλές διακοπής ρεύματος σε όλα τα ακίνητα του ίδιου ΑΦΜ».

Κύριε Μπάρκα, έχετε τον λόγο για τα επόμενα δύο λεπτά.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ:** Κύριε Υπουργέ, φαινόμενο χιονοστιβάδας παίρνουν οι καταγγελίες για αυθαίρετα πρόστιμα ρευματοκλοπής που επιβάλλει το τμήμα ρευματοκλοπών του ΔΕΔΔΗΕ, χωρίς επιτόπιο τεχνικό έλεγχο και χωρίς διασταύρωση των πραγματικών συνθηκών. Τα πρόστιμα βασίζονται αποκλειστικά σε στατιστικές αποκλίσεις κατανάλωσης, μία μέθοδο που συχνά οδηγεί σε εσφαλμένες χρεώσεις σε πολίτες που δεν έχουν καμία ευθύνη.

Πολλά δημοσιογραφικά ρεπορτάζ παρουσιάζουν περιπτώσεις πολιτών που καλούνται να πληρώσουν χιλιάδες ευρώ, ενώ το ακίνητό τους είναι κλειστό είτε λόγω νοσηλείας συγγενών είτε λόγω παρατεταμένης απουσίας στο εξωτερικό και δεν είναι μόνο αυτές οι περιπτώσεις.

Επιπλέον καταγγέλλεται ότι ο ΔΕΔΔΗΕ απειλεί με διακοπή ηλεκτροδότησης σε όλα τα ακίνητα του ίδιου ΑΦΜ, ανεξάρτητα από το αν σχετίζονται ή όχι με την υπόθεση, γεγονός που συνιστά ακραία και κοινωνικά επικίνδυνη πρακτική.

Τέλος, σύμφωνα με τεχνικούς είναι εφικτό τρίτο πρόσωπο να έχει παρέμβει στην παροχή ή στο ρολόι ενός πολίτη χωρίς ο ίδιος να το γνωρίζει, γεγονός που το σύστημα του ΔΕΔΔΗΕ δεν μπορεί να διακρίνει, επιβάλλοντας πρόστιμα στον καταναλωτή χωρίς αποδεδειγμένη υπαιτιότητα.

Τα ερωτήματα, κύριε Υπουργέ, είναι δύο: Τι άμεσα μέτρα προτίθεστε να λάβετε, ώστε να σταματήσει η επιβολή προστίμων χωρίς επιτόπιο τεχνικό έλεγχο και χωρίς τεκμηρίωση υπαιτιότητας και να υπάρξει σαφής διαδικασία επανεξέτασης των περιπτώσεων πολιτών που είχαν τα ακίνητά τους κλειστά ή απουσίαζαν για ευνόητους λόγους;

Θα απαγορεύσει οριστικά την πρακτική διακοπής ηλεκτροδότησης σε όλα τα ακίνητα του ίδιου ΑΦΜ με την είσπραξη αμφισβητούμενων προστίμων και θα θεσπίσει υποχρεωτική ανεξάρτητη πραγματογνωμοσύνη πριν από οποιαδήποτε κύρωση;

Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Στην ερώτηση θα απαντήσει ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Νικόλαος Τσάφος.

Κύριε Τσάφο, έχετε τον λόγο.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Βουλευτά, σας ευχαριστώ για την ερώτηση και την ευκαιρία να μιλήσουμε στη Βουλή για τις ρευματοκλοπές, που είναι ένα πάρα πολύ σημαντικό θέμα. Πριν πάω στις επιμέρους ερωτήσεις τις οποίες θέσατε να κάνω ένα βήμα πίσω, διότι οι ρευματοκλοπές είναι όντως ένα πάρα πολύ σημαντικό θέμα, το οποίο έχει προκύψει στη χώρα μας κυρίως τη τελευταία δεκαετία.

Από τα στοιχεία του ΔΕΔΔΗΕ οι «μη τεχνικές απώλειες» -έτσι ονομάζουμε τις ρευματοκλοπές- ήταν μόλις 1,1% το 2012-2013 και αυτές πρακτικά τετραπλασιάστηκαν. Το 2019 είχαμε ρευματοκλοπές στο 4,5%. Μετά ανέβηκαν λίγο στην εποχή της ενεργειακής κρίσης, όπου και το κίνητρο να κάνει κάποιος ρευματοκλοπή ήταν πολύ αυξημένο και μόλις το 2024 καταφέραμε να ρίξουμε τις συνολικές απώλειες του ΔΕΔΔΗΕ για πρώτη φορά.

Άρα είναι ένα πρόβλημα το οποίο εδώ και μερικά χρόνια έχει εμφανιστεί σε πολύ έντονο ρυθμό στην κοινωνία. Έχουμε κάνει πολλά για να το αντιμετωπίσουμε. Έχουμε θεσπίσει τις μηνιαίες καταγραφές, οι οποίες δίνουν μια πολύ καλύτερη εικόνα για το τι καταναλώνει ο καθένας. Έχουμε αυξημένους ελέγχους από τον ΔΕΔΔΗΕ, 68% πάνω οι έλεγχοι 2022-2024, 32% πάνω στο πρώτο εξάμηνο του 2025 σε σχέση με το πρώτο εξάμηνο του 2024. Έχουμε αυξήσει τα πρόστιμα γι' αυτούς που ρευματοκλέπτουν και

επίσης η εισαγωγή των «έξυπνων μετρητών» στο σύστημά μας θα είναι κάτι που θα μπορέσει κι αυτό να μας βοηθήσει να αντιμετωπίσουμε τις ρευματοκλοπές.

Αυτό το λέω, διότι πρέπει να βάλουμε τα συγκεκριμένα προβλήματα τα οποία εσείς παρατηρείτε σε ένα ευρύτερο πλαίσιο. Εμείς βλέπουμε ένα τεράστιο πρόβλημα, μια τεράστια κοινωνική αδικία, όπου κάποιοι κλέβουν και αυτό το κόστος το πληρώνουμε όλοι μας. Κι εμείς αυτό θέλουμε να καταπολεμήσουμε.

Για την ερώτησή σας, οι ρευματοκλοπές οι οποίες διαπιστώνονται γίνονται με επιτόπιο έλεγχο. Αυτό που περιγράφετε για στατιστικές αναλύσεις εξ αποστάσεως δεν είναι αυτό που περιγράφει ο ΔΕΔΔΗΕ. Ο ΔΕΔΔΗΕ λέει ότι είναι μόνο με επιτόπιο έλεγχο και μάλιστα με ένα συνεργείο το οποίο είναι διμελές και με φωτογραφίες και άλλη τεκμηρίωση.

Υπάρχουν όντως περιπτώσεις -και εδώ έχετε απόλυτο δίκιο- που μπορεί να γίνεται μια ρευματοκλοπή εν αγνοία του κατόχου του ακινήτου, να ήταν πριν αυτός πάρει το ακίνητο ή όταν υπάρχει απουσία. Αυτό είναι κάτι το οποίο απόλυτα το καταλαβαίνουμε και υπάρχει μια διαδικασία για να αμφισβητήσουνε οι άνθρωποι στους οποίους επιβλήθηκε αυτό το πρόστιμο αυτήν τη ρευματοκλοπή και υπάρχει μια διαδικασία που τους δίνει αυτό το δικαίωμα.

Εμείς αντιλαμβανόμαστε ότι σε μια ευρύτατη προσπάθεια να καταπολεμήσουμε τη ρευματοκλοπή ίσως να υπάρχουν και κάποιες περιπτώσεις όπου έγιναν αστοχίες, έγιναν κάποια λάθη και ότι ίσως η διαδικασία που δίνεται στον πολίτη για να κάνει την ένσταση να μην κατάφερε 100% να αποφύγει όλα τα πιθανά λάθη, αλλά αυτές οι περιπτώσεις, τουλάχιστον από όσο γνωρίζουμε, είναι ελάχιστες. Θα είμαστε σε συνεχή συζήτηση με τον ΔΕΔΔΗΕ για να μπορέσουμε να αποφύγουμε οποιαδήποτε αδικία γίνεται, αλλά η ευρύτερη προσπάθεια για να καταπολεμήσουμε τις ρευματοκλοπές είναι κάτι στο οποίο θα συνεχίσουμε να εστιάζουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Κύριε Μπάρκα, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ:** Ευχαριστώ πολύ, κύριε Υπουργέ, αλλά δεν έχετε εικόνα του τι πραγματικά συμβαίνει. Το ποσό του προστίμου, κυρία Πρόεδρε, για τις ρευματοκλοπές είναι στα 1500 ευρώ και ο ΔΕΔΔΗΕ καλεί αυτούς στους οποίους μπαίνει το πρόστιμο να κινηθούν δικαστικά αν θέλουν να κερδίσουν ή όχι. Το κόστος για να πας στο δικαστήριο είναι παραπάνω. Άρα οι άνθρωποι αυτοί όταν πηγαίνουν σε δικηγόρους οι οποίοι αναλαμβάνουν τέτοιου είδους υποθέσεις, επειδή το κόστος είναι παραπάνω, κύριε Υπουργέ, λένε «καλύτερα να πληρώσω το πρόστιμο», ακόμη κι αν δεν έχουν

ρευματοκλέψει -θα έρθω τώρα στις περιπτώσεις αυτές- «γιατί θα μπλέξω πάρα πολύ άσχημα».

Κύριε Υπουργέ, δύο περιπτώσεις. Κυρία, η οποία άλλαξε το ρολόι της από το παλιό σε ψηφιακό, όπως οφείλουμε όλοι να κάνουμε. Το έκανε με αίτησή της. Το Ήρθε ο ΔΕΔΔΗΕ, το άλλαξε. Αυτή θεώρησε πως γίναν όλα καλά τα πράγματα. Θεώρησε όμως ο ΔΕΔΔΗΕ, κύριε Υπουργέ -είναι περίπτωση αυτή δικαστική, την οποία γνωρίζω εγώ προσωπικά- για πέντε μέρες φάνηκε ότι έχει ρευματοκλέψει, δεν μπορούσε να κάνει τη μέτρηση. Δεν πληρώνει για πέντε μέρες, ενώ υπάρχει ένα ποσό, δεν το διακανονίζει και της κόβουν το ρεύμα, κύριε Υπουργέ, έχοντας τη μητέρα της με οξυγόνο, η οποία εκείνη την περίοδο έχει κατέβει για θεραπείες. Μια περίπτωση αυτή.

Δεύτερη, μαγαζάτορας στο κέντρο της Αθήνας, κύριε Υπουργέ, νοικιάζει έναν χώρο και λέει ότι το ρολόι αυτό έχει αλλάξει και γίνεται στην επωνυμία από «Μπάρκας» σε «κυρία Πρόεδρος». Το δηλώνει στον ΔΕΔΔΗΕ και ο ΔΕΔΔΗΕ θεωρεί ότι για προηγούμενη περίοδο από την ημερομηνία που έχει κάνει την αίτηση ότι έχει αλλάξει η διοίκηση του καταστήματος πως ρευματοκλέβει. Και πάνε οι ιδιοκτήτες του καταστήματος στα δικαστήρια για ρευματοκλοπή με πρόστιμο 4.500 ευρώ, 5.000 ευρώ, ενώ οι ίδιοι παρουσιάζουν την αίτηση με την οποία καλούν τον ΔΕΔΔΗΕ να έρθουν να

αλλάξουν το ρολόι. 1.500 ευρώ, κύριε Υπουργέ, δεν το γνωρίζετε. Και είναι πολλές οι περιπτώσεις, δεν είναι λίγες.

Εγώ δεν μιλάω για τη μείωση των απωλειών. Αυτές να τις κάνετε. Εγώ σας μιλάω για πρόστιμα. Είναι συγκεκριμένο το ποσό, ξαναλέω, 1.500 ευρώ το τεμάχιο, ο έλεγχος. Ο ΔΕΔΔΗΕ το βάζει ούτως ή άλλως, δεν εξετάζει, και τους λέει αν θέλετε κάντε ένσταση, αν θέλετε. Εμείς αυτό ανακαλύπτουμε. Κόβουν το ρεύμα στις πέντε μέρες. Το κόστος; 1.500 ευρώ. Αυτά τα πράγματα είναι τεμάχιο.

Θα πρέπει λίγο, κύριε Υπουργέ, επειδή έχετε έλεγχο του ΔΕΔΔΗΕ, να επέμβετε σε αυτό, να πείτε ότι δεν μπορεί να βάζετε έτσι πρόστιμα, αλλά να εξετάζεται ανά περίπτωση η καταγγελία και όχι επειδή πηγαίνει και κάποιος θέλει να βάλει ένα πρόστιμο βάζει ένα πρόστιμο. Γιατί αυτό είναι εισπράξεις που παρουσιάζει προφανώς η διοίκηση του ΔΕΔΔΗΕ σε εσάς, «ορίστε, εμείς το λύνουμε το πρόβλημα».

Είναι αυτά που λέτε, κύριε Υπουργέ, ότι μειώνετε τις απώλειες. Δεν τις μειώνετε τις απώλειες. Είναι πολύ ουσιαστικό αυτό που σας λέω. Είναι πολλά τα περιστατικά και ουσιαστικό το πρόβλημα. Πρέπει να σκύψετε. Υπάρχει κοινωνική αδικία. Αφορά επαγγελματίες στην Αθήνα και στην επαρχία, αλλά αφορά και ανθρώπους οι οποίοι όχι απλά δεν έχουν σκεφτεί να ρευματοκλέψουν, οι άνθρωποι είναι τυπικοί στις πληρωμές τους, κάνουν ό,τι είναι να κάνουν, αλλάζουν το ρολόι σε ψηφιακό όπως τους ζητείται, τα

κάνουν όλα. Κι επειδή το χρονικό διάστημα αλλαγής του ρολογιού ενδεχομένως αυτό να έχει προκύψει μια διαφορά κ.λπ., την οποία δεν έχουν λάβει υπόψη τους, θεωρεί ο ΔΕΔΔΗΕ ότι έχει ρευματοκλέψει και τους κόβουν το ρεύμα.

Είναι πολλά τα περιστατικά, κύριε Υπουργέ, και δυστυχώς -λυπάμαι δηλαδή που το λέω- δεν το γνωρίζετε το θέμα. Μου μιλάτε για κάτι θεωρητικό. Είναι πρακτικό το ζήτημα. Είναι ζήτημα ουσίας.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Κύριε Τσάφο, έχετε τον λόγο.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Κύριε Βουλευτά, τώρα κοιτάζα τα στοιχεία του ΔΕΔΔΗΕ ότι είχε κάνει 15.500 ελέγχους το 2024. Δεν αμφιβάλλω ότι σε κάποιες περιπτώσεις μπορεί να έκανε λάθος. Δεν αμφιβάλλω. Το «Έκοψε το ρεύμα σε κάποιους σε πέντε μέρες» μου ακούγεται λίγο υπερβολικό, αλλά να τις κοιτάξουμε τις καταστάσεις. Το ακούω που το λένε και σας λέω να κοιτάξουμε τις καταστάσεις.

Αλλά εγώ σας λέω ότι δεν μπορεί να κρίνετε ένα έργο δεκαπέντε χιλιάδων αιτήσεων από δύο-τρία παραδείγματα, για τα οποία όντως δεν αμφιβάλλω ότι μπορεί να έγιναν αστοχίες και να δούμε βεβαίως το πλαίσιο του ΔΕΔΔΗΕ και να έχουμε καλύτερο έλεγχο για ασφαλιστικές δικλείδες.

Απλά επίσης θέλω να καταλάβετε ότι έχουμε περιπτώσεις όπου ναι, αλλάζει ο ιδιοκτήτης, είναι ίδιος ιδιοκτήτης, αλλάζει εταιρεία και με αυτόν τον τρόπο καταφέρνει να ρευματοκλέβει μια εταιρεία και να ξαναεμφανίζεται σαν να μην έχει γίνει τίποτα.

Υπάρχουν και αυτές οι περιπτώσεις. Οπότε, ο ΔΕΔΔΗΕ φτιάχνει συστήματα και προσπαθεί να αντιμετωπίσει ένα συνολικό πρόβλημα. Αν σ' αυτήν τη συνολική αντιμετώπιση του προβλήματος υπάρχουν και συγκεκριμένες περιπτώσεις, όπου δημιουργήθηκε μια αδικία, βεβαίως, να το ξαναδούμε.

Για τα χρονοδιαγράμματα, όμως, τα οποία περιγράψατε, τουλάχιστον η εικόνα που έχω εδώ πέρα, δεν είναι ότι κάτι γίνεται και σε πέντε μέρες κόβουν το ρεύμα. Πάλι, υπάρχει μια περίπτωση, να τη δούμε, να την εξετάσουμε, αν έγινε κάποιο λάθος, αλλά αυτές τις αστοχίες πρέπει να τις βάλουμε σε ένα συνολικό πλαίσιο.

Προσπαθούμε να καταπολεμήσουμε τις ρευματοκλοπές και αυτός είναι ο βασικός μας στόχος. Οπότε, ναι, θα ξανακάνουμε έναν έλεγχο. Θα μιλήσω -σήμερα, μάλιστα- με τον ΔΕΔΔΗΕ να καταλάβω αν έχουμε παραπάνω πληροφορίες γι' αυτά τα συχνά περιστατικά τα οποία παραθέτετε. Απλά να μην παίρνουν αυτά τα περιστατικά και δημιουργούν μια εικόνα ότι αυτό είναι το γενικευμένο πρόβλημα των ρευματοκλοπών και ότι το βασικό πρόβλημα των ρευματοκλοπών σε αυτή τη χώρα είναι ότι πιάνουμε τον κόσμο που δεν έχει κάνει ρευματοκλοπές. Το βασικό μας πρόβλημα είναι ότι έχουμε

πάρα πολλές ρευματοκλοπές κι αυτό είναι το πρόβλημα που εμείς προσπαθούμε να αντιμετωπίσουμε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Περνάμε τώρα στη συζήτηση της τέταρτης με αριθμό 251/18-11-2025 επίκαιρης ερώτησης δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Φλωρίνης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας Νέα Αριστερά κ. Πέτης Πέρκα, προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα: «Με ευθύνη της Κυβέρνησης, η Ελλάδα χάνει 100 εκατομμύρια ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης για την απένταξη του Προγράμματος «Απόλλων»».

Ορίστε, κυρία Πέρκα, έχετε τον λόγο.

**ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ:** Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, πέντε χρόνια πριν, τον Οκτώβριο του 2020 η WWF Ελλάς είχε καταθέσει κάποιες προτάσεις, ένα πράσινο πακέτο ανάκαμψης μετά την υγειονομική κρίση του Covid-19. Ήταν ένα πακέτο που είχε δέκα επενδυτικά προγράμματα για βιώσιμη ανάπτυξη. Περιλάμβανε το ξεδίπλωμα των ενεργειακών κοινοτήτων σε όλους τους δήμους της χώρας, αξιοποιώντας, βεβαίως, τα κονδύλια του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Ήταν ένα πρόγραμμα που υπολογιζόταν στα 1.328.000.000 ευρώ,

930.000.000 από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και 398.000.000 με πρόσθετη συμμετοχή.

Παράλληλα, προέβλεπε και δημιουργία πεντέμισι έως εννέα χιλιάδων θέσεων εργασίας και εμείς τι σας λέγαμε τότε; Ότι το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας είναι μια μεγάλη ευκαιρία που δεν είναι σίγουρο ότι θα την έχει ποτέ ξανά η χώρα, για να κάνουμε σχέδια για ενεργειακή δημοκρατία σε όλους τους δήμους της χώρας, ώστε αφενός να μπορούν να καλύψουν τα δικά τους λειτουργικά έξοδα, αφετέρου στοχευμένα και με δίκαιο τρόπο, βέβαια, να αντιμετωπίσουν την ενεργειακή φτώχεια στις περιοχές τους. Θα μπορούσαν, δηλαδή, να καλύπτουν τις ανάγκες των πιο ευάλωτων, συμψηφίζοντας με τη δική τους παραγωγή στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Τελικά τι έγινε;

Εσείς, βεβαίως, για άλλη μια φορά -είναι γνωστό ότι δεν σας ενδιαφέρει και δεν σκύβετε πάνω στην ενεργειακή δημοκρατία, το μόνο που σας ενδιαφέρει είναι να κάνετε deals και να διευκολύνετε κάποιους ιδιώτες- προχωρήσατε σε μια, παγκοσμίως, θα έλεγα, πρωτοτυπία. Τι κάνετε, δηλαδή; Επιβάλλετε ενεργειακές κοινότητες «από τα πάνω» στους δήμους με το Πρόγραμμα που ονομάζεται «Απόλλων». Δηλαδή, αντί να στηρίζετε τους δήμους να κάνουν δικά τους έργα ΑΠΕ «από τα κάτω» -και αυτό είναι το πνεύμα των ενεργειακών κοινοτήτων- σχεδιάσατε αυτό και μάλιστα, παραδεχόσασταν

κατά την ψήφισή του ότι ο πραγματικός σκοπός ήταν η αξιοποίηση και όχι η περιθωριοποίηση ενός μεγάλου πλήθους έργων ΑΠΕ που αγγίζουν τα 8 GigaWatt, που έχουν οριστική προσφορά σύνδεσης, αίτηση στον αρμόδιο διαχειριστή και αναμένουν να λάβουν οριστική προσφορά σύνδεσης στο επόμενο διάστημα.

Εμείς ως Νέα Αριστερά είχαμε καταθέσει ερώτηση, όπου ζητούσαμε το χρονοδιάγραμμα υπογραφής των σχετικών υπουργικών αποφάσεων. Τελικά, ήταν στον αέρα όλο αυτό, δεν ήρθε ποτέ και σήμερα ακούμε για απένταξη. Χαμένα κονδύλια, δηλαδή.

Οπότε, το πρώτο μας ερώτημα είναι αν πράγματι επιβεβαιώνετε ότι έχει απενταχθεί το Πρόγραμμα «Απόλλων» από τα Ταμεία Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα αν υπάρχει. Και να μας πείτε αναλυτικά για τα δύο σκέλη του προγράμματος στα οποία αναφέρεστε και ποιος ακριβώς ο σχεδιασμός για το καθένα.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Ο Υφυπουργός κ. Τσάφος έχει τον λόγο.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρία Βουλευτή, σας ευχαριστώ για την ερώτηση. Είναι ευκαιρία να συζητήσουμε για το Πρόγραμμα «Απόλλων» για το οποίο έχουν γραφτεί αρκετά, τα οποία χρήζουν μιας αποσαφήνισης.

Κατ' αρχήν, να ξεκινήσουμε από το Ταμείο Ανάκαμψης, το οποίο Ταμείο Ανάκαμψης, όπως ξέρετε, έχει φέρει τεράστια αλλαγή στη χώρα. Επενδύσεις σε αποθήκευση και αντλησιοταμίευση, επενδύσεις σε ΑΠΕ, επενδύσεις σε δίκτυα, επενδύσεις σε υδρογόνο και δέσμευση και αποθήκευση άνθρακα, ένα νομοσχέδιο που ξεκινάμε να συζητήσουμε αύριο στη Βουλή.

Έχει ένα τεράστιο αποτύπωμα στη χώρα και κυρίως, μέσα από τις δράσεις της εξοικονόμησης. Και το λέω αυτό, διότι στη διαχείριση του προγράμματος η ηγεσία του ΥΠΕΝ, όπως και όλες οι ηγεσίες των Υπουργείων, κάνουν μια αξιολόγηση. Όπως ξέρετε, το Ταμείο Ανάκαμψης έχει ένα πολύ αυστηρό χρονοδιάγραμμα, άρα κάθε φορά που καλούμαστε να κάνουμε μια πιθανή αναθεώρηση, το πρώτο ερώτημα που έχουμε είναι τι μπορεί να γίνει μέχρι το καλοκαίρι 2026, που είναι το ορόσημο του Ταμείου Ανάκαμψης. Οπότε, σε αυτή την προσπάθεια που κάνουμε, υπάρχουν περιπτώσεις που αυξάνουμε δράσεις, υπάρχουν περιπτώσεις που μειώνουμε δράσεις και υπάρχουν και περιπτώσεις που απεντάσσουμε έργα, για να διοχετεύσουμε αυτά τα χρήματα σε κάποια άλλη δράση.

Οπότε, το Πρόγραμμα «Απόλλων» ήταν, όντως, ένα από αυτά τα προγράμματα, με τα οποία βλέπαμε ότι δεν θα μπορούσαμε να έχουμε τα έργα που θέλαμε να είναι ηλεκτροδοτούμενα μέχρι το καλοκαίρι του 2026 και αποφασίσαμε να απεντάξουμε το πρόγραμμα από το Ταμείο Ανάκαμψης. Αυτός ήταν, άλλωστε, και ένας από τους λόγους που μας επέτρεψε να δώσουμε περισσότερα χρήματα στα προγράμματα «Εξοικονομώ» και «Αλλάζω Σύστημα Θέρμανσης και Θερμοσίφωννα», απεγκλωβίζοντας πρόσφατα πάνω από 1,1 δισεκατομμύρια ευρώ για δράσεις εξοικονόμησης.

Για το πρόγραμμα «Απόλλων», όπως είπατε και εσείς, υπάρχουν δύο φάσεις. Στο Ταμείο «Απόλλων» είχαμε βάλει το πρόγραμμα για τους ΚΟΤ για τους ενεργειακά ευάλωτους. Αυτό ήταν για το οποίο είχαμε χρηματοδότηση, το σκέλος που ήταν για τις περιφέρειες δεν είχε χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης. Αυτός παραμένει ο σκοπός μας, να υλοποιήσουμε αυτά τα δύο σκέλη.

Προσπαθούμε να βρούμε τα χρηματοδοτικά εργαλεία, που θα μπορέσουν να στηρίξουν αυτές τις δύο δράσεις, αλλά κυρίως και ειδικά για τις περιφέρειες, ο στόχος μας αυτή τη στιγμή είναι να δούμε πώς μπορούμε να υλοποιήσουμε αυτό το πρόγραμμα πιο λειτουργικά, δηλαδή με ποιο οικονομικό μοντέλο θα μπορέσουμε, ουσιαστικά, να εξασφαλίσουμε αυτό που όλοι θέλουμε, που είναι οι φθηνές ΑΠΕ να πηγαίνουν κατευθείαν στους δήμους και στους ΟΤΑ και σε όλες τις περιφερειακές οντότητες που είναι μέσα στο πρόγραμμα.

Αυτή τη στιγμή αυτό τον σχεδιασμό κάνουμε, προσπαθούμε να διαστασιολογήσουμε το έργο, να δούμε τις καταναλώσεις και να βρούμε τον βέλτιστο τρόπο, έτσι ώστε να μπορέσει να υλοποιηθεί αυτό το έργο. Οπότε, παραμένουμε προσηλωμένοι στον στρατηγικό στόχο του «Απόλλωνα».

Για το κομμάτι του ΚΟΤ έχουμε κάνει μία απλοποίηση για το πώς θα λειτουργήσει. Για το κομμάτι των περιφερειών είμαστε σε συνεχή συνεννόηση, για να βρούμε τον βέλτιστο τρόπο, ώστε να μπορεί αυτό το πρόγραμμα να υλοποιηθεί.

Σας ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Κυρία Πέρκα, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

**ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ:** Κύριε Υπουργέ, το αποτύπωμα που άφησε η Κυβέρνησή σας σε ό,τι αφορά τα έργα, είναι καθυστερήσεις, σκάνδαλα -θα έρθουν στη Βουλή οι δικογραφίες- και το «Εξοικονομώ» δεν έχει προχωρήσει. Περιμένει ο κόσμος ακόμα και έχει κολλήσει και αυτό. Δηλαδή, πέρα από τη μη αξιολόγηση της κατάστασης, γιατί η ενεργειακή δημοκρατία -το να μπορούν οι δήμοι να κάνουν τα δικά τους έργα ΑΠΕ και να στηρίζουν τις τοπικές κοινωνίες- δεν είναι ένα δευτερεύον θέμα που το αφήνουμε πίσω, έχουν σημειωθεί καθυστερήσεις.

Θα ήθελα και κάποια στοιχεία με τις χρεώσεις για τους δικαιούχους του ΚΟΤ, εάν, δηλαδή, πρόκειται να αυξηθούν εξαιτίας της απένταξης του σκέλους, γιατί ένα χρόνο

μετά τη θέσπιση του προγράμματος «Απόλλων» -βλέπαμε στα νομοσχέδια άρθρα για παρατάσεις- ήταν σαφέστατο ότι θα βγει εκτός χρονοδιαγράμματος.

Θέλω, όμως, λίγο να σταθώ στο θέμα της συνάντησης των δήμων, γιατί ξέρετε, κύριε Υπουργέ, είχα μία πολύ έντονη συνομιλία με την κ. Σδούκου στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας. Εκεί εκβιάστηκαν οι δήμαρχοι, είπαν όλοι «τι να κάνουμε, μας δίνουν ρεύμα, δεν θα το πάρουμε;». Αντί να κάνουν τα έργα τα δικά τους τα οποία είχαν ξεκινήσει, πήγε η κ. Σδούκου και είπε ότι αυτό είναι μια μεγάλη ενεργειακή κοινότητα, την οποία θα πάρουν όλοι οι δήμοι και έχουν μείνει στον αέρα.

Στην Κρήτη, βέβαια, οι δήμαρχοι αντέδρασαν, έχουμε και τις συνομιλίες από την επίσκεψη της κ. Σδούκου. Μάλιστα, ο δήμαρχος Ηρακλείου είπε ότι πρέπει να εξηγηθεί για ποιο λόγο όλος ο ενεργειακός χώρος εκχωρείται σε ιδιώτες και στη συνέχεια, ένα μέρος του μπορεί να περάσει στους δήμους, οι οποίοι, όμως, δεν μπορούν να κάνουν τα δικά τους έργα. Είναι απαράδεκτο αυτό που γίνεται, είναι τελείως έξω από το πνεύμα των ενεργειακών κοινοτήτων. Είναι τελείως άλλο!

Ο δε προκάτοχός σας, ο κ. Πιερρακάκης, μας είχε πει όταν αντιδρούσαμε, γιατί έχουμε επανέλθει γι' αυτό το θέμα πολλές φορές, ότι το κάναμε έτσι για να προχωρήσει πολύ γρήγορα. Πού είναι το «γρήγορα»; Έχει διαψευστεί και αυτό το επιχείρημα.

Επομένως, οφείλετε να εξηγήσετε με ειλικρίνεια στην τοπική κοινωνία και στους πολίτες για ποιον λόγο δεν τους στηρίζετε, ώστε να κάνουν τα δικά τους έργα καθαρής

ενέργειας, να μειώσουν ουσιαστικά το ενεργειακό κόστος και να αντιμετωπίσουν την ενεργειακή φτώχεια.

Ξέρετε καλύτερα από εμένα, κύριε Υπουργέ, πως το γεγονός ότι τα έργα ΑΠΕ - και θα επανέλθουμε σε άλλη ερώτηση- είναι πραγματικά φθηνά δεν φαίνεται στους λογαριασμούς ρεύματος. Εκεί κάνετε άλλα κόλπα. Έχει βγει ο ACER και μιλάει για χειραγώγηση των τιμών κ.λπ.. Γιατί στηρίζετε το φυσικό αέριο; Το έχουμε ξαναπεί, οπότε δεν θα επανέλθω.

Η αλήθεια είναι ότι έτσι όπως έχει σχεδιαστεί το πρόγραμμα, έχει καταρρεύσει. Ίσως, όμως, αυτό να είναι και μια ευκαιρία επανασχεδιασμού προς μια σωστή κατεύθυνση, δηλαδή προς μία πραγματική ενεργειακή δημοκρατία. Αυτό σας καλούμε να κάνετε, να επανασχεδιάσετε το Πρόγραμμα «Απόλλων» -άλλωστε, δεν έχετε πια πίεση χρόνου, αφού δεν υπάρχει ορόσημο από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας- και να προχωρήσετε στο ξεδίπλωμα των ενεργειακών κοινοτήτων. Κάντε κάτι σωστά για τους δήμους και για τους πολίτες. Κάντε ένα πράγμα σωστά, έστω ένα!

Είχαμε και τον κ. Σκρέκα να μας μιλάει για 100 εκατομμύρια για ενεργειακές κοινότητες και όταν ρωτούσα την κ. Σδούκου πού είναι τα 100 εκατομμύρια, μου έλεγε ότι τα κάναμε «Απόλλων», θα συνδεθούμε με αίτημα «έργα ιδιωτών». Ούτε αυτό έγινε. Πραγματικά δεν ξέρω πώς θα μου απαντήσετε πάνω σε αυτό. Και μη μου πείτε ότι

έγιναν άλλα έργα. Τα άλλα έργα θα τα συζητήσουμε σε άλλες επίκαιρες. Πάντως, αυτό που ήταν κρίσιμο για την περιφέρεια -τώρα είμαι και Βουλευτής Φλώρινας και ξέρετε τι γίνεται εκεί με το κρύο- δεν μπορείτε να το απαντήσετε.

Γι' αυτό, λοιπόν, σας καλούμε να το επανασχεδιάσετε, να βρείτε κονδύλια από το ΕΣΠΑ της νέας προγραμματικής περιόδου, από το Ταμείο Απανθρακοποίησης, από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβαση ή από άλλες πηγές που θα χρηματοδοτούσαν και το «Απόλλων». Αυτή η τρομερή αποτυχία σας σας γίνει ευκαιρία για να κάνετε κάτι σωστά.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για να ολοκληρώσετε την απάντησή σας.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Κυρία Βουλευτά, παρουσιάζετε πάλι μια εικόνα που νομίζω ότι αδικεί την πραγματικότητα. Θα σας πω ξανά ότι την ενεργειακή δημοκρατία και τις ενεργειακές κοινότητες τις ανακαλύψατε όταν γίνατε Αντιπολίτευση. Υπενθυμίζω ότι το 2015-2019 δεν μπήκε σχεδόν κανένα φωτοβολταϊκό στη χώρα.

**ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ:** Ψηφίσαμε νόμο, κύριε Υπουργέ! Είστε και αδιάβαστος!

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Και όταν είχαμε κάνει τη συζήτηση για τις ενεργειακές κοινότητες -δεν θυμάμαι τώρα τα νούμερα από μνήμης- δεν είχε γίνει σχεδόν καμία ενεργειακή κοινότητα επί ΣΥΡΙΖΑ. Και θυμίζω ότι αυτή τη στιγμή...

**ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ:** Το νομικό πλαίσιο το είχαμε ψηφίσει.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Κυρία Πέρκα, σας άκουσα. Ακούστε λίγο κι εμένα.

Θυμίζω, λοιπόν, ότι έχουμε πάνω από ενενήντα χιλιάδες έργα στον ΔΕΔΔΗΕ. Πάνω από το 50% της εγκατεστημένης ισχύος φωτοβολταϊκών είναι στα μικρά έργα του ΔΕΔΔΗΕ. Γι' αυτό που εσείς περιγράφετε, ότι τα έργα τα έχουν όλα οι μεγάλοι, ότι δεν έχει κανείς ενεργειακό χώρο, σας διαψεύδουν τα πραγματικά δεδομένα της χώρας που είναι τόσο ο αριθμός των ενεργειακών κοινοτήτων όσο και ο πραγματικός αριθμός του ποιος έχει έργα στη χώρα.

**ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ:** Οι τέσσερις!

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Ναι, οι τέσσερις. Μετρήστε τι παραγωγή έχουν αυτές οι τέσσερις και ελάτε να μου πείτε τι είναι η παραγωγή αυτών των τεσσάρων που λέτε.

**ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ:** Στις 12 Αυγούστου έδωσε τον χώρο ο...(δεν ακούστηκε)

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Και επειδή κάνατε και γενικότερες αναφορές για τις τιμές και για τη χειραγώγηση, θα τα συζητήσουμε, γιατί είδατε ότι και ο ίδιος ο ACER έβγαλε διάψευση ότι δεν είπε αυτά τα πράγματα. Μάλιστα, τη σημερινή ημέρα είναι και καλό να λέμε για τις ΑΠΕ, γιατί αν δείτε τις τιμές του Νοεμβρίου στη χονδρική, θα διαπιστώσετε ότι η Ελλάδα ήταν 20 ευρώ κάτω από την Ουγγαρία και 10 ευρώ κάτω από την Αυστρία. Ήμασταν, δηλαδή, από τις φθηνότερες χώρες σε όλη την Ανατολική Ευρώπη. Αυτό συνέβη λόγω των ΑΠΕ, λόγω κυρίως του ανέμου που είχαμε σε μια περίοδο που υπήρχε άπνοια στην Ευρώπη. Και αυτό έχει σημασία, διότι από εκεί που είχαμε την πιο ακριβή τιμή χονδρικής σε όλη την Ευρώπη το 2019, φτάσαμε φέτος να έχουμε τη δέκατη φθηνότερη χονδρική τιμή στην Ευρώπη.

**ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ:** Το 2024 η χονδρική είχε 1000 ευρώ. Τι μου λέτε τώρα, κύριε Υπουργέ;

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Ναι, γιατί συνέβησαν και κάποια άλλα πράγματα στον κόσμο.

**ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ:** Ποια άλλα πράγματα συνέβησαν, κύριε Υπουργέ;

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Ένας πόλεμος, τον οποίο δεν ξέρω αν τον παρακολουθήσατε, όπως και μια ενεργειακή κρίση που επηρεάζει τις τιμές.

Όσον αφορά τώρα το Πρόγραμμα «Απόλλων», επαναλαμβάνω αυτό που είπα και πριν. Για το κομμάτι του ΚΟΤ έχουμε κάνει μια απλοποίηση του σχεδιασμού που θεωρούμε ότι μας δίνει ένα πολύ συγκεκριμένο τρόπο για να προχωρήσουμε, ενώ για το κομμάτι που έχει να κάνει με τις περιφέρειες, είμαστε αυτή τη στιγμή στην εύρεση του καλύτερου σχεδιασμού, έτσι ώστε να μπορεί να περάσει αυτούσιο το κόστος του φθηνού ρεύματος από τις ΑΠΕ στους καταναλωτές. Σε αυτόν τον σχεδιασμό είμαστε και, όπως έχουμε πει πολλές φορές, το έργο θα το υλοποιήσουμε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Επόμενη είναι η ένατη με αριθμό 270/24-11-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Α΄ Αθηνών της Κ.Ο. ΝΕΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ κ. Αθανάσιου (Νάσου) Ηλιόπουλου προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα: «Κίνδυνοι ασφάλειας και ποικίλης ύλης επιπτώσεις από τον σχεδιασμό εγκατάστασης μονάδας FSRU στον Παγασητικό Κόλπο».

Κύριε Ηλιόπουλε, έχετε τον λόγο.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΝΑΣΟΣ) ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ:** Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, η προτεινόμενη εγκατάσταση πλωτής Μονάδας Αποθήκευσης και Επαναεριοποίησης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου FSRU στον Παγασητικό Κόλπο συναντά καθολική αντίθεση από την τοπική κοινωνία, τους θεσμικούς φορείς, τα δημοτικά συμβούλια με ομόφωνες αποφάσεις όλων των δήμων Μαγνησίας με εξαίρεση τον κ. Μπέο, όπου η ομόφωνη απόφαση ελήφθη σε συνεδρίαση της μειοψηφίας, την Περιφέρεια και Βουλευτές ακόμα και της Συμπολίτευσης.

Το Τεχνικό Επιμελητήριο Μαγνησίας έχει ομόφωνα αμφισβητήσει την επάρκεια της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, υπογραμμίζοντας την απουσία ειδικού νομικού πλαισίου με κανόνες ασφάλειας, χωροθέτησης και διαχείρισης κινδύνων για τέτοιου είδους εγκαταστάσεις.

Ο κλειστός κόλπος στον οποίο αναφερόμαστε με την εξαιρετικά αργή ανανέωση υδάτων δημιουργεί μη διαχειρίσιμους κινδύνους για τη δημόσια υγεία, τα θαλάσσια οικοσυστήματα και την αγροτική παραγωγή. Η μονάδα θα επιβαρύνει την ήδη υψηλή ατμοσφαιρική ρύπανση στη Μαγνησία με την τοξική ρύπανση από εκπομπές μεθανίου, ενός αερίου εβδομήντα δύο φορές πιο ισχυρού από το διοξείδιου του άνθρακα, και θα μετατρέψει τον κόλπο σε ζώνη αερίων του θερμοκηπίου. Μία περιοχή ιδιαίτερου φυσικού κάλλους που στηρίζεται στον τουρισμό και την αλιεία θα θυσιάσει στον βωμό των ιδιωτικών κερδών. Μάλιστα, στο ζήτημα της ασφάλειας, διεθνή μοντέλα προβλέπουν ότι σε περίπτωση βλάβης του LNG, το ποσοστό θνησιμότητας σε ακτίνα

χιλίων τετρακοσίων μέτρων μπορεί να φτάσει το 50%, αν σας τρομάζουν ή αν σας λένε κάτι έστω αυτά τα νούμερα.

Ο κίνδυνος εντείνεται από την τοποθεσία πάνω στο ενεργό ρήγμα Αλμυρού-Νέας Αγχιάλου, τη στιγμή που η προώθηση του έργου χωρίς ολοκληρωμένες μελέτες κινδύνου, οικονομοτεχνική τεκμηρίωση ή διαβούλευση και με καθαρά εξαγωγικό χαρακτήρα, θέτει σοβαρά ζητήματα διαφάνειας και κατεύθυνσης του ενεργειακού σχεδιασμού.

Με βάση λοιπόν αυτά, σας ρωτάμε με ποια τεχνικά, επιστημονικά, περιβαλλοντικά και οικονομικά δεδομένα θα αποφασίσει η Κυβέρνηση να συνεχίσει ή όχι τον σχεδιασμό εγκατάστασης FSRU στον Παγασητικό, παρά την καθολική αντίθεση των τοπικών θεσμών και φορέων, όπως το ΤΕΕ, με την τεκμηριωμένη αμφισβήτηση της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Επίσης, ενόψει των σοβαρών νομικών κενών, ποια συγκεκριμένα μέτρα λαμβάνονται για τη δημιουργία ενός ενιαίου και αυστηρού εθνικού πλαισίου ασφαλείας και λειτουργίας τέτοιων εγκαταστάσεων;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Κύριε Τσάφο, έχετε τρία λεπτά για να απαντήσετε.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Σας ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Θέλω να κάνω ένα σχόλιο για την τεχνολογία αυτή καθ' αυτή, γιατί έχει μία μικρή αξία, διότι πραγματικά ακούγοντας την ερώτηση σας, θα έβγαζα το συμπέρασμα ότι μιλάμε για κάτι άκρως άκρως επικίνδυνο. Μιλάμε για μια τεχνολογία που χρησιμοποιείται σε πάνω από είκοσι χώρες στον κόσμο. Υπάρχουν περίπου πενήντα τέτοια πλοία ανά τον κόσμο που κάνουν αυτή την αποθήκευση και επαναεριοποίηση. Μία αντίστοιχη κατάσταση φυσικά έχουμε και στην Αλεξανδρούπολη. Άρα, μιλάμε για μία τεχνολογία που είναι διεθνώς ευρέως διαδεδομένη και λειτουργεί με ασφάλεια σε όλες αυτές τις χώρες σχεδόν για δύο δεκαετίες.

Βέβαια, αυτό δεν σημαίνει -και έρχομαι τώρα στην ερώτησή σας- ότι δεν μπορεί να υπάρχουν συγκεκριμένες περιπτώσεις για ειδικά οικοσυστήματα, όπως για έναν κόλπο, όπως αναφέρατε κι εσείς, οι οποίες να χρήζουν ειδικής εξέτασης που να είναι διαφορετική από τον γενικό κανόνα. Ωστόσο, έχουμε μια τεχνολογία η οποία είναι ξεκάθαρα ευρέως διαδεδομένη σε τόσες χώρες του κόσμου.

Αυτή τη στιγμή υπάρχει μια αξιολόγηση από τις υπηρεσίες για το αν η ειδική κατάσταση που έχουμε στον Παγασητικό Κόλπο είναι τέτοια που να χρήζει είτε διόρθωσης είτε απόρριψης. Θα περιμένουμε, λοιπόν, αυτή την εξέταση από τις υπηρεσίες και τότε θα δούμε πού θα καταλήξουν οι υπηρεσίες στην αξιολόγησή τους.

Σας ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Κύριε Ηλιόπουλε, έχετε τον λόγο.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΝΑΣΟΣ) ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ:** Κύριε Υπουργέ, μη μου μιλάτε για τεχνολογία που υπάρχει σε όλο τον κόσμο και ότι όλα είναι ασφαλή και ότι δεν υπάρχει κανένα θέμα. Και τρένα υπάρχουν σε όλο τον κόσμο, αλλά στην Ελλάδα ζήσαμε δύο τρένα να πηγαίνουν το ένα πάνω στο άλλο για δώδεκα λεπτά. Οπότε, όταν μιλάτε εσείς για ασφάλεια, να είστε λίγο πιο προσεκτικός.

Επίσης, είπατε ότι θα αξιολογήσουμε και θα περιμένουμε. Δεν είναι μόνο η τεχνολογία, αλλά είναι και το οικοσύστημα, πού πας να χρησιμοποιήσεις αυτή την τεχνολογία. Θα έρθω και στα υπόλοιπα.

Το πρόβλημα με εσάς είναι ότι βλέπετε όλη τη χώρα απλά ως οικόπεδο προς αξιοποίηση. Δεν βλέπετε χώρα, δεν βλέπετε οικοσυστήματα, δεν βλέπετε ανθρώπους, δεν βλέπετε κοινωνικές ανάγκες. Το μόνο που βλέπετε είναι οικόπεδο για δουλειές. Και έρχεστε εδώ και μιλάτε κάθε φορά σαν να είστε υπάλληλος της εκάστοτε εταιρείας και όχι άνθρωπος με πολιτική ευθύνη.

«Υπάλληλοι είμαστε εμείς. Θέλει ο επενδυτής να κάνει μία επένδυση, να προχωρήσουμε να κάνουμε την επένδυση».

Η μονάδα LNG, για την οποία μιλάμε αυτή τη στιγμή, αφορά μία πολύ επιβαρυμένη περιοχή. Η ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα στον Βόλο είναι πάρα πολύ επιβαρυμένη ήδη, με ό,τι σημαίνει αυτό για την υγεία των ανθρώπων. Μιλάμε για επιπλέον επιβάρυνση και στην ατμόσφαιρα και στο θαλάσσιο περιβάλλον, στο συγκεκριμένο περιβάλλον με τα χαρακτηριστικά που έχει ο Παγασητικός, που δεν είναι κάποια ανοιχτή θάλασσα, με ό,τι σημαίνει αυτό, αν σημαίνει κάτι για εσάς. Αν σημαίνει κάτι. Προφανώς για έναν υπάλληλο εταιρείας δεν σημαίνει κάτι.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Μιλάμε για κινδύνους πραγματικού καταστροφικού ατυχήματος, ατυχήματος τάξης Seveso. Σας είπα, τα στοιχεία δείχνουν ότι αν γίνει τέτοιο ατύχημα σε απόσταση σχεδόν ενάμισι χιλιομέτρου, μπορεί να φτάσει 50% η θνησιμότητα. Και πού πάτε να το κάνετε αυτό, για ποια μονάδα; Για μια μονάδα που ίσως θα έδινε φτηνό ρεύμα; Λέμε τώρα. Δεν υπάρχει αυτό. Το κάνετε αυτό για μια μονάδα με εξαγωγικό σκοπό. Δηλαδή, για ένα καθαρά κερδοσκοπικό σχέδιο, για μια μονάδα με εξαγωγικό σκοπό, έρχεστε εσείς εδώ και μας λέτε ότι θα εξετάσουμε αν θα κάνουμε τον Βόλο και τον Παγασητικό χαβούζα.

Σας έχουμε νέα. Ο κόσμος, οι πολίτες, οι θεσμοί, όλοι εκεί πέρα, λένε ότι δεν θα γίνει ο Παγασητικός και ο Βόλος χαβούζα όσο εσείς το σκέφτεστε και ψάχνετε να δείτε. Όλοι είναι εναντίον σας: Ο Ιατρικός Σύλλογος, η Περιφέρεια, το Τεχνικό Επιμελητήριο. Αν σας λέει κάτι το τι σημαίνει το Τεχνικό Επιμελητήριο να λέει αυτά που λέει για τη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ότι είναι όλα τρύπια. Όμως, δεν ακούτε ούτε καν τα συγκεκριμένα από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας.

Την ίδια στιγμή που κάνετε αυτά και παίζετε επικίνδυνα γεωπολιτικά παιχνίδια με το LNG, με τις εξορύξεις, με όλα αυτά, την ίδια στιγμή που έχετε γίνει μια Κυβέρνηση πρωταθλήτρια στην άρνηση της κλιματικής κρίσης και του κινδύνου κλιματικής κατάρρευσης, ακόμα και στη Θεσσαλία -με αυτά που έχουμε ζήσει, ακόμα και στη Θεσσαλία, εσείς πάτε και κάνετε πολιτικές που πυροδοτούν ακόμα περισσότερο όλα τα επιβαρυντικά στοιχεία για την κλιματική κρίση-, όπως σας είπαμε και πριν, δεν κάνετε τίποτα πραγματικά για την εξοικονόμηση. Τις ενεργειακές κοινότητες τις έχετε στείλει στον «κουβά». Είναι δηλαδή πράγματα ουσιαστικά. Καμία ουσιαστική αναβάθμιση του δικτύου έτσι ώστε να έχουμε μια διαφορετική ενεργειακή πολιτική και να μην πετάμε ρεύμα από ΑΠΕ. Όμως, αν έρθει κάποιος μεγάλος επιχειρηματίας και θέλει είτε LNG είτε εργοστάσιο φυσικού αερίου, εκεί βγαίνουν οι άδειες με ταχύτητα «υπάλληλος του μήνα». Τόσο γρήγορα τις βγάζετε τις άδειες.

Κοιτάξτε τώρα. Κάποια στιγμή πρέπει να έχετε και μία γραμμή, γιατί κάποιος λέει ψέματα. Ο κ. Σκυλακάκης είχε πει ότι η χώρα έχει υπερκαλύψει τις ανάγκες της σε LNG μέσω της Ρεβυθούσας και του σταθμού της Αλεξανδρούπολης. Η εκτίμησή μου -λέει ο κ. Σκυλακάκης- είναι ότι αυτή η επένδυση δεν έχει προοπτικές υλοποίησης σε επίπεδο οικονομικής και πολιτικής βιωσιμότητας. Αυτά έλεγε ο κ. Σκυλακάκης, όχι κάποιος από την αντιπολίτευση. Αλλά, τώρα ξαφνικά τη θέλουμε αυτή την επένδυση, που ξαναλέω ότι θα έχει καθαρά κερδοσκοπικό εξαγωγικό χαρακτήρα...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Κύριε Τσάφο, έχετε τον λόγο για να ολοκληρώσετε την απάντησή σας στα επόμενα τρία λεπτά.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Θα σταθώ σε δυο, τρία σημεία. Θα κάνω ένα μικρό σχόλιο για το ευρύτερο ενεργειακό μίγμα, γιατί για τα δίκτυα τα έχουμε πει. Παρατημένα δίκτυα ήταν τόσα χρόνια. Έχουμε έκτοτε τετραπλασιάσει τις επενδύσεις σε δίκτυα για τις ΑΠΕ. Το έχουμε πει. Επί 2015-2019 δεν μπήκε τίποτα, ειδικά από φωτοβολταϊκά, ενεργειακές κοινότητες, ενεργειακή δημοκρατία. Όλα αυτά ήταν στα χαρτιά. Από επενδύσεις τίποτα!

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΝΑΣΟΣ) ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ:** Για τον Βόλο και το LNG πείτε μας.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Επειδή με κατηγορήσατε ότι είμαι και καλός υπάλληλος εταιρείας και ότι δίνουμε άδειες από δω κι από κει...

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΝΑΣΟΣ) ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ:** Για τον Βόλο και το LNG πείτε μας.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Σας άκουσα. Μέχρι τον «κόφτη» έφτασε. Σας άκουσα αρκετά. Ακούστε με λίγο και εμένα.

Έργα δεν έγιναν. Ναι, το καταλαβαίνω. Όλες οι ερωτήσεις που μου κάνετε είναι να μην γίνει κανένα έργο. Το καταλαβαίνω αυτό. Ό,τι έργο υπάρχει είναι καταστροφή! Το καταλαβαίνω αυτό.

Να μιλήσουμε για τον Βόλο. Σας είπα, μιλάμε ότι για μια συγκεκριμένη τεχνολογία η οποία χρησιμοποιείται παγκοσμίως. Και είπα επίσης ότι, ναι, αντιλαμβάνομαι ότι μπορεί να υπάρχουν ειδικές περιφερειακές συνθήκες, ένας κλειστός κόλπος, όπως λέτε...

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΝΑΣΟΣ) ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ:** Όπως λέω ή όπως ισχύει;

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** ..., μια συγκεκριμένη βεβαρημένη περιοχή, η οποία να οδηγήσει σε μια εξειδίκευση αυτού του γενικού κανόνα, και ότι όλο αυτό είναι ακριβώς αυτό το οποίο αξιολογεί η υπηρεσία για

να καταλήξει σε ένα συμπέρασμα για την περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου, η οποία συνεχίζεται. Αυτό σας είπα.

Οπότε, όλα αυτά τα κριτήρια τα οποία εσείς έχετε βάλει στο τραπέζι είναι ακριβώς τα ίδια κριτήρια που αξιολογεί και η υπηρεσία και αυτό θα κάνει. Και όταν θα καταλήξει στο συμπέρασμα, θα δούμε σε ποιο συμπέρασμα έχει καταλήξει.

Σας ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Ακολουθεί η δέκατη τρίτη με αριθμό 276/24-11-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Μαγνησίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Κωνσταντίνου Βασιλείου Μεταξά προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα: «Για την κατασκευή σταθμού επαναεριοποίησης και αποθήκευσης υδροποιημένου φυσικού αερίου στον Παγασητικό Κόλπο».

Κύριε Μεταξά, έχετε τον λόγο.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΕΤΑΞΑΣ:** Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, την Κυριακή 23 Νοεμβρίου χιλιάδες κάτοικοι του Βόλου για μια ακόμη φορά σε ένα ακόμα τεράστιο συλλαλητήριο που συγκλόνισε την πόλη διατράνωσαν την εναντίωσή τους στη λεγόμενη «επένδυση», όπως τη λέτε εσείς, από

μεριάς της Κυβέρνησης, της κατασκευής μονάδας επαναεριοποίησης φυσικού αερίου στον Παγασητικό Κόλπο.

Για το ζήτημα αυτό εξάλλου τα τελευταία τρία χρόνια, από τότε που ξεκίνησε όλη αυτή η συζήτηση, έχουν πραγματοποιηθεί τεράστια συλλαλητήρια με το ίδιο θέμα, έχουν γίνει πάρα πολλές συζητήσεις, ενημερώσεις δημόσιες από επιστημονικούς φορείς, έχουν παρουσιαστεί όλα τα επιστημονικά στοιχεία, τα οποία είναι αδιάσειστα, και τα οποία αποδεικνύουν την τεράστια καταστροφή που μπορεί να προκαλέσει η συγκεκριμένη μονάδα στο περιβάλλον στον Παγασητικό Κόλπο, αλλά και ο τεράστιος κίνδυνος από ένα πολύ πιθανό βιομηχανικό ατύχημα μεγάλης έκτασης.

Το όλο θέμα ξαναήρθε στην επιφάνεια ακόμα πιο έντονα με αφορμή την τελευταία συμφωνία που υπογράψατε με την Κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, την οποία την πανηγυρίζετε κιόλας, για το πώς η χώρα μετατρέπεται σε έναν επικίνδυνο κόμβο ανταγωνισμών ενεργειακών, με το αμερικανικό υδροποιημένο φυσικό αέριο και γενικότερα το φυσικό αέριο να διοχετεύεται μέσω του κάθετου διαδρόμου προς τις αγορές της Ευρώπης πετώντας έξω το αντίστοιχο ρωσικό, σε έναν πόλεμο ενεργειακό τον οποίο φέρνετε στην αυλή μας, δίπλα στα σχολεία των παιδιών μας, δίπλα στις γειτονιές μας, όπως θέλετε να κάνετε και στον Παγασητικό.

Πρόκειται για έναν πόλεμο ο οποίος έχει πάρει και στρατιωτική πλέον χροιά και μορφή, ιδιαίτερα με αυτό που γίνεται στην Ουκρανία, που κι αυτή η χώρα ενεργειακός κόμβος ήταν κάποτε, όπως και με αυτό που γίνεται στη Μέση Ανατολή, που μας αποδεικνύουν ποιος πληρώνει τελικά τη «νύφη».

Η Ελλάδα λοιπόν μπαίνει στο μάτι του κυκλώνα, και με ευθύνη σας. Δεν είναι τυχαίο ότι ο Πρωθυπουργός και σήμερα από το Λονδίνο που βρίσκεται πάλι διαφήμιζε τις ευεργετικές επιπτώσεις αυτής της μετατροπής της χώρας σε κόμβο, βέβαια για τους ομίλους. Δεν μας λέτε ποτέ τι κόστος θα πληρώσει ο λαός.

Με ευθύνη σας ο Βόλος και η Μαγνησία εδώ και χρόνια και με ευθύνη και των προηγούμενων κυβερνήσεων, και των κυβερνήσεων του ΣΥΡΙΖΑ, μετατρέπεται σε μια περιοχή - κλειδί για να υλοποιήσει αυτούς τους στόχους.

Επειδή για το ζήτημα έχουμε συζητήσει και έχουμε ξανασυζητήσει, κύριε Υπουργέ, και έχουμε φέρει πολλές φορές εδώ ερωτήσεις και δεν απαντάτε ποτέ στην ουσία, υπάρχουν δύο πολύ απλά ερωτήματα:

Πρώτο, τι δεσμεύσεις έχετε αναλάβει για το LNG το αμερικανικό σε σχέση με την κατασκευή τέτοιων μονάδων, ανάμεσά τους και στον Παγασητικό; Είναι συγκεκριμένη ερώτηση, θέλουμε συγκεκριμένη απάντηση.

Δεύτερο, τι μέτρα θα πάρετε για να απαγορευτεί -επαναλαμβάνω, να απαγορευτεί- η κατασκευή τέτοιας επικίνδυνης εγκατάστασης στον Παγασητικό Κόλπο, όπως ζητούν όλοι οι κάτοικοι του Βόλου;

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Κύριε Υπουργέ, κύριε Τσάφο, έχετε τον λόγο.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Βουλευτά, θα απαντήσω στα δύο σκέλη.

Κατ' αρχάς, προφανώς έχουμε μια διαφορετική αντίληψη για την ενεργειακή στρατηγική της χώρας. Εμείς θεωρούμε ότι το να μπορούμε να διοχετεύουμε φυσικό αέριο μέσα από τη χώρα μας και να στηρίζουμε την περιφερειακή ασφάλεια των γειτόνων μας μέχρι την Ουκρανία είναι κάτι θετικό, διότι ο ενεργειακός πόλεμος που εσείς αναφέρατε μας ήρθε και εμάς, δεν τον προκαλέσαμε. Η Ρωσία τον επέβαλε στην Ευρώπη και εμείς αντιδρούμε σε αυτόν.

Νομίζω ότι όλοι μας τα τελευταία τρία χρόνια έχουμε δει ότι όταν υπάρχει ένας ενεργειακός πόλεμος στην περιοχή σου αυτό επιβαρύνει και εσένα, όπως είδαμε να επιβαρύνονται τελικά και τα νοικοκυριά απ' αυτόν τον ενεργειακό πόλεμο το 2021, το

2022, το 2023 και το 2024 και μέχρι σήμερα, γιατί ζούμε στα απόνερα αυτού του ενεργειακού πολέμου.

Κι εμείς θεωρούμε ότι το να απεξαρτηθεί αυτή η περιοχή από το ρωσικό αέριο και να βασίζεται σε εναλλακτικές πηγές και αυτές οι εναλλακτικές πηγές να διοχετεύονται μέσα από τη χώρα μας είναι κάτι καλό για την Ελλάδα στρατηγικά, οικονομικά και γεωπολιτικά. Προφανώς εσείς έχετε μια διαφορετική αντίληψη. Σεβαστό αλλά αυτή είναι η αντίληψη που έχουμε εμείς και θα συνεχίσουμε να επενδύουμε σε αυτόν τον ρόλο και θεωρούμε ότι είναι κάτι καλό για τη χώρα να είμαστε πυλώνας σταθερότητας και εξαγωγής ενεργειακής ασφάλειας.

Να πάω στο δεύτερο κομμάτι. Για το συγκεκριμένο έργο, όπως προανέφερα και στην προηγούμενη ερώτηση, αυτή η τεχνολογία την οποία συζητάμε, αυτά τα πλοία αποθήκευσης και επαναεριοποίησης τα λεγόμενα FSRU υπάρχουν σε όλον τον κόσμο. Υπάρχουν πάνω από 25 χώρες που τα χρησιμοποιούν. Υπάρχουν περίπου 50 πλοία στον κόσμο που έχουν αυτή τη λειτουργία. Έχουμε και εμείς μια τέτοια μονάδα στην Αλεξανδρούπολη. Προφανώς όταν θα δούμε την αξιολόγηση που κάνουν οι υπηρεσίες για τη συγκεκριμένη επένδυση θα αξιολογήσουν την πιθανή τοπική επιβάρυνση, τις τοπικές συνθήκες, το γεγονός ότι μιλάμε για έναν κλειστό κόλπο και θα αξιολογήσουν αν αυτές οι ειδικές συνθήκες είναι τόσο σημαντικές ώστε να αναιρέσουμε τον γενικό κανόνα

ότι αυτές είναι γενικά δράσεις οι οποίες στις περισσότερες χώρες του κόσμου αδειοδοτούνται. Σε αυτό το σημείο είμαστε. Γίνεται αυτή η αξιολόγηση και περιμένουμε να ολοκληρωθεί αυτή η ανάλυση των υπηρεσιών.

Σας ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Κύριε Μεταξά, έχετε τον λόγο.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΕΤΑΞΑΣ:** Δεν απαντάτε, κύριε Υπουργέ. Σας ρωτήσαμε συγκεκριμένα τι δεσμεύσεις έχετε αναλάβει από την Κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής. Δεν απαντάτε. Και μάλιστα δεν ντρέπεστε να λέτε και ψέματα. Λέτε ψέματα ωμά και σας παρακολουθεί ο κόσμος του Βόλου. Υπάρχει έγγραφο, ενημερωτικό σημείωμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που συνοδεύει το δελτίο Τύπου για το Συμβούλιο των Υπουργών της Ενέργειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Φαντάζομαι ότι συμμετέχετε εκεί. Έτσι δεν είναι; Βγήκε, λοιπόν, μετά από συνοδευτικό έγγραφο σε δελτίο Τύπου για τη συνάντηση που είχατε τον Οκτώβρη και το οποίο περιλαμβάνει μέσα και τον Παγασητικό στις περιοχές που πρόκειται να κατασκευαστούν τέτοιες μονάδες επαναεριοποίησης φυσικού αερίου. Γιατί λέτε ψέματα, λοιπόν; Γιατί ξέρετε τι κάνετε. Κάνετε αυτό που κάνανε κι όλοι οι προηγούμενοι Υπουργοί, η Κυβέρνησή σας. Τα έκαναν παλιότερα και οι προηγούμενες κυβερνήσεις. Δεν ξέρω, δεν απαντάω.

Πριν από λίγες ημέρες πραγματοποιήσατε μία σύσκεψη κεκλεισμένων των θυρών με τους κυβερνητικούς Βουλευτές της Μαγνησίας. Ισχύει, ναι ή όχι; Φυσικά έχετε κάθε δικαίωμα να πραγματοποιείτε τέτοιες συσκέψεις κεκλεισμένων των θυρών, αλλά και εμείς, όσοι είμαστε απέναντί σας, αλλά και ο λαός του Βόλου έχει κάθε δικαίωμα να πιστεύει και μάλιστα ακράδαντα ότι και σε αυτή τη σύσκεψη βασικό θέμα της συζήτησης ήταν πώς θα κινητοποιήσετε κάθε μηχανισμό για να στηριχτεί αυτός ο εγκληματικός σχεδιασμός. Όταν βγήκαν έξω οι κυβερνητικοί Βουλευτές, κάτω από τη λαϊκή κατακραυγή, είπαν αυτό που λέτε και εσείς πάνω-κάτω: «θα δούμε», «να δούμε τι λένε οι υπηρεσίες», «να δούμε τι λέει το Υπουργείο», «να δούμε τι λένε οι επιστήμονες» κ.ο.κ. Μέχρι και ο εκλεκτός όλων των κυβερνήσεων και της προηγούμενης κυβέρνησης, ο δήμαρχος Μπέος τα ίδια αναμασάει. Έχετε, λοιπόν, κοινή γραμμή.

Δεν πείθετε με την αναβλητικότητα σας. Τα ίδια όμως κάνατε και πριν με την ασάφειά σας, με τις ασαφείς απαντήσεις σας, με τα «θα δούμε», με τα «δεν ξέρω» στα λόγια, με τα «μην ανησυχείτε». Θυμίζω ότι προηγούμενος Υπουργός είχε πει «ετελείωσε». Αυτό είχε πει στους κατοίκους του Βόλου. Και την ίδια στιγμή που τα λέτε όλα αυτά, εδώ και χρόνια, μια χαρά δίνετε αδειοδοτήσεις, μια χαρά προχωράει η εταιρεία τους σχεδιασμούς και μια χαρά ενημερωνόμαστε από τα ΜΜΕ και από έγγραφα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το ότι το σχέδιο προχωρά με ταχείς ρυθμούς. Άρα, λοιπόν, έχουν γνώση πλέον οι φύλακες.

Αυτά τα τρία χρόνια έχουν κατατεθεί και δημοσιευθεί δεκάδες επιστημονικά τεκμήρια που επιβεβαιώνουν τους τεράστιους κινδύνους για τον Παγασητικό, όπως είπα και πριν, για τον κίνδυνο και τις καταστροφικές συνέπειες ενός πιθανού ατυχήματος. Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Τεχνικό Επιμελητήριο, άλλοι επιστημονικοί φορείς, όπως η Ένωση Χημικών, ο Ιατρικός Σύλλογος. Από την άλλη εσείς, κύριε Υπουργέ, δεν έχετε προσκομίσει ούτε ένα στοιχείο που να λέει ότι τέτοιες επενδύσεις, όπως τις ονομάζετε, δεν έχουν αρνητικές συνέπειες. Μέχρι και η διεύθυνση περιβάλλοντος του δικού σας Υπουργείου αναφέρει, ομολογεί πως υπάρχουν σημαντικοί κίνδυνοι από την κατασκευή αυτής της μονάδας.

Είπατε πριν για διεθνή πρακτική. Αλήθεια, κάποιες περιοχές σας λένε κάτι; Cleveland στο Ohio με 131 νεκρούς. Staten Island στις Ηνωμένες Πολιτείες με 40 νεκρούς. Πριν από λίγα χρόνια στην Αλγερία ατύχημα με 27 νεκρούς. Και θυμίζω, ή μάλλον τονίζω, ότι οι συγκεκριμένες εγκαταστάσεις δεν ήταν στα 500 μέτρα και σε μία κλειστή θάλασσα, όπως ο Παγασητικός και στα 2.000 μέτρα από πόλη σαν αυτή που θέλετε να φέρετε εκεί. Άρα, απαντήστε πολύ συγκεκριμένα στο ερώτημα τι θα κάνετε για να απαγορευτεί μία τέτοια εγκατάσταση στον Παγασητικό κόλπο και τι δεσμεύσεις έχετε αναλάβει.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Κύριε Τσάφο, έχετε τον λόγο.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Κύριε Βουλευτά, θα αναφερθώ σε τέσσερα ζητήματα. Καταρχήν, θα ξεκινήσω από εκεί που τελειώσατε ως προς τον κίνδυνο. Μιλήσατε για Cleveland, Staten Island, Αλγερία. Απ' όσο γνωρίζω ούτε το Cleveland, ούτε το Staten Island ούτε η Αλγερία έχουν FSRU's. Μπορεί να αναφέρεστε σε γενικά έργα φυσικού αερίου ή LNG.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΕΤΑΞΑΣ:** Αναφέρομαι σε θανατηφόρα. Ψάξτε τα. Μην κάνετε ότι δεν τα ξέρετε.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Σίγουρα δεν αναφέρεστε σε FSRU.

Ως προς τις δεσμεύσεις που έχουμε λάβει προς τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, δεν είμαι σίγουρος σε τι κείμενο αναφέρεστε, αλλά προφανώς όταν η χώρα λέει «πού υπάρχουν προτεινόμενες μονάδες για να γίνουν μέσα στη χώρα;» είναι και αυτό το έργο στις προτεινόμενες μονάδες που κάποιος έχει πει «ίσως να χτίσω ένα έργο εδώ πέρα». Υπάρχουν τέσσερα τέτοια σημεία στη χώρα. Είναι και αυτό ένα από αυτά τα τέσσερα σημεία. Οπότε από αυτή την άποψη είναι ακριβής η αναφορά που κάνατε. Ούτε λέει κάτι για την αδειοδοτική διαδικασία αυτών των έργων ούτε λέει κάτι παραπάνω. Απλά σηματοδοτεί ποιες είναι οι τέσσερις περιοχές στη χώρα που έχουν προταθεί να δημιουργηθούν νέες μονάδες εισαγωγής φυσικού αερίου.

Ως προς τη συνάντηση που είχα με τους Βουλευτές μας, δεν θα μιλήσω για τους Βουλευτές. Οι Βουλευτές ήρθαν να θέσουν κάποια θέματα που ήθελαν για την τοπική κοινωνία, μεταξύ των οποίων ήταν και αυτό. Προφανώς το συζητήσαμε και ο καθένας τοποθετήθηκε όπως έκρινε μετά τη συζήτηση αυτή.

Θα κλείσω με την τελευταία σας κατηγορία. Είναι αυτή η ασάφεια για την οποία με κατηγορείτε. Ξέρετε, από τις επίκαιρες ερωτήσεις που απαντάω στη Βουλή ένα πάρα πολύ σημαντικό ποσοστό έχει να κάνει με έργα τα οποία είναι στη διαδικασία της αδειοδότησης. Δηλαδή, υπάρχει μια διαδικασία, κάποιος έχει ξεκινήσει να αδειοδοτήσει κάτι και υπάρχει μια ερώτηση στη Βουλή «πότε θα απορρίψετε αυτό το έργο;» «γιατί δεν το έχετε απορρίψει;». Και εμείς απαντάμε ότι υπάρχει μια αδειοδοτική διαδικασία την οποία πρέπει να σεβαστούμε. Κάποια έργα για τα οποία έχουμε ερωτηθεί και εδώ στη Βουλή έχουν όντως απορριφθεί από την υπηρεσία μετά διότι αυτή είναι η δουλειά της υπηρεσίας. Οπότε αυτό που εσείς περιγράφετε ως ασάφεια δεν είναι ασάφεια. Είναι μία τήρηση της διαδικασίας ότι κάποιος επενδυτής φέρνει ένα πλάνο. Η διοίκηση έχει την υποχρέωση να το αξιολογήσει και να καταλήξει σε ένα συμπέρασμα γι' αυτό το έργο. Όσο υπάρχει αυτή η διαδικασία προφανώς εγώ δεν θέλω να τοποθετηθώ και να πω «ναι, θα κόψουμε», «ναι, θα δώσουμε το πράσινο φως» πριν τελειώσει αυτή η αξιολόγηση. Το συγκεκριμένο έργο είναι σε αυτή τη φάση αξιολόγησης και θα περιμένουμε να ολοκληρωθεί αυτή η φάση αξιολόγησης.

Σας ευχαριστώ πολύ.

**ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας):** Κυρία Πρόεδρε...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Κυρία Πρόεδρε, βλέπω εδώ ότι σε δύο επίκαιρες ερωτήσεις τις οποίες έχετε καταθέσει έχει ανακοινωθεί από τον προηγούμενο Προεδρεύοντα, τον κ. Κωνσταντινόπουλο, ότι οι δύο αυτές ερωτήσεις δεν θα συζητηθούν λόγω αρμοδιότητας που δήλωσαν τα Υπουργεία.

Σας υπενθυμίζω -το ξέρετε βεβαίως- ότι δεν προβλέπεται άλλη διαδικασία συζήτησης από τη στιγμή που δεν υπάρχει Υπουργός για να απαντήσει στην ερώτησή σας. Ξέρετε ότι είναι το άρθρο 132, αυστηρά οργανωμένη συζήτηση, με ερωτώντα και απαντώντα. Δεν υπάρχουν αυτές οι προϋποθέσεις για να συζητηθούν οι ερωτήσεις σας.

**ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας):** Θα ήθελα τον λόγο δι' ολίγον, κυρία Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Θα σας δώσω τον λόγο για τρία λεπτά, που σημαίνει δύο γιατί θα γίνουν τρία.

**ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας):** Ευχαριστώ πολύ.

Είναι πραγματικά πρωτοφανές ότι η Κυβέρνηση κρύβεται. Και κρύβεται στα πιο σοβαρά. Μου έχει τύχει να δηλώνει αναρμόδιος για τον εαυτό του και να μην έρχεται να απαντήσει ο κ. Κωστής Χατζηδάκης, παρακολουθούμενος ο οποίος ερωτήθηκε για την εις βάρος του παρακολούθηση. Δήλωσε αναρμόδιος για τον εαυτό του.

Μου έχει τύχει να δηλώνει αναρμόδιος για τον εαυτό του ο κ. Μυλωνάκης. Είναι όλοι οι εις «-άκης» που έχουν το κρούσμα της αναρμοδιότητας, για να χρησιμοποιήσω και κτηνοτροφική φρασεολογία. Ο κ. Μυλωνάκης, επίσης, δήλωσε αναρμόδιος για τον εαυτό του, για να μην έρθει να απαντήσει, όταν τον ρώτησα εάν, πράγματι, είχε πρόσβαση σε απόρρητες επικοινωνίες και σε συνομιλίες Βουλευτών και τις διακινούσε το 2024, όταν δεν γνωρίζαμε όλοι οι υπόλοιποι τίποτα σχετικά με το σκάνδαλο και έγκλημα του ΟΠΕΚΕΠΕ.

Τώρα έχουμε τρίτο κρούσμα, τον κ. Μαρινάκη, ο οποίος ζήτησε τη δόξα των άλλων δύο και δηλώνει αναρμόδιος όχι για μία, αλλά για δύο επίκαιρες ερωτήσεις που του έχω καταθέσει. Η πρώτη αφορά στη συνεχιζόμενη κυβερνητική εμπλοκή σε ενέργειες συγκάλυψης του εγκλήματος των Τεμπών. Μιλάμε για το γεγονός ότι η Κυβέρνηση έστειλε δικηγόρους του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, προκειμένου να υπερασπιστούν τους κατηγορούμενους ελεγκτές της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας απέναντι στους συγγενείς και τελικώς, εκτέθηκε από το ίδιο το δικαστήριο, που τη διέταξε να προσέλθει να υποστηρίξει την κατηγορία.

Και μιλάμε και για ενέργειες που γίνονται και αφορούν στο Κοινοβούλιο, κυρία Πρόεδρε, διότι φαίνεται ότι ο κ. Μαρινάκης, προκειμένου να αποκρύψει την επίθεση που έκανε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας στον μάρτυρα Τζεδάκη στην Εξεταστική Επιτροπή του ΟΠΕΚΕΠΕ, έδωσε συγκεκριμένη εντολή και στα μέσα ενημέρωσης να περικοπεί το σχετικό βίντεο, αλλά και στο Κανάλι της Βουλής. Ο κ. Μαρινάκης, για να αποφύγει να απαντήσει, είναι σήμερα απών.

Εγώ είμαι παρούσα. Η Πλεύση Ελευθερίας είναι παρούσα. Θα είμαστε πάντοτε παρόντες και παρούσες και η διαφάνεια, η αλήθεια, η δικαιοσύνη στο τέλος θα λάμπουν.

Σας ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επίκαιρων ερωτήσεων.

Δέχεσθε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):** Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 17.42' λύεται η συνεδρίαση για αύριο Τρίτη 2 Δεκεμβρίου 2025 και ώρα 10.00', με αντικείμενο εργασιών: νομοθετική εργασία, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που θα διανεμηθεί.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ**

**ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ**